

STOMIFORENINGEN COPA STIFTET 1951

September/Oktober Copabladet

Sci. Hansgade 26 B
4100 Ringsted

Indbydelse: UROSTOMIMØDE, se side 28

Indbydelse: CROHNMØDE, se side 28

Ret og indflydelse

LEDER

Af: Christian Stentoft,
landsformand

Fra 1. januar 2001 var Servicelovens § 97 stk. 4 vedrørende frit leverandørvalg gældende for *alle brugere* af særligt personlige hjælpemidler.

Det betød samtidig, at overgangsbestemmelserne i lovens § 140 stk. 2 bortfaldt.

Endvidere betød det bortfald af det centralt fastsatte kontantbeløb. Beløbet var alene opretholdt for de brugere, der var omfattet af de leverandøraftaler, som var indgået eller var sendt i udbud før den 22. maj 1996 og som fortsat var omfattet af bestemmelserne i bistandslovens § 58, hvor man kunne vælge at få kontantbeløbet, hvis man ikke ønskede at få hjælpemidlerne gennem kommunens leverandør.

I § 97 stk. 4 defineres brugerens ret til frit leverandørvalg således:

Har kommunen ikke en leverandøraftale, er brugeren frit stillet med hensyn til valg af

leverandør.

Har kommunen en leverandøraftale, kan brugeren vælge at handle hos kommunens leverandør.

Ønsker brugeren ikke at handle hos kommunens leverandør, kan brugeren handle sine hjælpemidler hos selvvalgt leverandør – men kan så kun få dækket udgifter, svarende til det beløb, som kommunen kunne købe hjælpemidlerne til hos sin leverandør. Der kan således blive tale om en mindre egenbetaling.

For at sikre, at reglen om frit leverandørvalg ikke indebærer en unødigt belastning af den enkeltes brugers økonomi, bør det beløb, brugeren er berettiget til i henhold til bevillingen, refunderes straks ved forevisning af fakturaen.

Ved udlæg af større beløb bør kommunen aftale med den leverandør, som brugeren har valgt, at fakturaen sendes direkte til kommunen. For mig er der ingen tvivl om, at 4.000 til 5.000 kr. er et større beløb og af en størrelse, som det er indlysende at kommunen går ind og dækker hos leverandøren direkte, bortset fra den eventuelle egenandel, som brugeren skal udrede.

Kommunerne har stadig

mulighed for at indgå leverandøraftaler, også på området for de særligt personlige hjælpemidler. Men i forbindelse med indgåelsen af leverandøraftaler *skal* de inddrage repræsentanter for brugerne ved udarbejdelsen af kravsspecifikationer.

Reglen har til formål at inddrage brugerens viden og erfaring om produkterne og den service, der bør knytte sig dertil.

Brugerrepræsentanten skal sikres indflydelse på, hvilke krav kommunen skal stille i/til indholdet i leverandøraftalen, herunder krav til kvalitet, forsyningssikkerhed, sortiment, forhandlernet m.v., og hvor det drejer sig om særligt personlige hjælpemidler tillige opgivelse af priserne ved modtagelse af kopi af faktura og ikke kun en følgeseddel, der viser art og antal.

Det må anses for et rimeligt forlangende, når brugeren herefter skal afgøre med sig selv, om brugeren vil handle hos kommunens leverandør. Hvis dette krav ikke imødekommes, vil jeg helt klart anse det, som om kommune og leverandør søger at lægge brugeren hindringer i vejen for at udnytte den ret, som brugeren er tillagt i loven om frit leverandørvalg og så vil jeg gerne underrettes,

så jeg kan bringe det frem for Socialministeren.

Der er efterhånden indgået flere leverandøraftaler på stomihjælpemiddelområdet uden, at der har været inddraget en brugerrepræsentant fra foreningen. Derfor har foreningen tilskrevet samtlige kommuner, *at det er foreningen, der er de stomiopereredes talerør* overfor myndighederne og at foreningen forventer at blive kontaktet vedrørende inddragelse af en brugerrepræsentant, hvis kommunen agter at indgå - eller forny en leverandøraftale på stomihjælpeområdet.

Jeg har tidligere omtalt, at foreningen har opstillet en række generelle krav til en leverandøraftale og forventer at blive kontaktet, såfremt et medlem bliver opfordret til at være brugerrepræsentant, - eller hvis medlemmerne kommer undervejs med, at kommunen har indgået en leverandøraftale uden at inddrage en kvalificeret brugerrepræsentant fra foreningen.

Der er ingen grund til at holde sig tilbage med bemærkningen om, at vi har det jo godt, vi får jo, hvad vi skal bruge og de er jo så flinke på kommunen.

Loven gælder ikke kun for de stomiopererede, den gælder også for kommunerne, - i sin helhed uden undtagelser. ■

Stomiforeningen COPA

Sekretariatsleder: Britta Mogensen.

Sekretariatet

Sct. Hansgade 26 B, 4100 Ringsted

Tlf.: 5767 3525 Fax.: 5767 3515

Træffes mandag, tirsdag, torsdag og fredag: 10.00 - 14.00;

onsdag: 16.00 - 18.00.

Foreningens gironummer: 7 09 03 31.

Hjemmeside: www.copa.dk

COPA e-mail: sekretariatet@copa.dk

Copa-bladet e-mail: bladet@copa.dk

Landsformand:

Christian Stentoft

Thorkildsvej 78, 3700 Rønne

Tlf.: 5695 9735; Fax: 5695 9734

Vicelandsformand:

Henning Granslev

Bavnegårdsvej 110, Kolt

8361 Hasselager

Tlf.: 8628 1124 (bedst 14.00-18.00)

Lokalformænd og -grupper:

Se bagsiden.

Medlemsbladet COPA

Copa-bladet udkommer

6 gange om året, d. 10. i ulige måneder. Næste blad udkommer 10. nov; omdeles i uge 46.

Oplag: 5000 stk.

Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S.

Redaktør:

Cand.scient. Ole Vestergaard,

fax: 5767 6701.

Læserbreve, indlæg og artikler:

Manuskripter skal sendes til sekretariatet. Sidste frist for indlevering til næste nummer er 10/10.

COPA behøver ikke nødvendigvis dele meninger bragt i bladet.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse, efter indhentet skriftlig tilladelse hos COPA's sekretariat.

Illustrationsannoncer:

Tilsagn: 1 måned før bladet udkommer. Film mv. skal sendes til sekretariatet. Materialefrist og annulleringsfrist normalt 21 dage før udgivelsen. Materiale til næste nummer skal være Copa-bladet i hænde senest 22/10. Nærmere oplysninger: Sekretariatet og redaktøren.

Indstik:

Med forbehold. Kun i kuverterede blade. Nærmere oplysninger om tidsfrister mv.: Redaktøren.

ISSN 0901 - 3849

Foreningens formål:

Vedtægternes § 4:

Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoiropererede samt personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.

Stk. 2. Dette søges gennemført ved:

- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humørlegat.
- at udgive et medlemsblad, COPA.

Copa-bladet 5/2001 (september/oktober). [Fra første 'Co-Pa' i 1962: nr. 166]

Indhold:

Leder (Chr. Stentoft).....	2
Handicap og ligebehandling (Det Centrale Handicapråd).....	4
Det frivillige sociale arbejde skal styrkes (Terkel Andersen).....	9
 Læserne skriver	
Besøg på Villa Aurora, Møn (Merethe Bøjtrup Hofflund).....	11
 COPA-meddelelser.....	12
Nyt fra lokalforeningerne.....	14
Mødekalender.....	31
Gaver og arv.....	26
Produktinformation.....	29

HUSK COPA's hjemmeside: www.copa.dk

Copa-bladet udkommer
den 10. hver anden måned (ulige måneder).
Bliver omdelt af PostDanmark over 3 hverdage.
Dette Copa-blad er omdelt i uge 37.

Rådgivning

Helsingør:

Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 17.00 - 19.00.

Sted: Sygehuset Øresund, plan 2, afd. 23, Esrumvej 145, Helsingør.

Tlf.: 48 29 23 32.

Evt. forespørgsler uden for åbningstid: Lokalformanden i Frederiksborg amt. Se navn og tlfnr. på bladets bagside.

Århus:

Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 16.00 - 19.00

(Dog ikke juli).

Sted:

Langenæs Allé 21, 8000 Århus.

Tlf.: 86 14 02 33.

Aftale om tid til en samtale kan ske i åbningstiden.

Udenfor åbningstiden:

Tlf.: 86 28 11 24 el. 86 42 69 79.

Liste over stomiambulatorier findes i dette blad side 31 og 32.

Handicap og ligebehandling

- en refleksion

Det Centrale Handicapråd har på flere møder i 2000 og 2001 drøftet begreberne handicap og ligebehandling. Begge er centrale begreber i handicappolitikken, men det er samtidig to begreber, som ikke er (vel)defineret. Rådets drøftelser har resulteret i følgende artikel - et refleksionspapir som netop - ja reflekterer over disse begreber.

Rådet har udgivet artiklen i en lille pjece, eksemplarer af denne kan rekvireres på: Sekretariatet, Det Centrale Handicapråd.

HANDICAP

Det Centrale Handicapråd,
Bredgade 25,
Skt. Annæ Passage, opg. F, 4.sal, 1260 Kbh. K,
tlf. 3311 1044.
Artiklen/pjecen kan også læses via www.dch.dk

Handicap - et begreb under udvikling

Der findes i Danmark ikke nogen entydig og formelt vedtaget definition af begrebet handicap. Men i daglig praksis og forståelse findes der en relativ præcis opfattelse af, hvem der er handicappede, og hvem der ikke er. Denne opfattelse har vist sig operationel i de fleste sammenhænge: For at tale om et handicap - eller en handicappet person - må der

kunne konstateres en fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, som afføder et kompensationsbehov for, at den pågældende kan fungere på lige fod med andre borgere i en tilsvarende livssituation.

Det er vigtigt løbende at afprøve og diskutere grænserne for de billeder, vi hver især danner os, når vi bruger begrebet handicap. En sådan

grænseafprøvning er vigtig, hvis begrebet skal forblive dynamisk og i stand til både at rumme og at afgrænse sig i forhold til nye grupper. Og en sådan grænseafprøvning er helt afgørende for, at der fortsat kan eksistere en bred konsensus om, hvem der er og hvem der ikke er handicappet.

Formålet med begrebsdiskussionen er således at holde handicapbegrebet i bevægelse. Formålet er ikke at nå frem til en endelig og absolut definition. Handicapbegrebet er dynamisk - og den erkendelse er måske i virkeligheden det væsentligste bidrag til forståelsen af begrebet.

Det miljørelaterede handicapbegreb

Den hidtil klareste og mest dynamiske definition på handicapbegrebet er det miljørelaterede handicapbegreb, sådan som det er defineret i FN's Standardregler om Lige Muligheder for Handicappede. Her defineres begrebet handicap som en betegnelse for tab eller begrænsning af muligheder for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Handicap beskriver relationen mellem et menneske med funktionsnedsættelse og dets omgivelser. Funktionsnedsættelse - hvad enten den er fysisk, psykisk eller intellektuel - er det givne, det objektivt konstaterbare, mens handicap er det relative - det situationsafhængige. Men Standardreglerne siger ikke

noget om, hvor alvorligt en persons deltagelse skal være begrænset, eller hvor alvorlig en funktionsnedsættelse skal være, før der opstår et handicap.

Uanset hvor lille en funktionsnedsættelse er, så vil den - alt afhængig af situationen - kunne opleves som handicappende. Hvad vi accepterer som et handicap - eller rettere hvad vi accepterer som et handicap, der kan føre til krav på offentlig kompensation - er derimod et politisk spørgsmål om samfundsøkonomiske prioriteringer. I Danmark har vi således politisk besluttet, at milde grader af nedsat synsfunktion, som kan kompenseres ved hjælp af almindelige briller, er af en så lidt indgribende karakter og er så lidt handicappende, at vi stort set betragter det problem som privat. Vi giver ikke offentlig tilskud til almindelige briller som en handicapkompenenserende foranstaltning.

Når man ud over disse politiske betragtninger vurderer omfanget af et handicap, så er det vigtigt at være opmærksom på, at samme funktionsnedsættelse kan føre til forskellige grader af handicap hos forskellige personer. Relationen mellem funktionsnedsættelsen, og det handicap den fører til, er ikke objektiv, men afhængig af personen. Der kan være store forskelle på, hvordan forskellige personer mestrer den samme funktionsnedsættelse.

Forskellige handicapbegreber i forskellige situationer

Fraværet af en formelt vedtaget handicapdefinition betyder, at der i forskellige regelsæt og love opereres med forskellige definitioner alt afhængig af, hvilken sammenhæng definitionen skal virke i. I mange sammenhænge opererer vi med, hvad man kunne kalde et situationsafhængigt handicapbegreb.

(fortsætter side 6)

Det Centrale Handicapråd

Det er Det Centrale Handicapråds opgave at rådgive regeringen og Folketinget i handicapspørgsmål. Det er derfor Rådets opgave at udtale sig om, hvordan samfundet bør indrettes, så borgere, der har et handicap, får mulighed for at deltage på lige fod med ikke-handicappede borgere. Hvem der er handicappede, og hvad ligebehandling er, er derfor nøglebegreber for Det Centrale Handicapråd. Hvem er det Rådet udtaler sig om og på vegne af - og hvad er det for en målestok Rådet bruger, når de siger ligebehandling. I 2000 satte Rådet begreberne handicap og ligebehandling på sit arbejdsprogram. Formålet med diskussionen var ikke at nå frem til én bestemt definition af begreberne, men at diskutere udviklingstendenserne i disse begrebers indhold. Som resultat af drøftelsen besluttede Rådet at udarbejde det her gengivne refleksionspapir som et bidrag til diskussionen om og udviklingen af de to begreber.

STOMI/BROK-BANDAGER

- bandagen der passer dig!

Stomi/brok-bandage fremstillet efter mål sikrer brugeren:

- *Optimal pasform*
- *Korrekt placering af stomihul*
- *Holder en brok effektivt inde*
- *Giver god støtte*
- *Komfortabel i brug*
- *Praktisk med åbent skridt*
- *Ingen generende sømme*

Kontakt ETO GARMENTS ApS eller en af vore forhandlere:

- Kirstine Hardam
Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro.
Tlf. 97 42 32 33 · Fax 97 42 80 14.
- Inge-Lise Sørensen ApS
Badevej 2 · 3000 Helsingør.
Tlf. 49 21 00 44 · Fax 49 21 02 57.
- Karen Blok Specialcenter
Gammel Havn 1 · 7100 Vejle.
Tlf. 75 84 00 22 · Fax 75 84 03 22.
- Stomacare
Vangeleddet 77 · 2670 Greve.
Tlf. 43 69 02 00 · Fax 43 69 14 02.
- Kirudan A/S
Nyholmsvej Allé 30 · 2610 Rødovre.
Tlf. 36 37 91 00 · Fax 36 72 83 22.
- Kjærulff A/S
Ørkebyvej 6 · 5450 Otterup.
Tlf. 64 82 15 35 · Fax 64 82 15 90.

Model 801 m. blonde

Model 801 m. lynlås eller velcro

Model 802

Model 823 m. poseholder

Model 821 m. poseholder

Model 803 m. poseholder

Model 811

Model 813

Stomi / brok-bandage m. trusse

Model 812

Model 804

Alle modeller fåes i sort, hvid eller budfarve.

Eto

GARMENTS

— soft as silk, strong as steel

Eto GARMENTS ApS · Bredgade 16 · 5592 Ejby · Tlf. 64 46 13 30 · Fax 64 46 18 30
E-mail: sales@eto-garments.com · Hjemmeside: www.eto-garments.com

Socialministeriet og Folketinget har i deres revision af bistandsloven, som førte til serviceloven, udskiftet ordet handicap med "nedsat funktionsevne". Handicapkom-penserende ydelser kan be-vilges, hvis ansøgeren har et særligt behov for ydelsen på grund af en "betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne". I lov om compensation til han-dicappede i erhverv er mål-gruppen beskrevet som per-soner, der på grund af handicap kan have vanskeligt ved at få og bevare beskæftigelse uden compensation efter loven. Lov om specialundervisning for voksne og læsekurser for voksne handler blandt andet om specialundervisning af "personer med fysiske eller psykiske handicap", uden at man nærmere definerer hvad handicap betyder.

I Standardreglerne og i ser-vice-loven handler handicap altså om konsekvenserne af en

fysisk eller psykisk funktions-nedsættelse, mens vi andre steder bruger betegnelsen han-dicap.

Det er ofte fremhævet, at handicap ikke handler om syg-dom: En person, der har en funktionsnedsættelse, er ikke nødvendigvis syg. Personer med funktionsnedsættelser bliver syge og raske på samme måde som andre mennesker. Der er selvfølgelig mange eksempler på, at kroniske syg-domstilstande kan medføre en kronisk funktionsnedsættelse, som resulterer i eller indebærer et handicap. Sådanne invali-derende lidelser lader sig imid-ler tid i stigende grad behandle dels forebyggende, dels kura-tivt ved operationer, medicin og på det seneste tillige gene-tisk. Det er imidlertid vigtigt at holde fast i, at sygdom og handicap er to væsensfor-skellige begreber. Handicap er konsekvensen af en kronisk funktionsnedsættelse, som ikke lader sig behandle med hel-bredelse til følge.

Samme problematik kendes i forhold til aldersbetingede li-delser eller svækkelser. Er gangbesvær altid et handicap? Også hos et menneske på 90 år? Gangbesvær vil altid være en funktionsnedsættelse, og den funktionsnedsættelse vil ofte føre til et handicap i forhold til at kunne færdes frit i samfundet.

Man kan så diskutere, hvad der er ligebehandling i forhold til det menneske, som får et handicap som 90-årig. I den sammenhæng må det indgå i vurderingen, at det "normale", som vi jo i et eller andet om-fang måler funktionsnedsæt-telsen op imod, ikke er et punkt men et spektrum. Det "nor-male" antager mange for-skellige former afhængig af fx alder, køn samt kulturelle og sociale baggrund, og det "nor-male" er derfor noget andet for en 90-årig end for en 25-årig.

Ud fra en fuldstændig strin-gent fortolkning af definitionen på det miljørelaterede han-dicapbegreb må man sige, at et samfund, der kompenserer fuldt ud, og hvor alle borgere uanset funktionsnedsættelse har lige adgang til at deltage i samfundet, er et samfund uden handicappede.

Men der vil stadigvæk være mennesker med funktionsned-sættelser. Selv om kørestols-brugeren kommer til at leve i fuldt tilgængelige omgivelser og dermed i en række sam-menhænge ikke længere har et handicap, vil vedkommende stadigvæk have brug for en kørestol. Det samme gælder epileptikeren, der har brug for sin medicin for at være fri for anfald. Den pointe er meget vigtigt at være opmærksom på, når man bruger handicap-begrebet til at afgrænse, hvem der har adgang til hjælp fra samfundet.

Også ud fra en menneskelig betragtning er det vigtigt at erindre, at uanset hvor godt, man kompenserer for en funk-tionsnedsættelse, og uanset hvor lige muligheder der ska-

bes, så forsvinder funktions-nedsættelsen ikke. Det enkelte menneske med en funktions-nedsættelse skal altid leve med funktionsnedsættelsen. Den blinde kommer ikke til at se blomsternes farver, den døde kommer ikke til at høre musik-ken, og kørestolsbrugeren kommer ikke til at grave og plante i sin have.

De sidste år har budt på nye udviklinger i internationalt regi, som betyder udfordringer for det handicapbegreb, vi bruger i Danmark: WHO's klassifikation *ICIDH-2* og EU's direktiv om forbud mod diskrimination af handicap-pede på arbejdsmarkedet.

ICIDH-2

WHO har revideret klassifika-tionen (ICIDH) fra 1980 af funktionshæmning (impair-ment), funktionsnedsættelse (disability) og handicap. Der er udarbejdet et udkast til en ny klassifikation, som WHO's generalforsamling tog endelig stilling til i maj 2001. Klassi-fikationen har endnu kun en titel på engelsk: "International Classification of Functioning, Disability and Health".

ICIDH-2 er tænkt som en klassifikation, der skal kunne bruges på tværs af faggrænser, blandt andet i sundheds-sektoren, socialsektoren og un-dervisningssektoren, i forsk-ning og ved fastlæggelse af politik på landsplan. Den har fire dimensioner, som alle men-neskers tilstand kan klassi-ficeres under.

Det handler først og frem-mest om kroppens struktur og funktion, og om den enkeltes udførelse af aktiviteter og del-tagelse i samfundet. Derudover omhandler klassifikationen betydningen af omgivelsernes indretning og af den enkeltes personlige tilgang. Ved at bruge ICIDH-2 kan man fastlægge et niveau for en persons måde at fungere på i disse dimen-sioner. Alt afhængig af, hvor alvorlige begrænsninger den

FS 22

din faglige stomipleje

En faglig sammenslutning af sygeplejersker, beskæftiget med pleje af patienter med stomi.

Vi afholder kurser og mødeaktiviteter på landsplan, samt oplysningsvirksomhed for sygeplejersker og interesseorganisationer. Herunder informationer om udenlandske kongresser og rejser. Vi medvirker til opretholdelsen af stomiklinikker i Danmark, som løbende opdateres i vort fagblad.

StomiNyt

Ønsker du nærmere tilknytning eller orientering gennem vort fagblad, da kontakt venligst:

Formand: Lena Thomsen,
Klarup Kirkevej 40, 9270 Klarup
tlf: 98 31 75 15

Næstformand og redaktør: Annemette Bach,
Provstevænget 9, 8464 Galten
tlf.: 8694 6242

enkelte har inden for en eller flere af dimensionerne, kan man så - måske - tale om, at vedkommende har en funktionsnedsættelse eller et handicap.

Man kan forestille sig mange udviklinger som resultat af ICIDH-2-arbejdet. Fagfolk fra forskellige sektorer kan få et fælles sprog til at tale om funktionsnedsættelse og handicap. Det kan give bedre samarbejde mellem sektorer og dermed bedre tilbud til mennesker med funktionsnedsættelser. Det er også muligt, at det handicappolitiske sprogbrug kommer til at omfatte andre situationer end i dag, hvis begreber som funktionsnedsættelse og handicap kobles med bestemte målinger på klassifikationens dimensioner (krop, aktivitet/deltagelse, omgivelser/personlighed).

EU's direktiv

EU har vedtaget et direktiv om forbud mod diskrimination af blandt andet handicappede på arbejdsmarkedet. I direktivet er der ingen definition af, hvem der er omfattet af det handicapbegreb, som direktivet bygger på. Der findes heller ikke nogen fælles europæisk definition af begrebet handicap. I nogle lande findes der slet ikke en officiel definition, i andre lande omfatter handicap dårlig ryg eller fedme eller parfumeallergi. Den manglende definition i direktivet indebærer, at det i vidt omfang vil blive overladt til EF-domstolen at afgøre de tvivlsspørgsmål, der kan opstå ved brug af direktivet.

EF-domstolens måde at arbejde på betyder, at EF-domstolens opfattelse af, hvilke situationer der er omfattet af direktivet, vil ændre sig løbende. Det kan altså betyde, at direktivet kommer til at gælde for mennesker med nogle fysiske begrænsninger, som vi i Danmark måske normalt ikke vil betegne som handicap.

I dag kan man måske diskutere, om mennesker, der er nedslidte i ryg og lunger på grund af dårligt arbejdsmiljø, er omfattet af handicapbegrebet. Der er pres på for at sætte fokus på "de virkelig svage", som har dårlige skolekundskaber eller dårlige sociale forhold, og det kan måske på sigt blive naturligt, at handicapbegrebet også handler om de besværligheder, ulemper og begrænsninger, man kan have, hvis man er overvægtig, har eksem eller er socialt belastet.

Ligebehandlingsbegrebet

Når handicapbegrebet udvider og ændrer sig, så gør ligebehandlingsprincippet det naturligvis også. Ligebehandling er lige så dynamisk som han-

dicapbegrebet, fordi det både skal defineres ud fra et dynamisk handicapbegreb og ud fra udviklingen i samfundet i øvrigt. Derfor ændres og skærpes kravene til ligebehandlingen af handicappede. Der henvises i øvrigt til Rådets papir om "Diskrimination - en begrebsafklaring" (bilag nr. 16/1999).

Ligestilling gennem forskelsbehandling - det lige udgangspunkt

Traditionelt forstås ligebehandlingsprincippet derhen, at den handicappede skal kompenseres for funktionsnedsættelsen for derved at opnå et lige udgangspunkt med andre ikke-handicappede. Ligebehandling medfører derfor ikke kun et krav om, at folk behandles ens, men i mange tilfælde betyder det, at der må gøres forskel på mennesker med forskelligt udgangspunkt for at sikre lige muligheder.

Kompensationsprincippet indebærer, at samfundet tilbyder en række ydelser og hjælpeforanstaltninger til mennesker med funktionsnedsættelse med det formål at begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion mest muligt. Kompensationen kan bestå i individuelle personlige ydelser, som fx en kørestol til den der har mistet gangfunktionen, høreapparater til den der har nedsat hørelse, personlig assistance mv. Kompensationen kan også bestå i parallelle tilbud, fx at skriftlige pjecer udgives i en parallel version på lydbånd, tilbud om teksttelefon som alternativ til almindelig taletelefoni. Eller kompensationen kan bestå i kollektive tiltag, dvs. at samfundet som sådan indrettes med de videst mulige hensyn til mennesker med en funktionsnedsættelse. For eksempel ved at indrette helt almindelige telefonbokse, så de uden videre også kan benyttes af blinde og

KAREN BLOK *Specialcenter*

Forhandling og individuel rådgivning om korrekt valg og anvendelse af hjælpemidler til mennesker der

- ☐ er STOMIOPEREREDE
- ☐ er brystopererede
- ☐ har ufrivillig vandladning
- ☐ har behov for støttestrømper
- ☐ brokbælter efter mål
- ☐ overtræksposer efter ønske

Forsendelse og rådgivning er gratis

Kontakt sygeplejerske/konsulent
Karen Blok

KAREN BLOK *Specialcenter*, Gammel Havn 1, 7100 Vejle
Tlf: 75 84 00 22 • Fax: 75 84 03 22 • e-mail: karenblok@karenblok.dk • www.karenblok.dk

kørestolsbrugere uden anvendelse af særlige hjælpemidler, ved at sikre niveaufri adgang til bygninger etc.

Handicappede defineres i stigende omfang i sammenhæng med andre diskriminationsstruede grupper, fx kvinder, etniske minoriteter, homoseksuelle mv. Inden for de andre diskriminationsstruede grupper har man længe diskuteret spørgsmålet om positiv særbehandling. Positiv særbehandling kan være nødvendig i den situation, hvor der kan konstateres en række samfundsmæssige barrierer, som ikke kan afhjælpes alene ved at sikre et lige udgangspunkt. For eksempel på arbejdsmarkedet, hvor der er en lov om ligestilling mellem mænd og kvinder ved udpegning af medlemmer til offentlige udvalg, kommissioner og lignende. Ifølge den lov skal myndigheder eller organisationer, der skal stille forslag om et medlem af udvalg mv., indstille både en mand og en kvinde.

Der er også på handicapområdet nogle ligebehandlingsproblemer, efter at kompensationsprincippet har udlyst forskellene i udgangspunktet. I Danmark har vi traditionelt valgt at tackle disse problemer med information og holdningsbearbejdning. Men på visse områder har vi indført positiv særbehandling, fx med isbryderordningen, hvor nyuddannede handicappede kan få støtte i en periode af ansættelsen. Ordningen skal kompensere for, at handicappede, der ikke kunne klare et studiejob samtidigt med studierne, sikres den nødvendige erhvervs erfaring på anden måde. Ordningen er imidlertid også åben for handicappede, som under studiet havde relevant studiearbejde. Et andet eksempel på positiv særbehandling er handicappedes fortrinsadgang til ansættelsessamtaler ved besættelse af of-

fentlige stillinger. På europæisk plan foregår der løbende en omfattende debat om indførelse af positiv særbehandling af handicappede, som rækker videre end isbryderordningen og fortrinsadgangen, for eksempel kvoteordninger, hvor arbejdsgiveren forpligtes til at ansætte en vis andel af handicappede i sin virksomhed.

Sikring af handicappedes retssikkerhed er et aspekt af ligebehandlingsprincippet, som får stadig stigende betydning. Beskyttelsen af handicappede som minoritetsgruppe i et demokratisk samfund er en nødvendig forudsætning for, at handicappede ikke diskrimineres af flertallet. Debatten om handicappedes retssikkerhed er således reelt et resultat af, at der i det danske samfund er et demokratisk underskud, som betyder, at handicappede er mere udsatte end andre for at deres rettigheder ikke respekteres.

Desuden er handicappede generelt mere afhængige af offentlige ydelser end ikkehandicappede. Der må derfor stilles retssikkerhedsmæssige krav til offentlige myndigheder, for at sikre handicappedes muligheder for at leve et liv med de samme muligheder som ikkehandicappede.

Ligebehandling som moralsk eller etisk dimension

Der opstår helt særlige problemer i relation til ligebehandlingsbegrebet, når vi taler om handicapgrupper, hvor udgangspunktet er meget ulige. Her tænkes fx på udviklingshæmmede, sindslidende, multihandicappede mv. I nogle tilfælde kan man kompensere for funktionsnedsættelsen, fx en ordning med personlig assistance på arbejdsmarkedet til sindslidende mv. Men i mange andre tilfælde er det i forhold

til disse grupper ikke muligt at kompensere for funktionsnedsættelsen, så personen opnår et udgangspunkt, der er sammenligneligt med udgangspunktet for ikkehandicappede.

Ligebehandlingsprincippet må derfor defineres ud fra nogle mere abstrakte og moralske begreber om livskvalitet. Altså ret til at leve et liv på egne præmisser uanset et handicap, og uanset at man i mange situationer er dybt afhængig af indsatsen fra det offentlige for at kunne fungere, fx i relation til sygebehandling, pleje, omsorg osv. FN's Standardregler om Lige Muligheder for Handicappede indeholder flere indsatsområder, hvor man kan gå ind og definere begrebet livskvalitet, fx retten til familieleven, personlig integritet, uddannelse, kultur osv. Disse livsområder udvikler og ændrer sig til stadighed, og der er hele tiden brug for, at man følger med udviklingen i samfundet, som det fx ses i relation til udviklingshæmmedes ret til et sexliv, ægteskab osv. Retten til at bestemme over sit eget liv, til at udnytte egne ressourcer og at udvikle en egen kultur bliver nødvendigvis fremherskende.

Ligebehandlingsprincippet er meget bredere end den traditionelle forståelse af, hvad kompensationsprincippet tilsiger. Når det ikke er muligt fuldt ud at opnå lige muligheder, så består ligebehandling i at sikre "det gode liv", og ligebehandlingspolitikken må derfor udmøntes med henblik på at gøre dette muligt. ■

• Hvad forstår du ved ligebehandling af handicappede?

• Hvad forstår du ved begrebet handicap?

• Hvad forstår du ved begrebet ligebehandling?

Har du en mening/kommentar så skriv et læserbrev til Copa-bladet (hvis du ønsker, kan vi bringe dit indlæg anonymt).

**Skriv til:
COPA/Copa-bladet
Sekretariatet
Sct. Hansgade 26 B
4100 Ringsted**

Det frivillige sociale arbejde skal styrkes

NY RAPPORT

Af: *Terkel Andersen,*
formand for Kontaktudvalget til det frivillige sociale arbejde

Endnu en rapport fra Socialministeriet har fundet vej til mange skriveborde i den frivillige verden. Denne gang måske med risiko for at gå relativt ubemærket hen som upåagtet pligtlæsning til ledige stunder, da titlen næppe ringer mange klokker hos læserne.

Alligevel vil jeg anbefale et par timers fordybelse i "Rapport fra den tværministerielle arbejdsgruppe om det private sociale initiativ". Ikke for underholdningsværdien, men

fordi den rummer mange værdifulde oplysninger om det regelgrundlag og de støtteordninger, som findes for den frivillige sektor. Dernæst fordi den indeholder en række forslag, som kan få betydning for udviklingen af den frivillige indsats.

Rapporten er resultat af et udvalgsarbejde, som blev igangsat efter en forespørgselsdebat i Folketinget den 18. november 1999. Debatten mundede ud i et pålæg til regeringen om at

få belyst konsekvensen af de større ændringer, der er sket de sidste år, herunder service-lovens §115 og omlægningen af tips- og lottostøtten, og samtidig se på barrierer i lovgivningen for fortsat fastholdelse og udvikling af det private sociale initiativ.

Kontaktudvalget til det frivillige sociale arbejde blev inviteret med i arbejdsgruppen og har der kunnet krydse klinger med repræsentanter for kommuner og amter og en lang

række ministerier: Socialministeriet, Sundhedsministeriet, Undervisningsministeriet, Skatteministeriet, Arbejdsministeriet, Kulturministeriet og Finansministeriet. Det har været nyttigt, at så mange parter med interesser på feltet har drøftet området i fællesskab. Læsere af rapporten vil kunne se, at det er lykkedes at tilvejebringe et fælles vidensgrundlag på tværs af ministerområderne. Men processen har på den anden side også vist, at der stadig er lang

Kontiba - bandage til kontinent stomi

- ◆ Hydrokolloid hudvenlig klæber
- ◆ Luft- og lugttæt
- ◆ Blødt kompres med indbygget absorberende indlæg

Stomibrokbælte

- ◆ Støttebælte til stomister med brok
- ◆ Tilpasses den enkelte bruger og stomibandage
- ◆ Fås i tre højder
- ◆ Let at anvende
- ◆ Giver behagelig støtte
- ◆ Elastisk og luftigt
- ◆ Ruller ikke

Kirudan - en personlig og professionel stomileverandør

Nyholms Allé 30 • 2610 Rødovre • Fax 3672 8322 • Tlf. 3637 9100

vej til, at man kan tale om, at der på tværs af ministerområderne er en fælles forståelse af det frivillige sociale arbejdes betydning for civilsamfund og velfærd. Der er, frivillighedsår eller ej, betydelige forskelle i opfattelsen af, hvor langt man bør strække sig for at give den frivillige indsats optimale udviklingsbetingelser.

Vi er stort set tilfredse med den rapport, der er kommet fra arbejdsgruppen. Rapporten giver et godt overblik over de offentlige støtteordninger i forhold til det frivillige sociale arbejde. Og den giver et godt overblik over de regler, der gælder på området. Den kan derfor danne baggrund for en styrket informations- og vejledningsindsats i forhold til de frivillige og de frivillige sociale organisationer.

Rapporten indeholder en lang række forslag med det formål at fremme det frivillige sociale arbejde og nedbryde barrierer. Jeg vil især fremhæve følgende:

Uddannelsespuljen:

I Kontaktudvalgets administration af Uddannelsespuljen har vi set, at der er stort behov for kvalificering af frivillige, og at midlerne virkelig gør gavn. Derfor er vi meget tilfredse med, at der er forslag om at gøre Uddannelsespuljen permanent.

Udviklingsmidler:

Der er hele tiden behov for at udvikle det frivillige sociale arbejde. Det gælder f.eks. i

forhold til organisationsudvikling, udvikling af kvalitet og nye metoder, udvikling af tilbud til nye målgrupper og inddragelse af nye grupper af frivillige. Der er også behov for at afprøve nye organisationsformer og samarbejdsprojekter på tværs af sektorer. Derfor er vi meget glade for, at der er forslag om at afsætte særlige udviklingsmidler til det frivillige sociale arbejde.

De selvejende institutioner:

Rapporten indeholder forslag om, at der gennemføres en dybtgående undersøgelse af forholdene for de selvejende institutioner.

Forsikring af frivillige:

Rapporten indeholder forslag om, at der oprettes en fælles forsikringsordning, som de frivillige organisationer og foreninger kan tilmelde sig.

Høringsret:

Rapporten indeholder forslag om, at i forbindelse med lovforslag, der er relevante for det frivillige arbejde, høres organisationer inden for det pågældende område, herunder Kontaktudvalget.

Grænser for velviljen

Der er dog også områder, hvor vi ikke har opnået de forbedringer, vi ønskede, og derfor har afgivet mindretalsudtalelser i rapporten. Vi havde således meget gerne set en lempelse af de nuværende regler for deltagelse i frivilligt socialt arbejde for modtagere af dagpenge og efterløn. De nuværende regler er svære at fortolke og de virker begrænsende på den frivillige indsats. Ud fra socialpolitiske hensyn ville det her i det internationale frivillighedsår have været mere end rimeligt at gøre det muligt for modtagere af dagpenge og efterløn at deltage i frivilligt socialt arbejde på linie med den øvrige befolkning.

Trods en ihærdig indsats har vi ikke kunnet vinde gehør for dette ønske i arbejdsgruppen. Det er fortsat et sæt forældede arbejdsmarkedspolitiske synspunkter, der vejer tungest i denne diskussion. Det antages, at lønnet arbejde risikerer at overgå til frivilligt arbejde, hvis reglerne lempes. Det er desværre disse arbejdsmarkedspolitiske hensyn, der fortsat overtrumfer de mere fremadrettede socialpolitiske hensyn.

Rapportens betydning

Regeringen har meldt ud, at man ønsker at gennemføre alle rapportens forslag. Vi kan derfor glæde os til at indgå i drøftelser med Socialministeriet om, hvordan forslagene skal omsættes i praksis. Vi ser også frem til at følge diskus-

sionen om rapporten i folkettingen, der rekvirerede rapporten i sin tid.

Rapporten får altså betydning ved sine konkrete forslag. Men betydningen på længere sigt skal måske i højere grad findes i de principielle grundsynspunkter, der fremlægges i rapporten. Grundsynspunkterne siger blandt andet, at regler, der udgør en barriere for den frivillige indsats, så vidt muligt bør ændres. De bør erindres hver gang, der drøftes nye offentlige tiltag. Grundsynspunkterne ligger i god forlængelse af de positive signaler, som regeringen også har markeret ved sit udspil til et charter for samarbejdet mellem det offentlige og den frivillige verden.

Jeg vil opfordre til, at rapporten og charterudkastet bliver drøftet nu og de kommende måneder, både i de enkelte organisationer og i arrangementer, der går på tværs af organisationerne.

"Rapport fra den tværministerielle arbejdsgruppe om det private sociale initiativ" kan findes på Socialministeriets hjemmeside www.sm.dk eller rekvireres fra Statens Information, tlf. 3337 9228, pris 75 kr.

Oplægget til "Charter om samspillet mellem det frivillige og det offentlige Danmark" kan findes på Socialministeriets hjemmeside www.sm.dk eller på Kulturministeriets hjemmeside www.kum.dk hvor charteret har sin egen debatide.

Flere aktive tillidsfolk - vil du give en hånd med i DSI?

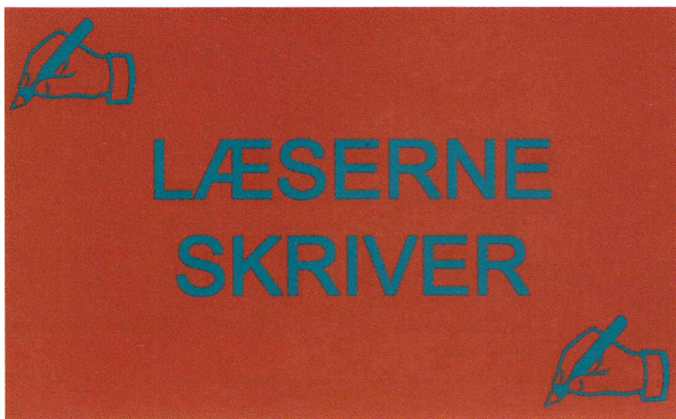
Efter det kommende kommunalvalg skal DSI's amtsafdelinger igen udpege brugerre-

præsentanter i en lang række lokale udvalg, råd og nævn. En enestående mulighed for at få

indflydelse på den lokale handikappolitik.

COPA's lokalafdelinger har i flere amter valgt en eller to repræsentanter til at deltage i DSI's møder på amtsplan. Men

måske vil også *du* gerne have indflydelse, give en hånd med? Hvis du vil gøre en indsats - på alle handicapgruppernes vegne - så henvend dig til din amtslige DSI-repræsentant. ■

Besøg på Villa Aurora, Møn

Scenen var sat i romantiske omgivelser en sommerlørdag, hvor medlemmer i lokalafdeling COPA-Storstrøm Nord skulle mødes på Villa Aurora på det østlige Møn. Ti sommerglade mennesker mødtes omkring kl. 13.00 og blev modtaget af kunstneren Knud P. Petersen og hans kone Lis. Vi fik først en lille rundvisning i den omkringliggende have og nød synet af den meget smukke sø, der også ligger på stedet. Herefter satte vi os sammen og nød vore medbragte delikatesser, som strakte sig lige fra sandwiches til vaskeægte smørrebrød med kniv og gaffel.

Efter at have fået fyldt depoterne godt op, var det nu tid til et foredrag om Villa Auras historie og nogle af de mennesker, der har boet og levet der. Knud P. fangede alles opmærksomhed med sin spændende fortælling om, hvordan villaen først var ejet af en gartner, hvilket haven stadig bærer tydeligt præg af med sine gamle drivhuse, mange gamle blomster, stauder og pyntegrønt. En sand inspirationskilde for enhver med en lille kunstnerspire i maven. Sidenhen blev den overtaget af Christian Thiede, der startede udstillingen af kunst. Også den store danske stumfilmstjerne Asta Nielsen levede sine sidste dage i villaen, da hun i en sen alder blev gift med Christian

Thiede. Da Christian Thiede efterhånden var blevet en ældre herre og gerne ville afhænde Villa Aurora og dens skønne omgivelser, blev han kontaktet af Knud P. og Lis, som var meget interesserede. Dette passede godt med Christians tanker om, at en kunstner skulle overtage stedet. Sådan blev det og nu udstiller Knud P. sin egen og andres kunst.

Udstillingen denne dag omfattede nogle af Knud P.'s egne værker og en samling russiske ikoner fra mellem 1600 og 1800-tallet, og vi fik en kort gennemgang af hans tilgang til kunsten.

Vi var generelt enige om, at Knud P.'s malerier var meget smukke og fascinerende med en stil, der kan beskrives som en blanding af Monet og Chagall med et åndeligt islæt.

Klokken var nu efterhånden blevet 17.00 og efter en kop kaffe og kage brød vi op.

Det havde været en meget dejlig sommerdag med godt vejr og gode oplevelser.

Villa Aurora er bestemt et besøg værd. Selv hvis man ikke skulle være interesseret i kunst er naturen i sig selv et smukt syn for enhver.

*Merethe Bøjtrup Hofflund
Storstrøm Nord*

I dette nummer af Copa-bladet
finder du
information/annoncer
fra:

- ETO GARMENTS
- DANSAC
- STOMACARE
- KIRUDAN
- INGELISE SØRENSEN
- KAREN BLOK
- KIRSTINE HARDAM
- MÆRSK-ANDERSEN

COPA takker for interessen og støtten

I DET JYDSKE STOMICENTER

- med detailforretninger i Randers og Aalborg - fører vi alle de store mærker i hjælpemidler til bandagering af colostomi, ileostomi, urostomi og incontinenens.

Sygeplejeartikler og bandager er det eneste, vi beskæftiger os med, så vi er altid velinformerede om det sidste nye, samtidig med at vi er fortrolige med de anerkendte produkter.

Vi klarer papirgangen for Dem, hvis De ønsker det, ligesom vi også sørger for automatisk levering pr. post.

- Og ikke mindst kan vi garantere en engageret og venlig service, hvor vi altid sætter kunden i CENTRUM

Coloplast

Convatec
for ekstra sikkerhed og komfort

dansac
stompelejer

Mærsk-Andersen aps
SYGEPLEJEARTIKLER

8900 RANDERS, TORVEGADE 1. TLF. 86426262
9000 AALBORG, ØSTERÅ 3. TLF. 98122488

To humørlegater, jubilæumstilskud, rådgiverkursus og

COPA MEDDELELSER

*Fra COPA-forretningsudvalgs møde, 14. juni 2001
uddrag af referat ved Britta Mogensen, sekretariatsleder*

Humørlegater

Der var kommet to ansøgninger om humørlegat. Der blev bevilget et legat af 1.500,- kr og et legat af 1.000,- kr.

Storstrøm Nord

Storstrøm Nord lokalforening har søgt om tilskud til 30 års jubilæum. Der blev bevilget 6.000,- kr.

Tips/lotto

Christian Stentoft oplyste, der er lavet tre forslag til en ny fordelingsaftale. Socialministeriet undrer sig over, at de små foreninger i DSI får så stort tilskud. Der forhandles stadig, og ingen ny fordelingsaftale er vedtaget.

FOCUS 20/40

IOA har opfordre til, at stomiforeningerne hver sender en person til FOCUS 20/40 i Canada fra 13. til 16. oktober 2001. Det er sidste gang, at det holdes separat. Næste gang bliver det sammen med IOA-mødet. COPA har modtaget ansøgning fra Leif Schmidt om hjælp til opholdet mod at han selv betaler flybillet. Ansøgningen drøftedes. Der var enighed om, at betale ophold til FOCUS 20/40 i Canada fra 13. til 16. oktober for Leif Schmidt, mod at Leif Schmidt skriver et

fyldestgørende referat til Copa-bladet.

Nordisk møde

Nordisk møde i Island 17. - 22. august. (I næste Copa-blad formodentlig et referat).

Århus lokalforening

Der var modtaget ansøgning fra COPA-Århus amt om tilskud til efteruddannelse af rådgivere. Der blev bevilget 2.500,- kr.

Crohn vest

Der var kommet ansøgning fra Crohn vest om støtte til heldagsarrangement den 25. november for "crohnsyge" samt pårørende. Der var enighed om at bevilge 5.000,- kr (dog max. faktiske udgifter).

Rehabiliterings-cafemøde

Christian Stentoft deltog 21. maj i en dialogkonference "Rehabilitering i Fokus". Der var 20 borde med hver 6-8 personer. Ved hvert bord diskuteredes rehabilitering. På et tidspunkt skiftede alle, med undtagelse af en, plads. Denne ene fortalte, hvad man ved bordet havde fået ud af diskussionen. Senere skrev man et kort og lagde, hvorefter alle skiftede plads. DSI stod for konferencen. Samme dag ville DSI danne

en forening, der vil arbejde for rehabilitering. Christian Stentoft deltog ikke i dette møde.

Et svar fra Socialministeriet

Christian Stentoft er ikke helt tilfreds med Socialministeriets svar vedrørende udlæg af større beløb til hjælpemidler. Sidste afsnit i brevet lyder: *"Socialministeriet har ikke grundlag for at indgå i en nærmere vurdering af kommunernes prøvelse med henblik på tilrettelæggelse af ordningen med frit valg af hjælpemidler. Ministeriet går dog ud fra, at det må være i både kommunens og borgerens interesse, at den praktiske tilrettelæggelse sker så smidigt som muligt, og på en måde så det sikres at borgeren får de relevante hjælpemidler".*

Rådgiverkursus

Rådgiverkursus holdes på Hotel Scandic i Herning den 26.-28. oktober 2001. Kurset starter med middag fredag kl. 19 og slutter søndag ca. kl. 14. Der er bestilt plads til 27 personer inkl. to foredragsholdere. Marianne Andersen opfordrede til, at udstyre foredragsholderne med mikrofon. Man forsøger at få stomisygeplejersken fra Herning eller Holstebro til at komme.

EOA

Christian Stentoft havde det indtryk, at alle var godt tilfredse med EOA-kongressen, hvilket der var enighed om. Merete Møller nævnte, at Heinz Wolff efterlyser indlæg til EOA's nyhedsbrev.

Urostomigruppen: Hvem er kontaktperson?

Marianne Andersen spurgte, hvem der er kontaktperson for urostomigruppen. Det drøftedes og tages op på FU-mødet den 31. august.

COPA-streamers og COPA-kasketter

Marianne Andersen efterlyste nogle streamers til for eksempel at sætte på en dør. Marianne Andersen foreslog også kasketter med COPA-tryk. Enighed om at vende tilbage til dette på et senere tidspunkt.

COPA-canvasposer

Der var enighed om at bestille 300 stk. canvasposer.

I næste Copa-blad:

Uddrag af referat fra COPA-forretningsudvalgs møde 31. august 2001.

Næste COPA-forretningsudvalgs møde:
26. oktober 2001.

CROHNGRUPPEN VEST

Crohngruppen Vest er atter i gang med at arrangere ÅRETS CROHNDAG, derfor skal du allerede nu sætte et stort kryds i kalenderen

SØNDAG D. 25. NOVEMBER

hvor vi vil have et heldagsarrangement klar til jer.

I år vil vi gøre det ekstra attraktivt for pårørende/samlever, da det er vores erfaring at de i lige så stor grad som den Crohnramte, har behov for forståelse og erkendelse af sygdommens omfang.

Dagens program mangler endnu en "finpudsning", men vi kan allerede nu afsløre følgende:

Mødetidspunktet vil blive kl. 10.00

på Langenæs HandikapCenter

Langenæs Allé 21

Århus

hvor vi først vil nyde en kop kaffe/te med rundstykker (vi håber jo på at mange interesserede vil valfarte langvejs fra).

Herefter skal vi høre et foredrag relevant for Crohnfolket og samlever/familie.

Så skal vi nyde en frokost.

Efter den gode mad har vi fået energi til at samles i et par grupper:

- Pårørende for sig, hvor man vil have mulighed for at være sammen med ligestillede og udveksle erfaringer/problemer/solskinshistorier m.v.

- Desuden en gruppe med Crohnramte

som jo vil have de samme muligheder som ovenstående.

Et stomifirma være til stede og fremvise deres produkter samt præsentere sidste nye.

Vi skal også se en kort videofilm af Anette Sundby "Det er mit liv" omhandlende det at leve med en stomi.

Arrangementet forventes afsluttet ca. kl. 16.00.

Hold godt øje med næste udgave af Copa-bladet, her vil stå meget mere.

CROHNDAGEN vil vanen tro blive GRATIS, dog skal du selv sørge for transport.

Vi glæder os til at se rigtig mange.

Med venlig hilsen Mariann Olesen

CROHNGRUPPEN VEST

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

København/ Frederiksberg

Lokalformand:
Peter Sørensen,
Århus Plads 6, 2.th.
2100 København Ø
Tlf.: 3538 9148
E-mail: nepe@privat.dk

**Yderligere
kontaktperson:**
Grethe Nielsen
Enigheds-Allé 17
2700 Brønshøj
Tlf.: 3828 0382.

Siden sidst

Håber alle har haft en god sommer

Så er sommerferien godt overstået, jeg håber alle har haft en rigtig god tid og har nydt det gode vejr, vi havde i juli. Septembervejret ser jo ud til at blive mere "strålende", end solrigt.

Kommende aktivitet

Cafemøde Fredag 5/10 kl. 14.30 - 17.30

Vi har et cafemøde på Medborgerhuset Pilegården, Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj, hvor vi får besøg af Per og Ingelise Granberg fra firmaet ETO-garments, de vil vise og fortælle om deres nye stomi/brokbandage.

Samme dag kommer Tove Frithioff og Ulla Sørensen fra Stomacare, der vil blive fortalt om nye stomiprodukter, samt om reglerne omkring hjælpemidler. Samt selvfølgelig mulighed for at stille spørgsmål.

Der vil blive serveret kaffe/te og et stykke brød dertil.

Tilmelding er ikke nødvendig.

Kommende aktivitet

Kursus for nye rådgivere fredag den 26. til søndag den 28. oktober.

COPA afholder grundkursus for rådgivere, på Scandic Hotel Regina i Herning.

Man ser gerne at det er yngre personer og gerne reservoir opererede, der melder sig.

Dette skal dog ikke ses som et krav, da alle er velkomne.

Skulle der være nogle interesserede, der kunne tænke sig at blive rådgiver i København/Frederiksberg, kontakt da venligst Peter Sørensen, telefon 3538 9148, eller på e-mail nepe.privat.dk for nærmere information.

Kommende aktivitet

Jubilæumsfest Lokalforeningen København/ Frederiksberg fylder 20 år

Lørdag den 3 november, vil vi gerne invitere København/Frederiksbergs medlemmer og støttemedlemmer, på et hyg-

geligt arrangement, på Restaurant Dueslaget, Auroravej 2, 2610 Rødovre. Det er lige bagved Damhus Tivoli og Damhus kroen. Her skal vi være klokken 13.00 - 17.00, vi får en velkomst drink, en dejlig 3 retters menu, og kaffe med en lille en til næsen. Arrangementet koster kun 100 kroner for medlemmer og støttemedlemmer, For ikke medlemmer koster det 384 kroner at deltage. Så skynd dig at blive medlem eller støttemedlem, det kan nås endnu.

Der bliver desværre kun plads til 50 personer, så husk at melde hurtigt til. Sidste frist er fredag den 12/10, tilmelding

foregår til Peter Sørensen, telefon 3538 9148 eller Grethe Nielsen telefon 3828 0382. Læg besked med navn og telefonnummer på telefonsvarer, så skal vi nok ringe dig op.

Kommende aktivitet

Julefrokost med jubilæumsbanko

Vi afholder traditionen tro julefrokost, i december. Dato, tid og sted annonceres i næste Copa-blad, der kommer i november.

P.b.v.

Peter Sørensen

Københavns amt

Lokalformand:
Marianne Hemmingsen
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 4583 5258.

Yderligere kontaktperson:
Carina Christiansen,
Sønderlundsvej 21, st.tv.
2730 Herlev
Tlf.: 4491 6199.

Siden sidst har alle forhåbentligt haft en dejlig sommer og vi gentager her, hvad vi har af tilbud til jer.

Kommende arrangement

Vinaften 28. september

Hvis du er blot det mindste interesseret i vin, så kom og vær med denne aften. Vi fortsætter med at blive lidt mere kloge på vin, så vi kan skelne

mellem "Chit og Chanel" også kaldet skidt og kanel, når vi står og skal købe ind. Vi glæder os over at Mogens Bekker kommer og underviser os i, hvad vi

skal være opmærksomme på. Han vil sikkert også prøve om vi ha hørt efter med en lille konkurrence - i al uskyldighed hvor du kan vinde vin! Der vil blive serveret lidt som passer til vinsmagning.

Du vil ikke fortryde det, for vi kan risikere at få lejlighed til at smage en vin man måske aldrig ville drømme om at købe - så kom.

Dato: 28. september

Tid: kl. 19.30

Sted: Præstevænget 20,
2750 Ballerup
(5. min. gang fra
Ballerup S-station)

Pris: I anledning af, at det stadig er jubilæumsår, vil din pris for *hele* arrangementet vær

kr.50,00 alt incl.!

Tilmelding: Marianne
telf 4583 5258.

Kommende arrangement

Fest : 17. november - Københavns amt fejrer 20 års jubilæum

Sidst antydede vi, at der skulle ske noget særligt ca. medio november. Vores lokalafdeling bliver 20 år i november og det skal fejres med maner, så hvis du er klog så gør du to ting:

1. sætter et stort kryds i kalenderen så datoen er reserveret
2. ringer *straks* til Marianne og tilmelder dig/Jer.

Vi tør godt love et arrangement som kommer til at sige "Sparto" til de flestes forventninger:

Først til musical'en "My fair Lady" (opført af Birkerød Musik Dramatisk Forening).

Derefter transporteres vi i vores egen bus til *Festmiddag* på en dejlig kro (med chance for at svinge sig i dansen bagefter).

Pris: Alle medlemmer også støttemedlemmer: GRATIS!!
Ikke medlemmer: kr. 200,-/person for hele aftenen (excl.

drikkevarer.)

Man kan tegne sig som medlem eller støttemedlem senest ved tilmeldingen.
Medlemskab: kr.200,-
årligt /
pensionist kr.100,- /
støttemedlem kr.100,-.

Tilmelding:

Sidste frist aller 30. oktober (den dag vi er gået over til vintertid igen) ca. 50 deltagere, så tøv ikke med at ringe til Marianne Hemmingsen, Telf. 4583 5258.

P.b.v.
Jørgen Vendelbo

Kirstine Hardam

**Vi har altid
førende
produkter
på lager!**

Coloplast

dansac®

HOLLISTER

ConvaTec

biotrol pharma

- når det gælder:

Stomi-artikler
Sårbehandlingsbandager
Inkontinens-produkter

Vi løser hver opgave individuelt og giver os altid god tid, så netop du får den løsning, der er bedst for dig!

Permanent udstilling af alle produkter

Kontortid hver dag fra:

kl. 8.30 - 16.00 på
tlf. 97 42 32 33

- Portofri levering fra dag til dag.
- Ingen ekspeditionsomkostninger.
- Ingen grænse for mindste leverance.
- Fordelagtige priser
- Konsulentbistand

Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro
Tlf. 97 42 32 33 · Fax 97 42 80 14

A blurred photograph of a modern interior. In the foreground, a grey sofa is visible. Behind it, a bright orange cushion is placed on a darker surface. The background is out of focus, showing more of the room's structure. The text "Individuelle ønsker er hovedsagen for os" is centered over the orange cushion.

Individuelle ønsker er
hovedsagen for os

Mennesker er forskellige

Derfor udvikler Dansac stomiprodukter til individuelle behov, krav og ønsker.

Dansac Nova2 er et godt eksempel på vores filosofi. Det er et 2-dels system med en række fordele, du aldrig før har kendt.

For det første er der en ny sikker lav profil på koblingsringene, som du kan have fuldstændig tillid til.

For det andet er hudbeskyttelsespladen fremstillet af naturlige hudvenlige indholdsstoffer, der beskytter og bevarer huden sund og hel.

For det tredje har filteret et dobbeltlag af 100% aktivt kul samt en væsketæt membran.

For det fjerde er poserne forsynet med vandafvisende og hurtigt-tørrende stof på både for- og bagside.

Sidst, men ikke mindst er Dansac Nova2 nemmere at håndtere og mere sikker end de to dels løsninger, du kender i dag.

Vi sender dig gerne en prøve på Dansac Nova2, hvis du sender kuponen til os.

dansac
- fordi små detaljer gør den stoe forskel

Kupon til gratis prøve

Ja, jeg vil gerne opleve Dansac Nova2's fordele. Send mig derfor en gratis prøve.

Stomiens diameter _____ mm

Jeg ønsker lukket pose ☐ Hudfarvet ☐ Klar

Jeg ønsker tømbar pose ☐ Hudfarvet ☐ Klar

☐ Asymmetrisk ☐ Symmetrisk

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Kuponen sendes i lukket kuvert til: Dansac Danmark • Hejreskovvej 10F • 3490 Kvistgård

Frederiksborg amt

Lokalformand:
Gisela Schjøtt, Birkemosevej 30
3550 Slangerup
Tlf.: 4733 4434

Kommende aktivitet

Medlemsmøde den 29. september fra kl. 14.00 til kl. 17.00
Bemærk venligst den nye dato for afholdelse af medlemsmødet.

Bestyrelsen har sovet godt og grundigt i timen, da vi besluttede at afholde møde for vore medlemmer den 1. september. Denne dato er for manges vedkommende allerede reserveret til COPA's 'Midt i Livet Weekend' i Havnsø, bl.a. har flere af bestyrelsesmedlemmerne tilmeldt sig dette arrangement.

Der vil denne gang ikke være noget fast programsat tema for dette medlemsmøde, da der på generalforsamlingen i februar blev udtrykt ønske om en sammenkomst, hvor vi bare hyggede os og fik talt med hinanden om de smågenvordigheder, der kan opstå i dagligdagen som stomist. Vi har sikkert hver især nogle fiduser vi

kan videregive til andre.

Fra firmaet Inge-Lise Sørensen vil Pia Petersen komme med en udstilling med de nyeste produkter, så der vil også blive mulighed for at tale med hende.

Mødet afholdes på følgende adresse:

*Frederiksborg Sognegård,
Frederiksværksgade 2B,
3400 Hillerød.*

Vi skal som sædvanlig have tilmelding af hensyn til indkøb af brød og kaffe.

Tilmelding *senest den 25. september* til:

Jørgen Wissing,
tlf. 4914 7747
Ejgil Andersen
Tlf. 4817 6578
Gisela Schjøtt
tlf. 4733 4434,
træffes bedst
efter kl. 18.00.

*P.b.v.
Gisela Schjøtt*

Fyns amt

Lokalformand:
Lars E. Nielsen
Nyborgvej 16
5550 Langeskov
Tlf.: 6538 1122
mobiltlf.: 2160 7372

Yderligere kontaktperson:
Gerda Pedersen
Skalbjergervej 13
5230 Odense M
Tlf.: 6611 2684
mobiltlf.: 2650 2915.

Kommende arrangement

Bowling onsdag 19. september kl. 16.30
SuperBowl, Grønløkkevej 3, Odense C

Kom og vær med til vores årlige bowling tur, denne gang bliver det i SuperBowl på Grønløkkevej, hvor vi vil trille kuglen.

Vi starter kl. 16.30 så vi kan nå at skifte sko og få tildelt baner. Fra kl. 17.00 til 18.00 bowler vi og herefter går vi i restauranten hvor vi får serveret fiske

forret derefter følgende take selvbord med okse, skinke, kalvesteg, salatbar, grøntsager, kartofler, m.m.

For dette arrangement bliver prisen kr. 100 for medlemmer og kr 135 for ikke medlemmer. Alle er velkomne også selv om man ikke vil bowle!

Selv om tilmeldingsfristen er udløbet og du/I har lyst til en bowlingtur så prøv at ring og hør om der er ledig plads. Lars på tlf. 6538 1122 eller Gerda på tlf. 6611 2684.

Kommende arrangement

Åbent hus onsdag 10. oktober kl. 19.00

Efterårets åbne hus arrangement bliver afholdt i Kræftens Bekæmpelses lokaler på Vesterbro i Odense. Vi starter kl. 19.00 med foredrag om alternativ behandling af Grethe Horsman. Grethe Horsman er alternativ behandler, som i næsten 20 år har arbejdet med behandling af forskellige kræfttilfælde. Grethe Horsman har i en årrække været med til

at drive Birkeholm, et center for integreret medicin i Ravnebjerg. Hun har deltaget i flere projekter om sygdom og livskvalitet, hvor man anskuer behandlingen af kræfttilfælde ud fra et helhedssyn, som bl.a. også omfatter den psykiske og den sociale side af et sygdomsbillede.

Herefter er bestyrelsen vært med kaffe og brød. Øl og vand kan købes.

Kommende arrangement

Julekomsammen onsdag 5. december kl. 19.00

Vi har reserveret restaurant Stadion igen i år og gentager succesen fra sidste år. Nærmere herom i næste Copa-blad.

Vi i bestyrelsen glæder os til at se jer alle igen. Fortsat en rigtig god sensommer til jer alle – vi ses.

*P.b.v.
Inga Andersen*

Nordjyllands amt

Lokalformand:
Flemming Jacobsen
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 9837 1630.

Yderligere kontaktperson:
Kirsten Møhlenberg
Nielsmindevej 16
9493 Saltum
Tlf.: 9888 1151.

Kommende aktivitet

Busudflugt 23. oktober

Nu, nu, nu sker der igen noget i din forening COPA. Studietur til Coloplast i Thisted. Du kan glæde dig til et rigtigt COPA arrangement. Du bedes reservere dagen allerede nu.

Turen er tirsdag, den 23. oktober 2001.

Vores turistbus kører fra følgende steder og til følgende tidspunkter:

- Frederikshavn rutebilstation kl. 07.30.
- Hjørring rutebilstation kl. 08.00.
- Brønderslev ved Statoil kl. 08.20.
- Aalborg rutebilstation, perron 17 kl. 09.00.
- Thisted Coloplast ankomst kl. 10.30.

Ved ankomsten til Coloplast vil

vi få serveret en forfriskning og der vil være velkomst ved sygeplejerske Susanne Andersen.

Der vil blive informeret om eventyret og historien om Coloplast, ligesom der vil blive informeret om Coloplast produkterne blandt andet om helt nye produkter, som Coloplast netop nu lancerer til kolostomi og ileostomi.

Der serveres og nydes frokost fra kl. 12.00 til 13.00.

Efter en velfortjent frokost vil der være rundvisning af cirka 1 times varighed med guide på Coloplast fabrikken, hvor vi vil se og fornemme, hvordan stomiprodukter bliver fabrikeret.

Efter rundvisningen vil der være mulighed for spørgsmål til rundviserne og Susanne Andersen. Herefter afslutning hos Coloplast.

Efter besøget hos Coloplast vil der være arrangeret en bustur til naturområder og seværdigheder i Thy og Hanherred.

Der skal naturligvis ikke betales noget for bustur, frokost og fabriksbesøg. Du er velkommen til at invitere en ledsager med på turen.

Det er nødvendigt med tilmelding, gerne straks og dog *senest den 8. oktober*. Du skal tilmelde dig hos et bestyrelsesmedlem.

P.b.v.

Flemming Jacobsen

Storstrøm Nord

Lokalformand:
Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf./fax: 5650 8042
E-mail:
mpmmoeller@wanadoo.dk

Kommende aktivitet

Temadag i Fakse

Lørdag d. 20. oktober får vi besøg af overlæge Peter Hessel-feldt fra Hvidovre Hospital. Vi har haft besøg af Peter Hessel-feldt tidligere, og det var bestemt ikke kedeligt. Denne gang vil de forskellige stomityper blive gennemgået, så der bliver rig lejlighed til at få svar på de spørgsmål, man måtte have om andre stomityper end lige den, man selv er beriget med. Der vil også være lidt til ganen og derfor beder vi om tilmelding *senest* mandag d. 15. oktober på telefon 5650 8042.

Kommende aktivitet

Hvordan virker fordøjelsen, når man har stomi?

Der er mulighed for at få svar på det lørdag d. 10. november kl. 14.00 i KB's lokaler, Dania 5, Næstved, når diætist Ketty Honoré er på banen. Det er interessant at vide, hvordan man optager vitaminer og mineraler, når fordøjelsessystemet er forsynet med omkørsler og afledninger, så vi håber på stor tilslutning til mødet. Tilmelding *senest* mandag d. 5. november på telefon 5650 8042.

Vi håber, alle har haft en god sommer og er klar til at tage fat på årets sidste halvdel med fornyet energi. På glædeligt gensyn.

P.b.v. Merete Møller

Husk
www.copa.dk

INGE - LISE SØRENSEN Aps

SPECIALISTER I SYGEPLEJEARTIKLER

STOMI · KOMPRESSIONSSTRØMPER · BRYSTPROTESER
SÅRBEHANDLING · BANDAGER · INKONTINENSPRODUKTER

NYHED Nu også specialbutik med alle former for hjælpemidler, bandager, sygeplejeartikler, sundt og ortopædisk fodtøj og meget mere.

Rådgivning ved special-
uddannede sygeplejersker

Levering fra dag til dag

Fragtfri levering

Individuel tilpasning
i eget hjem

Intet ekspeditionsgebyr

Salg til private

OBS! Måltagning: Tidsbestilling anbefales

Badevej 2 · 3000 Helsingør
Tlf. 49 21 00 44 · Fax 49 21 02 57 · email: info@ils.dk

Ribe amt

Lokalformand:

Anders Lund
Holmevej 6
6700 Esbjerg
Tlf.: 7545 1322

Kommende arrangement

Medlemmer i Ribe amt sæt kryds i kalenderen

Torsdag den 27. september kl. 19.00 bliver du budt på muligheden for at gøre noget for dig selv, chancen for et bedre liv. Ikke mindst ved kronisk sygdom som f.eks. astma, allergi, træthed, hjerte/kredsløbsforstyrrelser, betændelse, overvægt og meget andet.

Hvordan kan det lade sig gøre, er det virkelig muligt?

Kom selv og hør!

Speciallæge Knud T. Flytlie kommer og fortæller om de rigtige muligheder der er for selvhjælp. Flytlie er uddannet i Norge, Tyskland, USA og Danmark. Har 15 års praksis under sygesikringen og siden 1990 udelukkende patienter på privatbasis. Flytlie fortsætter der, hvor det etablerede behandlersystem ofte har givet op. Flere virksomheder – offentlige og private – benytter Flytlies klinik til bl.a. helbreds-

undersøgelser, forebyggende rådgivning, kredsløb-EDTA-behandling, blodanalyse, mangeltilstande, livsstil og helbreds-vurdering.

Efter vi har lyttet, kan du stille spørgsmål. Så forbered det du vil spørge om, så vi kan få mange gode svar. Arrangementet foregår på

Østerbycentret,
Ribegade 169,
Esbjerg
kl. 19.00.

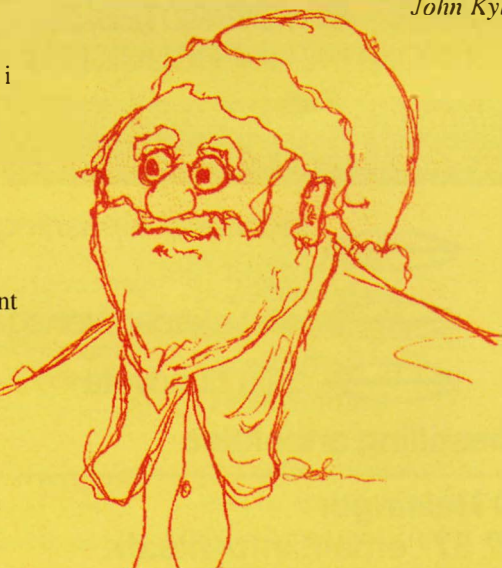
Dørene åbnes kl. 18.00 og er gratis for COPA medlemmer i Ribe amt (indbydelse tilsendes).

Alle interesserede er hjertelig velkomne, billetprisen er kr. 50,- og kan forudbestilles alle hverdage fra kl. 13.00 til kl. 17.00 på tlf. 7512 3191 og tlf. 7545 1322.

Kommende arrangement

Julefest

Af kommende arrangementer i Ribe amt kan du godt støve din feststemning af og glæde dig til vor julearrangement onsdag den 21. november.

P.b.v.
John Kyhl

Ringkøbing amt

Lokalformand:

Knud Faueryby
Østertorp 19, Gjellerup
7400 Herning
Tlf.: 9711 8016

Kommende arrangement

Rundvisning Vestjyllands Postcenter 16. oktober kl. 19.00

Tirsdag den 16. oktober, indbyder vi *alle* interesserede til rundvisning på Vestjyllands Postcenter, Godsbanevej 7 i Herning.

Postcentret er samlingssted for både breve og pakker for hele Midt og Vestjylland, og beskæftiger ca. 425 medarbejdere.

Vi mødes ved det "Røde Tårn" ved Postcentret kl. 19.00, og rundvisningen vil vare ca. 2 timer.

Rundvisningen er gratis, men transporten må I selv klare. Postcentret giver kaffe og brød.

Tilmelding senest den 14. oktober 2001 til:

Knud Faueryby
Lokalformand
9711 8016.

Kommende arrangement

Generalforsamling 14. november

Lokalforeningen for Ringkøbing amt indbyder til den årlige generalforsamling den 14. november kl. 18.30 i HK's lokaler i Vestergade i Herning.

Nærmere oplysninger samt dagsorden vil blive udsendt pr. brev til alle medlemmer.

P.b.v.
Knud Faueryby

Knud Faueryby og den øvrige bestyrelse i Ringkøbing amt indkalder til generalforsamling 14. november.

Roskilde amt

Lokalformand:
Erik Kristjansen
Jasminvej 1
4600 Køge.
Tlf.: 5665 3878.

Kommende arrangement

Medlemsmøde 25. september

Husk medlemsmøde tirsdag den 25. september kl. 19.00 på Møllebo, Københavnsvej 3, 4600 Køge. Diætist Lisbeth Jensen fra RASK kommer og fortæller om kalorier og sund mad.

Bemærk dagen er en tirsdag ikke mandag.

P.b.v.
Erik

Siden sidst

Spændende dage på Køge Torv

Fredag den 8. og lørdag d. 9. juni kom 'Frivillighedsbussen' til Køge Torv. Kl. 10.30 blev 'Ild sjælene Tændt' ved formand for soviatudvalget, Maria Jakobsen. Kl. 11.30 åbning af udstillingen i Rådhushallen af et bredt udvalg af frivillige organisationer i Køge. COPA var også med både fredag og lørdag.

erik

Sønderjyllands amt

Lokalformand:
Jytte Holdt
Østerskovvej 2, Simmersted
6500 Vojens
Tlf.: 7450 6333 Fax: 7450 6303

Vejle amt

Lokalformand:
Else Rasmussen
Bjolderupvej 18
6000 Kolding
Tlf.: 7552 4512

Tanker en augustdag

Jeg sidder her på min terrasse og nyder solen og varmen. Det har været en dejlig sommer, med både sol og regn i passende mængder. Når I læser dette er høsten i hus, badetøjet pakket ned, efterårstøjet fundet frem, og vi er klar til at starte på en frisk.

Vi fra bestyrelsen glæder os til igen at møde både nye og gamle medlemmer og lad os få en snak om hvad vi har oplevet i sommerens løb.

Vel mødt til kommende arrangementer.

Mojn , Jytte

Kommende arrangement

Medlemsmøde i Aabenraa 19. september

På Folkehjemmet i Aabenraa holder vi medlemsmøde den 19. september kl. 19.00

Carina Petersen fra firmaet Dansac, kommer og fortæller om nyheder indenfor stomplejemidler. Har I spørgsmål deler hun gerne ud af sin viden.

Desuden får vi besøg af Ulla Toft. Hun vil fortælle om 'Mit liv som sælger'.

Ulla er en meget aktiv kvinde med mange jern i ilden. Hun er bl.a. menighedsrådsformand, revyforfatter, amatørskuespiller samt en moderne bedstemor.

Ulla kører rundt i hele landet som sælger og oplever meget. Glæd dig til at høre om hvordan hun tjener sine penge på lagnerne!

Tilmeldig ønskes m.h.t. kaffe/te

Traktementet er gratis.

Tilmelding til:

Anne Lise tlf. 7452 0091

Günther tlf. 7467 1922

Jytte tlf. 7450 6333.

Kommende arrangement

Julefrokost

HUSK – sæt kryds i kalenderen og meld jer til!

*Søndag d. 18. nov. kl. 12
Kløver Es i Hellevad.*

Vi holder julefrokost og spiller banko. Egenbetalingen bliver latterlig lille. Bestyrelsen vil allerede nu ta' løbeskoene på og finde sponsorer, som vil give os gevinster til banko. Vi glæder os til at planlægge og forberede denne dag for jer – så mød op nye og gamle medlemmer. Jo flere vi ser af jer, jo mere gejst og interesse lægger bestyrelsen i arbejdet.

Alle detaljer angående mad og pris, kan I læse i novemberbladet.

P.b.v.

Jytte Holdt

Kommende arrangement

Generalforsamling lørdag 6. oktober

Vejle amt indbyder til ordinær generalforsamling, *lørdag d. 6. oktober*, mødet starter kl. 14.00 og foregår på "Ellehøj" Ellehammervej 8 i Vejle.

Dagsorden:

1. Velkomst og valg af dirigent og to stemmetællere.
2. Bestyrelsen aflægger beretning.
3. Kassereren forelægger lokalforeningens reviderede regnskab fra sidste kalenderår til godkendelse.
4. Bestyrelsen fremlægger aktivitetsplan for det kommende år.
5. Behandling af indkomne forslag. (Skal være formanden i hænde senest 8 dage før.)
6. Valg:
Formand Else Rasmussen er på valg, modtager genvalg.
Næstformand Licy Rasmussen er på valg, modtager ikke genvalg.
Sekretær Laust Skovgård Iversen er på valg, modtager genvalg.
Kasserer Ulla Fogt Jensen er på valg, modtager ikke genvalg.
På forslag er Kirsten Pedersen.
Suppleant Preben Pedersen er på valg,

modtager genvalg, gerne som medlem.

Revisor Bennie Rasmussen er på valg, modtager genvalg.

Revisorsuppleant Emil Larsen er på valg, modtager genvalg.

Valg af suppleant.

På forslag er Verner Jensen, Bennie Rasmussen.

7. Eventuelt.

Protokollen vil være lagt frem ca. en halv time før mødet starter.

Efter mødet vil Karen Blok vise de nye ting, der er kommet og svare på spørgsmål, hvis I skulle have nogle. Karen vil også være vært ved kaffen og smørrebrød.

Så vi vil gerne have tilmelding senest *tirsdag d. 2. oktober*.

Tilmelding kan ske til:

Licy Rasmussen på
tlf. 7585 3058.

Else Rasmussen på
tlf. 7552 4512.

(Vejle amt fortsætter næste side)

STØT COPA

Send stemplede frimærker til: **Kjestine Rasmussen, Skibhusvej 171, 1 tv, 5000 Odense C**

Kommende arrangementer**Så starter COPA klubberne i Vejle og Kolding igen****COPA-klub i Vejle**

I Vejle starter COPA-klubben:

Onsdag d. 19/9

derefter er det:

onsdag d. 17/10

onsdag d. 14/11

onsdag d. 12/12

Alle dage er fra kl. 14.00 til kl. 16.00.

Det første møde onsdag d. 19/9 bliver i Føtex på Havnen fra kl. 14.00 til 16.00.

Ellers bliver møderne holdt på Vejle Sygehus i Cafeteriaet.

Den 12/12 bliver der lidt julehygge, nærmere derom i november bladet.

Licy vil gerne vide, om der er noget I kunne tænke jer der skulle foregå på disse møder, så ring til hende, hvis I har nogle forslag. Mød nu op og få et par hyggelige timer sammen med andre stomister.

Tilmelding 2 dage før til:
Licy Rasmussen
tlf. 7585 3058.

COPA-klub i Kolding

COPA-klubben i Kolding starter igen.

Første gang er:

onsdag d. 26/9.

Derefter er det:

onsdag d. 24/10

onsdag d. 28/11.

Derefter holder vi juleferie, men starter igen den sidste onsdag i januar.

Alle dagene er det fra kl. 19.00 til 21.00 og foregår på Kolding Sygehus i "Gæstekantinen".

Hvad kunne I tænke jer, vi skulle lave på møderne? Både nu i år og når vi starter til januar, ring til mig med jeres forslag.

Tilmelding dagen før
(p.g.a. kaffen) til:
Else Rasmussen.
tlf. 7552 4512.

Siden sidst**Jubilæumsudflugt!**

Som skrevet i sidste blad, var vi på udflugt d. 16/6.

Vejret var ikke for godt om formiddagen, men da jeg havde fået det direkte telefon nr. til "ham deroppe" blev der selvfølgelig så fint vejr, da vi ankom til Glud museum, at vi kunne drikke kaffen udenfor, efter vi havde været en tur rundt i alle de gamle huse sammen med rundviseren, som kunne fortælle en hel del personligt, om de personer som havde boet i disse huse engang. Det var meget interessant, der var en del arbejdende værksteder, bla. smeden, hvor man kunne købe små hestesko og søm, som han lavede imens vi ventede, det var der en del der gjorde.

Da kaffen var indtaget, med et stort stykke wienerbrød, fortsatte vi til Snaptun havn, hvor vi havde tid til at få en lille en til halsen og en tur rundt på havnen, inden vi skulle op på Kroen og spise. Bordene var dækkede og 'det store kolde bord' stod og ventede på os, det var en daglig anretning med små lune retter, jeg tror alle blev mætte, ellers var det deres egen skyld, der var nok at tage af.

Der var en del nye medlemmer med, som ikke havde været med til noget indenfor COPA før, dem vil vi gerne byde velkommen og håbe vi ser dem (og flere) igen, nu da de har set hvor vi hyggeligt, vi kan have det når vi er sammen.

Alt i alt var det hyggelig tur, vi vil også takke vores chauffør Peter, fra Vagn's turist, for en god tur.

P.b.v.
Else Rasmussen

Siden sidst**COPA jubilæum med amtsborgmester og meget mere**

Så oprandt datoen 15-6 hvor vi skulle fejre dagen for COPA's 50 års jubilæum og det blev fejret med maner. Det skete på den smukke Sallingsund Færgekro med udsigt over Sallingsund og vejret var perfekt. Festen begyndte hvor formand Inga Andersen bød velkommen, hvorefter borgmester Bent Hansen Viborg amt kom lige omkring og fortalte om sygehusene i amtet og anbefalede patientforeningen at synliggøre

sig i det man kan hjælpe hinanden. Vi ved jo hvor skoene trykker, og kan derfor være til nytte for andre patienter. Dernæst var der spisning. Vi fik to retter mad + dessert som var virkelig godt tilberedt i mellem retterne sang vi fra vores sangblad. Efter spisningen fik vi kaffe. Så var der plads så vi kunne få os en svingom, musikeren var Leo Andersen som til daglig spiller i Prinsens Livregiments musikkorps.

Det var en god aften og til slutningen var også god. Snakken gik livligt. Festen sluttede omkring kl. 24.00.

Komende arrangement**Generalforsamling**

Generalforsamling COPA Viborg amt finder sted 24. november i Højslev ved Skive. Nærmere i næste Copa-blad.

P.b.v.
Inga
Vestergaard
Andersen

Inga Andersen og den øvrige bestyrelse i Viborg amt indkalder til generalforsamling 24. november.

Århus amt

Yderligere kontaktperson:

Lis Lene Carstensen,

Hobrovej 92

8900 Randers

Tlf.: 8642 6979.

Lokalformand:

Henning Granslev

Bavnegårdsvej 110, Kolt

8361 Hasselager

Tlf.: 8628 1124 (bedst 14.00 - 18.00).

Sommeren er forbi, og forhåbentlig har I alle fået lidt sol på maven. Lokalforeningen tilbyder igen aktiviteter for medlemmerne.

Siden sidst

Aftensejltur

Tirsdag aften den 7. mødtes 20 personer på kajen i Århus ved MIS TUNØ. Vejret var fint med solskin fra en næsten skyfri himmel, (det havde det ikke været de sidste par dage) så alt tegnede godt til en fin aften. Et

par medlemmer havde medbragt lækkert hjemmebak til aftenkaffen, som skulle nydes på Århusbugten.

Sejlturen var bestilt til kl. 19 og forsamlingen ventede spændte på, at skipper skulle dukke frem på dækket for at byde velkommen. Desværre

var der ikke en eneste sjæl på skibet til det aftalte tidspunkt. På informationstavlen om havnerundfarten var der oplyst telefon til chefen fra MIS TUNØ. Elsemarie Kraul ringede og spurgte, om der ikke snart kom en person for at sejle med os. Det kendte skipperen ikke noget til. Tourist Århus/Convention, der er ansvarlig for booking af sejladserne havde ikke informeret herom. Heldigvis boede skipper og maskinmand i nærheden. Hvis vi bare ville gå ombord, så skulle de hurtigt komme for at sejle med os. Der gik kun 15 min.

Skipper spurgte efter specielle ønsker m.h.t. sejladserne. Vi ville gerne se den nye containerterminal, Marselisborg Lystbådehavn, badestrandene ved Marselisborgskoven og den gamle lystbådehavn. Alle ønsker blev opfyldt. Der var

endda tid til at ligge stille ude på bugten for at nyde aften-solen og se på de mange sejlere, som også nød den danske sommeraften. Skipper underholdt med lidt sang og guitar-spil. Under sejlturen blev der fortalt om skibets historie, om havnen og dens bygninger, og om landskaberne i det fjerne.

De hjemmebakke kager måtte nydes til Pepsi Cola og øl. Der var ikke kaffe p.g.a. svipsen med bestillingen. (Det ville nu havde været godt med en kop kaffe). På sejladserne tilbage var der et par marsvin, som lige ville sige godaften til os. Selv om der var sket fejl med bestillingen, var det en god aften sammen med et par hyggelige og garvede sømænd.

Så vi tog alle hjem med en god oplevelse ude fra verdenshavet omkring Århus.

Kommende arrangement**Randers:****Besøg i****Randers regnskov**

Onsdag den 19. september
kl. 19 til kl. 21.30 kan
du komme på besøg i Randers
Regnskov.

Vi mødes kl. 18.45 ved indgan-
gen. Der bliver mulighed for at
se ca. 175 dyrearter, bl.a. Gib-
bonaben, (den syngende abe).
Efter rundvisning med bestilt
guide bliver der serveret kaffe
med brød i Regnskovscafe'en.

Deltagerantal:

Max. 25 personer.

Pris:

Pr. person kr.40.

Tilmelding:

senest den 17. september
hos

Lis Lene Carstensen,
tlf 8642 6979 eller
Henning Granslev
tlf. 8628 1124
(mellem kl. 14 og 18).

COPA i RANDERS

Grøn leguan, en af
Randers Regnskoves krybdyr.

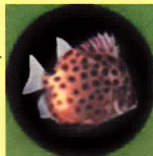

Lyle's flyvende
hund, en af
Randers
Regnskoves
pattedyr.

Sortkappet lori, en af
Randers Regnskoves fugle.

Argus, en af
Randers Regnskoves
fisk.

Kommende arrangement**Aftenmøde på
Randers Sygehus**

Vi vil prøve at lave et aften-
møde på Randers Sygehus med
læge, stomisygeplejerske og en
producent i begyndelse af år
2002.

Læs mere i næste blad.

Hyggeklub, Randers

Anne Marie Malling Olesen har bestilt lokale i Fritidscentret,
Vestergade, Randers **fredag den 19. oktober og fredag den
16. november, begge dage fra kl. 14.00 til 16.30.**

Alle er velkommen til lidt socialt samvær med ligestillede.
Anne Marie og Lis Lene sørger for kaffen. Ønsker du
yderligere oplysninger om Randersklubben gives de gerne
hos:

Anne Marie, tlf 8643 4337 eller Lis Lene 8642 6979

Birgit Madsen
Ekspedition

Tove Frithioff
Daglig leder

Ulla Sørensen
Sygeplejerske

Any Petersen
Ekspedition

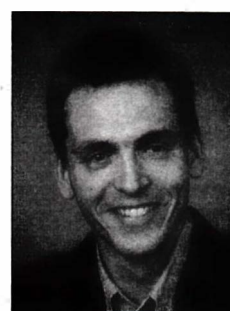
Vi er til for Dem

STOMACARE er et uafhængigt stomirådgivningscenter, etableret
i 1979 med det formål at rådgive og informere om bandager, hud-
skader og psykiske problemer.

Spørg STOMACARE, vort dygtige og venlige personale rådgiver
om samtlige stomiprodukter på det danske marked. Vi leverer
portofrit over hele landet fra dag til dag.

STOMACARE stiller *gratis* specialuddannet sygeplejerske til
Deres rådighed.

Af vort produktsortiment kan vi nævne Biotrol, Convatec,
Dansac, Dansk Coloplast, Hollister og Perma.

**Henrik
Fosdam Jensen**
Lager og forsendelse

Stomacare

Vangeleddet 77 · 2670 Greve · Telefon 43 69 02 00

Kommende arrangement**Silkeborg:****Besøg i AQUA**

Mandag den 8. oktober fra kl. 19.00 til kl. 21.30 tilbydes naturoplevelser i AQUA Ferskvands Akvarium, Silkeborg.

Deltageren vil bl.a. kunne se dykkende ænder, legesyge oddere, glubske geder og sjove bævere. Der er bestilt guide til rundvisning i centret. Vi slutter med kaffe og brød i Café AQUA. Mødetid kl. 18.45 ved indgangen. Pris pr. person kr.40. Tilmelding senest den 5. oktober hos: Henning Granslev, tlf 8628 1124 (mellem kl. 14 og 18).

Kommende arrangement**Grenå:****Mød sygeplejersker på Grenå Sygehus**

Sidste år lovede vi medlemmerne i Grenå, at COPA vil holde mindst et årligt møde lokalt. Bestyrelsen arbejder på at arrangere et møde med en sygeplejerske fra Grenå Sygehus afd. K2. Vi håber, at vi kan opfylde ønsket i uge 48. Mere information i næste blad.

P.b.v.

Henning Granslev

Århus, COPA-rådgivning

Langenæs HandicapCenter, Langenæs Allé 21, Århus den 2. onsdag i måneden kl. 16 til 19. 12. september, 10. oktober, 14. november og 12. december. Tag blot en pårørende med, vi giver gerne en kop kaffe eller the.

Tilbud til alle 10. oktober. Fra kl. 16.30 til kl. 19.00 gives gode kostråd af kostvejleder Kirsten Nygaard Sørensen fra "Livshjulet".

Kirsten giver vejledning om at være klar til vinterens tæring af kroppen. Du kan få lidt orientering om vitaminer og mineraler, som er gode til din krop og sjæl.

Onsdag 12. december

kl. 17.30 til ca. kl. 20.00 er der julekomsammen med pakker m.m. i Langenæs Handicap-Center.

Gaver og arv

(bogaft 6/3 2001 - 31/5 2001)

Poul Bentsen.....	100,00 kr	Esther Christiansen.....	50,00 kr	Hans Jørgen K. Lund.....	50,00 kr
Johannes Amtoft.....	100,00 kr	Nanna Møller Nilsen.....	50,00 kr	Gudrun Elise Fornæs.....	25,00 kr
Enid Carstensen.....	100,00 kr	Bende Christensen.....	50,00 kr	Emma Jensen.....	200,00 kr
Inge Gjessing.....	100,00 kr	Solveig Sølvér.....	200,00 kr	Edel Jensen.....	100,00 kr
Aage Munch.....	50,00 kr	Bruno Pedersen.....	100,00 kr	Willy Frandsen.....	100,00 kr
Litta Porter.....	50,00 kr	Inga Villadsen.....	100,00 kr	Lone P.K. Christensen.....	100,00 kr
Hans Arne Madsen.....	25,00 kr	Olav Paaske.....	200,00 kr	Kate Holme.....	75,00 kr
Kai Jarlhelt.....	100,00 kr	Elsebeth Nørgaard.....	100,00 kr	Tove Jensen.....	50,00 kr
Rita Pedersen.....	50,00 kr	Jan Jensen.....	50,00 kr	Ingrid Hørslev.....	100,00 kr
Anna Christiansen.....	25,00 kr	Vibeke Willesen.....	50,00 kr	Christian Petersen.....	100,00 kr
Lis Hammer.....	50,00 kr	Edith Rasmussen's bo.....	100,00 kr	Tove Grethe Petersen.....	200,00 kr
Ove Jensen.....	100,00 kr	Mona Eriksen.....	50,00 kr	Leif Kristensen.....	50,00 kr
Jan Kold Andersen.....	100,00 kr	Franch Munch Jensen.....	100,00 kr	Elisa Kragekjær.....	50,00 kr
Martin Riis Mølby.....	50,00 kr	Carl Th. Petersen.....	25,00 kr		
Kamma Bøggalle.....	50,00 kr	Bertha Hansen.....	100,00 kr		
Egon Jørgensen.....	25,00 kr	Gerda & Peter Nielsen.....	50,00 kr		
Jørgen Haahr.....	100,00 kr	Villy Olesen.....	100,00 kr		
Jytte Christensen.....	100,00 kr				
Maren M. Christiansen.....	50,00 kr	Kjestic Rasmussen,			
Edel Nielsen.....	100,00 kr	FRIMÆRKER.....	180,00 kr		
Lucie Schou.....	100,00 kr				
Lilli Pedersen.....	100,00 kr	Leif Grosen Hansen.....	100,00 kr		
Ruth Kjeldsgaard.....	100,00 kr	Oda Pedersen.....	25,00 kr		
Leif Clausen.....	50,00 kr	Annelise Jørgensen.....	100,00 kr		
Harry Bahnsen.....	20,00 kr	J. Lauesen.....	100,00 kr		
Otto Henriksen.....	100,00 kr	Gunnar Larsen.....	100,00 kr		
Holger D Nielsen.....	100,00 kr	Peter Jørgensen.....	100,00 kr		

**COPA
takker
på det
hjerteligste**

Forældregruppen

v/ Rolf Nielsen
Bøgeskov Høvej 9 B
8260 Viby J
Tlf.: 8628 7474 / Fax: 8628 7831

Invitation

til familieweekend for familier med stomi-/reservoiropererede børn
eller børn med afføringsvanskeligheder

Så nærmer tiden sig for dette års familieweekend, og Vejle Center Hotel glæder sig til at se os den 12. til den 14. oktober. I år kan de voksne se frem til et genhør med socialrådgiver Kirsten Pram, som vil guide os gennem de kringlede love og pragraffer. Vi får besøg fra Odense Universitets Hospital, hvorfra vi skal høre om bl.a. Colitis Crohn, kirurgi, og nyt fra Teddy. Sanne Djursfeldt, Niels Qvist og Steffen Husby besvarer gerne spørgsmål.

Lørdag eftermiddag drager vi alle på udflugt til Legoland med bus og madkurv.

Forældre med børn under 3 år må påregne selv at tage del i pasningen, når der er undervisning.

Der er stort badeland i tilknytning til hotellet, så husk badetøj!

Prisen pr. deltager er uændret, nemlig kr. 300,00 pr. person.

Tilmeldingsfrist den 28. september.

Forældregruppen glæder sig til at se goe gamle kendinge og forhåbentlig også mange nye ansigter.

Vel mødt i Vejle den 12. oktober.

Hilsen, Rolf Nielsen

Vi skal bl.a. til Legoland

TILMELDING

Ja tak, vi vil meget gerne deltage i familieweekenden
i dagene fra 12. til 14. oktober på Vejle Center Hotel

Barnets for- og efternavn.....

Barnet født dag/mdr/år.....medlemsnummer.....

Forældres navne.....

Adresse.....

Postnr.....By.....

Tlf.nr.....Diagnose/Stomitype.....

Søskende: navn.....født dag/mdr/år.....

navn.....født dag/mdr/år.....

Evt. bemærkning.....

Send tilmeldingen til COPA, Sekretariatet, Sct. Hansgade 26B, 4100 Ringsted *senest 28.september* (girokort, program, kørselsvejledning og deltagerliste bliver fremsendt).

Crohngruppen-Øst

Kontaktperson:

Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf./fax: 5650 8042
E-mail:
mpmmoeller@wanadoo.dk

Hallo – Crohn Øst!

Indbydelse, Crohnmøde

Lørdag d. 13. oktober kl. 12.00 – ca.16.00

afholdes årets arrangement – et dialogmøde, hvor vi håber på at finde frem til de emner, I allerhelst vil høre om i fremtiden.

Vi bruger **COPA's egne mødelokaler**, som ligger

Sct. Hansgade 26 B i Ringsted.

Programmet er:

- kl. 12.00 Velkomst og derefter frokost med øl/vand.
- kl. 13.00 "Hjernestorm" – Hvad vil vi gerne vide mere om?
- kl. 14.30 Kaffe m. brød.
- kl. 15.00 Trådene samles.
- kl. ca. 16.00 Tak for denne gang.

Intercity-toget fra København ankommer 07 og 37. afgang mod København 09 og 39. Sct. Hansgade ligger en rask gåtur (ca. 10 minutter) fra banegården.

COPA er vært ved spisning og kaffe. Transport er for egen regning.

Der er plads til 20 deltagere, og vi beder om tilmelding *senest d. 1. oktober* på telefon 5650 8042.

Mød op og lad os høre jeres gode idéer – colit'er er også hjertelig velkomne!

Mange hilsner – Crohn Øst, v/Merete Møller.

COPA's dejlige mødelokale.

COPA
Sct. Hansgade 26 B
4100 Ringsted.

Urostomigruppen

Kontaktperson:

Jytte Wittchen
Kragesøvej 6
4970 Rødby
Tlf.: 54 60 37 26

Indbydelse, urostomimøde

Så er der gået et år og vi arrangerer igen et møde for de urostomiopererede. I år er det planlagt at afholde mødet i **COPA's lokaler,**

Sct. Hansgade 26 B,

4100 Ringsted

lørdag den 6. oktober kl. 12.00.

Foredragsholder: Diætist Ellen Danebod, Næstved. Der vil blive serveret en let frokost ved ankomsten og der vil være mulighed for at købe øl og vand. Der vil blive serveret kaffe/te undervejs i mødet, der forventes afsluttet ca. kl. 16.30.

Tilmelding: Skriftlig eller telefonisk til COPA's sekretariat, Sct. Hansgade 26 B, 4100 Ringsted, tlf. 5767 3525

senest 25. september

(navn, adresse samt tlf.nr. bedes oplyst).

Bekræftelse/deltagerliste sendes sidst i september.

Jytte Wittchen

Ringsted station

COPA

Sct. Hansgade 26 B

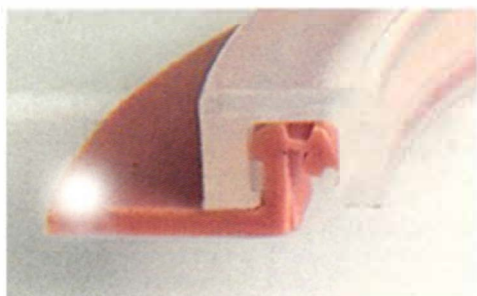
PRODUKTINFORMATION

NOVA - nyt to-dels system fra Dansac Danmark

Tryghed og velvære er to sider af samme sag.

Er man tryk, føler man sig bedre tilpas og selvtilliden vokser.

Derfor har Dansac A/S udviklet et nyt to-dels system Dansac Nova med en ny sikker lav profil på koblingssystemet, som stomiopererede kan have fuldstændig tillid til.

For at øge sikkerheden endnu mere har Dansac A/S efterkommet et ønske fra brugerne om, at udover det sædvanlige lille klik, også at have en visuel sikkerhed for brugeren. Det betyder, at ringen på basispladen på Nova er hudfarvet og ringen på posen er transparent. Det gør det muligt også visuelt at sikre posen er behørigt påsat basispladen.

Vi har bibeholdt den velkendte semi-fixerede ringkonstruktion på basis-pladen. Det vil sige, at man nemmere kan påsætte posen på basispladen, da man kan få fingrene ind under en del af ringen, så trykket på maven minimeres ved skift af pose. En anden væsentlig fordel ved denne konstruktion er at pose og basisplade arbejder uafhængigt af hinanden.

Effektivt kulfilter

Kulfilteret på alle poser i den nye Nova-serie er udført i en speciel konstruktion, nemlig et dobbeltlag af 100% aktivt kul.

Det aktive kulmateriale tiltrækker lugten og binder molekylerne som en magnet, der

tiltrækker søm. Selv for en stomiopereret med stor produktion af luft/gas vil filteret give en lugtfri oplevelse i næsten 2 døgn.

Dansac har monteret filteret med en membran, der tillader luft/gas at passere relativt uhindret gennem filteret. Dette minimerer risikoen for at kulfilteret bliver stoppet til af afføringspartikler eller ødelagt af fugten fra tarmluften. Samtidig sørger membranen for, at en lækage gennem filteret minimeres.

Posefilm

Selve posen udgøres af en fem lags folie, hvorhvert lag har sin egen karakteristik og funktion. For at imødegå en eventuel "glaseffekt" i posen, forårsaget af vakuum, bruges der kun en præget folie til produktion af poserne.

Blød stoffbeklædning

Det er også nyudviklet teknologi, der har resulteret i det

bløde stof på for- og bagside af Nova -poserne.

Det har en speciel struktur, som forhindrer friktion fra hud og tøj. Stoffet er behandlet, så det er vandafvisende og hurtigtørrende og "fnulrer" ikke selv efter flere dages brug.

Hudbeskyttelsesplade

Nova-klæberen har på basispladen den velkendte rombeformede profil med varieret tykkelse fra 0,55 mm i kanten til 1,65 mm omkring stomien. GX-hydrokolloid-klæberen har allerede bevist, at den er sikker og hudvenlig på tussindvis af Dansac produkter.

Dens facon giver størst mulig hudkontakt i bøjefuren.

Størrelserne på hudbeskyttelsesplade er 85x85 mm på

ring 36, 100x100 mm på ring 43 og 55, og endelig 115x115 mm på ring 70.

Dækfilmen er forsynet med et øre, der gør det nemt at trække filmen af. Øret er markeret med en sort plet.

Nova kolo- og ileostomi-poser er designet med den bedste pasform og giver dermed størst mulig komfort for brugeren.

Hvis du ønsker mere information eller produktprøver, så kontakt Dansac Danmark på telefon 4846 5000. Du er også velkommen til bestille en prøvepakke via kuponen på midtersiderne i dette blad.

Mødekalender

medio sept - medio nov 2001

DATO / TID	STED / MØDEBESKRIVELSE / ARRANGØR	DATO / TID	STED / MØDEBESKRIVELSE / ARRANGØR
19-09 kl. 19.00-21.30	Randers Regnskov, Randers. Besøg. <i>Århus amt</i>	20-10 kl. 14.00 - ca. 17.00	Mødelokalerne, Fakse Sygehus. Temadag om stomityper v/overlæge Peter Hesselfeldt, hvidovre Hospital. <i>Storstrøm Nord</i>
29-09 kl. 14.00-17.00	Frederiksborg Sognegård, Hillerød. Medlemsmøde. <i>Frederiksborg amt</i>	19-10 kl. 14.00-16.30	Fritidscentret, Vestergade, Randers. Hyggeklub. <i>Århus amt</i>
05-10 kl. 14.30-17.30	Pilegården, Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj. Cafémøde. <i>København/Frederiksberg</i>	03-11 kl. 13.00-17.00	Restaurant Dueslaget, Auroravej 2, 2610 Rødovre. Jubilæumsfest. <i>København/Frederiksberg</i>
08-10 kl. 19.00-21.30	AQUA, Silkeborg. Besøg. <i>Århus amt</i>	10-11 kl. 14.00 - ca. 17.00	KB's lokaler, Dania 5, Næstved. 'Fordøjelse og stomi' v/diætist Ketty Honoré. <i>Storstrøm Nord</i>
10-10 kl. 16.00-19.00	Langenæs HandicapCenter, Århus. Rådgivning. <i>Århus amt</i>	14-11 kl. 16.00-19.00	Langenæs HandicapCenter, Århus. Rådgivning. <i>Århus amt</i>
10-10 kl. 16.30-19.00	Langenæs HandicapCenter, Århus. Kostvejledning. <i>Århus amt</i>	16-11 kl. 14.00-16.30	Fritidscentret, Vestergade, Randers. Hyggeklub. <i>Århus amt</i>
13-10 kl. 12.00 - ca. 16.00	COPA's mødelokaler, Sct. Hansgade 26B, Ringsted. Dialogmøde for 'Crohn-ejere'. <i>Crohn Øst</i>	24-11 kl. ? (endnu ikke fastlagt)	Højslev. Generalforsamling. <i>Viborg amt</i>
		24-11 kl. 13.00-17.00	Frederiksborg Sognegård, Hillerød. Julemøde. <i>Frederiksborg amt</i>

Stomiambulatorier / Stomiklinikker

Postnr	Sygehus	Telefonnummer (& evt. ringetid)	Konsultation
2100	Rigshospitalet, Stomienheden, afd. C2-12-3 2100 Kbh. Ø. Sygeplejerske Dorthe Skaarup Schmidt	35 45 24 26 (09.00 - 09.30)	Efter aftale alle hverdage
2400	Bispebjerg Hospital, Stomiambulatoriet 2400 Kbh. NV. Stomisygeplejerske Lis Balleby	35 31 26 96 (man. 14.00-15.00. tirs-tors 08.00-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2600	KAS-Glostrup, Stomiklinikken 2600 Glostrup. Sygeplejerske Vibeke Kaufmann	43 23 27 47 (man.-fre. 8.30-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2650	Hvidovre Hospital, afsnit 300, opgang 3, 2.sal, Stomiambulatoriet 2650 Hvidovre. Sygeplejerske Per Herlufsen	36 32 36 21 (man.-fre. 08.30-09.00)	Efter aftale
2730	KAS-Herlev, 16. sal, stue 17 2730 Herlev. Sygeplejerske Annelise Paterson	44 88 44 88, personsøger 633 (man.-fre. 08.30-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2900	KAS-Gentofte, kir.amb. D 732 2900 Hellerup. Sygeplejerske Jannie Mortensen	39 77 39 77 lokal 3337 (man.-fre. 08.00-09.00)	Man.-fre.: 08.00-14.00 Efter aftale
3000	Sygehuset Øresund Helsingør, plan 2 afd. 23 3000 Helsingør. Sygeplejerske Birgitte Andersen	48 29 23 30 / 48 29 23 18 (tors. 08.00-09.00)	Efter aftale
3400	Hillerød Sygehus, Stomiambulatoriet 3400 Hillerød. Sygeplejerske Lotte Voergaard	48 29 35 63 (man., ons., tors. 08.00-09.00)	Efter aftale
3700	Bornholms Centralsygehus 3700 Rønne	56 95 11 65 lokal 2123	1. og 3. torsdag i måneden 09.00-13.00

Postnr	Sygehus	Telefonnummer (& evt. ringetid)	Konsultation
3900	Dr. Ingrid's Hospital, kir.afd. K2 3900 Nuuk, Grønland	00 299 34 00 00 lokal 4251 (man.-fre. 12.00-19.30; lokaltid: 08.00-15.30)	Efter aftale
4000	Roskilde Amtssygehus, Stomiambulatoriet 4000 Roskilde	46 32 32 00 lokal 2529 (tor. 08.00-09.00)	Efter aftale
4200	Centralsygehuset i Slagelse, Indgang 43 Fælledvej, 4200 Slagelse	58 52 19 00 lokal 2133 (man.,tors.,fre. 08.00-09.00)	Man.,tors. og fre.: kl. 08.00-15.00;
4300	Centralsygehuset i Holbæk, Afd. A1, stomiambulatoriet 4300 Holbæk. Sygeplejerske Jeanette Nielsen	59 48 43 60 personsøger 6301 (man., ons.,tors. 08.30-09.00)	Efter aftale man., ons. og tors.
4600	RASK, Stomiamb. Kir. ambulatorium 4600 Køge	56 63 15 00 lokal 3925 (tirs.+tors. 13.00-13.30)	Efter aftale
4700	Centralsygehuset i Næstved afd. 19 stuen, 4700 Næstved. Sygeplejerske Annette Madum	55 72 14 01 lokal 4208 (man.-fre.08.00-09.00 & åbningsdage 09.00-09.30)	Man. - tors. : 09.00 - 15.00
4800	Centralsygehuset i Nykøbing F 4800 Nykøbing F. Sygeplejerske Kirsten Skov	54 88 53 23 (08.00-09.00)	Ulige uger: Tirs, ons, tors.: 08.00-15.30 Lige uger: Man., tirs, tors.: 08.00-15.30
5000	Odense Universitetshospital, ved afsnit A4, 13. etage 5000 Odense C. Sygeplejerske Jette Kundal	65 41 15 27 (tirs. + tors. 11.30-12.00)	Tirs. + tors.: 08.00-15.00 efter aftale
5500	Middelfart Sygehus, Organ.kir.afd., 2.sal 5500 Middelfart. Sygeplejerske Hanne Andersen	63 48 41 50	Fre: 08.00-14.00 efter aftale
5600	Fåborg Sygehus Kir.amb., Stomiambulatoriet 5600 Fåborg	63 61 15 31	Man.-fre.: 09.00-14.00
5700	Sygehus Fyn Syd, Svendborg, Stomiamb. Dagafsnit K 5700 Svendborg. Sygeplejerske Lis Hellegaard	63 20 20 93	Ons.: 08.30-14.30
5800	Sygehus Fyn Nyborg, Stomiambulatoriet 5800 Nyborg	65 31 31 31 lokal 1230 (hverdag 09.00-12.00)	Tirs.: 12.00-14.00
6000	Kolding Sygehus. Stomiamb. D.2. 6000 Kolding	75 53 32 22 lokal 3105	Man. og tors.: 12.00-15.00
6100	Haderslev Sygehus, Stomiambulatoriet 6100 Haderslev. Sygeplejerske Henriette Roland	74 27 35 35 (tirs. 11.00 - 11.30)	Tirs.: 08.00 - 16.00 efter aftale
6400	Sønderborg Sygehus afd. K21 6400 Sønderborg	74 43 03 11	Tirs.-tors.: 08.30-14.30
6700	Centralsygehuset i Esbjerg, Stomiambulatoriet 6700 Esbjerg. Stomisyegeplejerske Anna Kragh.	79 18 20 00 lokal 4113 (man.,tirs.,tors. 08.00-09.00)	Man., tirs. og tors.: 09.00 - 15.00, efter aftale
7000	Fredericia Sygehus, afd. A7 7000 Fredricia	75 92 45 88 lokal 2729 (11.00 - 11.30)	Tirsdag i lige uger kl. 11.00-14.00
7100	Vejle Sygehus Stomiambulatoriet, A16 7100 Vejle. Sygeplejerske Grethe Hansen	79 40 56 52 (ons. og fre. 09.00 - 10.00)	Ons. og fre.: 08.00-16.00
7200	Grindsted Sygehus, Stomiambulatoriet 7200 Grindsted. Sygeplejerske Hanne Kristensen	76 72 22 01 / 76 72 22 04 (tirs.-tors. 10.00-13.00)	Efter aftale alle hvrdage
7400	Herning Centralsygehus, Stomiambulatoriet 7400 Herning. Sygeplejerske Hannah Staun	99 27 21 83 (tirs. 13.30-14.30 og fre. 08.00-09.00)	Tirs.: 10.00-18.00; Fre.: 08.00-15.00
7500	Holstebro Centralsygehus, Stomiklinikken, Afd. K1. 7500 Holstebro. Sygeplejerske Grethe Vendelbo	99 12 53 10 (man.-fre. 10.00-12.00)	Tirs. og ons.: 08.00-16.00 efter aftale
7800	Skive Sygehus, Stomiambulatoriet, Kir.sengeafsnit K2141 7800 Skive	97 52 76 22 - klartone tryk 2141 (man.-fre. 08.00 - 12.00)	Efter aftale
8000	Århus Amtssygehus, Stomiambulatoriet, indgang 11 A Tage Hansensgade 2, 8000 Århus	89 49 75 25 (man.-fre. 08.00-09.00)	Man. - fre.:08.00-15.00 efter aftale
8000	Skejby Sygehus, Brændstrupgårdsvej, Urostomiamb. Afd. K1, 8000 Århus. Sygeplejerske Berit Kisbye	89 49 59 70	Ons.: 08.00-16.00
8600	Centralsygehuset i Silkeborg, Parenkym kir.afd. 8600 Silkeborg. Sygeplejerske Pia Aerensdorff	82 22 24 31 (tirs. og ons. 08.00-08.30)	Tirs. og ons.: 08.00-15.00 efter aftale
8700	Horsens Sygehus, Stomiklinikken 8700 Horsens. Sygeplejerske Kirsten Bach	79 27 44 44 lokal 2221 eller 79 27 44 45, 2221	Man.-fre.: 08.00-16.00 efter aftale
8800	Viborg Sygehus, Organkir. afd. K11-1, Stomiambulatoriet 8800 Viborg	89 27 21 10	Ons: 10.00-13.00. samt efter aftale
8900	Centralsygehuset i Randers, Organ.kir.amb. 8900 Randers	89 10 25 76 (dgl. 08.00-09.00)	Man.-fre.: 09.00-14.00
9000	Aalborg Sygehus SYD, Stomiklinikken, 4.sal 9000 Aalborg	99 32 25 28 (dgl. 07.30-08.30)	Efter aftale
9800	Hjørring Sygehus, Stomiklinikken 9800 Hjørring. Sygeplejerske Tove Christensen	99 64 20 71 (man.-fre. 08.00-14.00)	Man.-fre.: 08.00-14.00 efter aftale

LOKALFORENINGER / GRUPPER*De anførte træffetider er kun vejledende*

København / Frederiksberg

Peter Sørensen
Århus Plads 6, 2.th.
2100 København Ø
Tlf.: 35 38 91 48

Københavns amt

Marianne Hemmingsen
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 45 83 52 58

Bornholms amt

Inge Skovgaard Petersen
Pæretærsdalen 21
3700 Rønne
Tlf.: 56 95 65 30

Frederiksborg amt

Gisela Schjøtt
Birkemosevej 30
3550 Slangerup
Tlf.: 47 33 44 34

Fyns amt

Lars E. Nielsen
Nyborgvej 16
5550 Langeskov
Tlf.: 65 38 11 22
Mobiltlf.: 21 60 73 72

Lolland-Falster

Marianne Andersen *)
Mejerivej 4
4892 Kettinge
Tlf.: 54 87 31 00

Nordjyllands amt

Flemming Jacobsen *)
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 98 37 16 30

Storstrøm Nord

Merete Møller *)
Ærtebjergvej 28
Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf. og fax: 56 50 80 42

Ribe amt

Anders Lund
Holmevej 6
6700 Esbjerg
Tlf.: 75 45 13 22

Ringkøbing amt

Knud Faueryby
Østertorp 19, Gjellerup
7400 Herning
Tlf.: 97 11 80 16

Roskilde amt

Erik Kristjansen
Jasminvej 1
4600 Køge
Tlf.: 56 65 38 78

Sønderjyllands amt

Jytte Holdt
Østerskovvej 2, Simmersted
6500 Vojens
Tlf.: 74 50 63 33

Vejle amt

Else Rasmussen
Bjolderupvej 18
6000 Kolding
Tlf.: 75 52 45 12

Viborg amt

Inga Vestergaard Andersen
Fårtoftevej 144
7700 Thisted
Tlf.: 97 92 15 97

Vestsjællands amt

Torben Hansen *)
Prinsessevænget 18, st.th.
4100 Ringsted
Tlf.: 57 61 56 23

Århus amt

Henning Granslev *)
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager
Tlf.: 86 28 11 24 (bedst 14.00 - 18.00)

Forældregruppen

Rolf Nielsen
Bøgskov Høvej 9 B
8260 Viby J
Tlf.: 86 28 74 74 / Fax: 86 28 78 31

Ungdomsgruppen

Dorthe Nielsen
Gåskærgade 29, 2.th.
6100 Haderslev
Tlf.: 74 53 64 60

Crohgruppen

Øst: Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf.: 56 50 80 42

Vest: Mariann Olesen
Skyttevej 21, 8450 Hammel
Tlf.: 86 96 34 49

Urostomi

Jytte Wittchen
Kragesøvej 6
4970 Rødby
Tlf.: 54 60 37 26

*) Medlem af COPA's forretningsudvalg.

Ret og indflydelse

LEDER

Af: Christian Stentoft,
landsformand

Fra 1. januar 2001 var Servicelovens § 97 stk. 4 vedrørende frit leverandørvalg gældende for *alle brugere* af særligt personlige hjælpemidler.

Det betød samtidig, at overgangsbestemmelserne i lovens § 140 stk. 2 bortfaldt.

Endvidere betød det bortfald af det centralt fastsatte kontantbeløb. Beløbet var alene opretholdt for de brugere, der var omfattet af de leverandøraftaler, som var indgået eller var sendt i udbud før den 22. maj 1996 og som fortsat var omfattet af bestemmelserne i bistandslovens § 58, hvor man kunne vælge at få kontantbeløbet, hvis man ikke ønskede at få hjælpemidlerne gennem kommunens leverandør.

I § 97 stk. 4 defineres brugerens ret til frit leverandørvalg således:

Har kommunen ikke en leverandøraftale, er brugeren frit stillet med hensyn til valg af

leverandør.

Har kommunen en leverandøraftale, kan brugeren vælge at handle hos kommunens leverandør.

Ønsker brugeren ikke at handle hos kommunens leverandør, kan brugeren handle sine hjælpemidler hos selvvalgt leverandør – men kan så kun få dækket udgifter, svarende til det beløb, som kommunen kunne købe hjælpemidlerne til hos sin leverandør. Der kan således blive tale om en mindre egenbetaling.

For at sikre, at reglen om frit leverandørvalg ikke indebærer en unødigt belastning af den enkeltes brugers økonomi, bør det beløb, brugeren er berettiget til i henhold til bevillingen, refunderes straks ved forevisning af fakturaen.

Ved udlæg af større beløb bør kommunen aftale med den leverandør, som brugeren har valgt, at fakturaen sendes direkte til kommunen. For mig er der ingen tvivl om, at 4.000 til 5.000 kr. er et større beløb og af en størrelse, som det er indlysende at kommunen går ind og dækker hos leverandøren direkte, bortset fra den eventuelle egenandel, som brugeren skal udrede.

Kommunerne har stadig

mulighed for at indgå leverandøraftaler, også på området for de særligt personlige hjælpemidler. Men i forbindelse med indgåelsen af leverandøraftaler *skal* de inddrage repræsentanter for brugerne ved udarbejdelsen af kravsspecifikationer.

Reglen har til formål at inddrage brugerens viden og erfaring om produkterne og den service, der bør knytte sig dertil.

Brugerrepræsentanten skal sikres indflydelse på, hvilke krav kommunen skal stille i/til indholdet i leverandøraftalen, herunder krav til kvalitet, forsyningssikkerhed, sortiment, forhandlernet m.v., og hvor det drejer sig om særligt personlige hjælpemidler tillige opgivelse af priserne ved modtagelse af kopi af faktura og ikke kun en følgeseddel, der viser art og antal.

Det må anses for et rimeligt forlangende, når brugeren herefter skal afgøre med sig selv, om brugeren vil handle hos kommunens leverandør. Hvis dette krav ikke imødekommes, vil jeg helt klart anse det, som om kommune og leverandør søger at lægge brugeren hindringer i vejen for at udnytte den ret, som brugeren er tillagt i loven om frit leverandørvalg og så vil jeg gerne underrettes,

så jeg kan bringe det frem for Socialministeren.

Der er efterhånden indgået flere leverandøraftaler på stomihjælpemiddelområdet uden, at der har været inddraget en brugerrepræsentant fra foreningen. Derfor har foreningen tilskrevet samtlige kommuner, *at det er foreningen, der er de stomiopereredes talerør* overfor myndighederne og at foreningen forventer at blive kontaktet vedrørende inddragelse af en brugerrepræsentant, hvis kommunen agter at indgå - eller forny en leverandøraftale på stomihjælpeområdet.

Jeg har tidligere omtalt, at foreningen har opstillet en række generelle krav til en leverandøraftale og forventer at blive kontaktet, såfremt et medlem bliver opfordret til at være brugerrepræsentant, - eller hvis medlemmerne kommer undervejs med, at kommunen har indgået en leverandøraftale uden at inddrage en kvalificeret brugerrepræsentant fra foreningen.

Der er ingen grund til at holde sig tilbage med bemærkningen om, at vi har det jo godt, vi får jo, hvad vi skal bruge og de er jo så flinke på kommunen.

Loven gælder ikke kun for de stomiopererede, den gælder også for kommunerne, - i sin helhed uden undtagelser. ■

Stomiforeningen COPA

Sekretariatsleder: Britta Mogensen.

Sekretariatet

Sct. Hansgade 26 B, 4100 Ringsted

Tlf.: 5767 3525 Fax.: 5767 3515

Træffes mandag, tirsdag, torsdag og fredag: 10.00 - 14.00;

onsdag: 16.00 - 18.00.

Foreningens gironummer: 7 09 03 31.

Hjemmeside: www.copa.dk

COPA e-mail: sekretariatet@copa.dk

Copa-bladet e-mail: bladet@copa.dk

Landsformand:

Christian Stentoft

Thorkildsvej 78, 3700 Rønne

Tlf.: 5695 9735; Fax: 5695 9734

Vicelandsformand:

Henning Granslev

Bavnegårdsvej 110, Kolt

8361 Hasselager

Tlf.: 8628 1124 (bedst 14.00-18.00)

Lokalformænd og -grupper:

Se bagsiden.

Medlemsbladet COPA

Copa-bladet udkommer

6 gange om året, d. 10. i ulige måneder. Næste blad udkommer 10. nov; omdeles i uge 46.

Oplag: 5000 stk.

Tryk: Glumsø Bogtrykkeri A/S.

Redaktør:

Cand.scient. Ole Vestergaard,

fax: 5767 6701.

Læserbreve, indlæg og artikler:

Manuskripter skal sendes til sekretariatet. Sidste frist for indlevering til næste nummer er 10/10.

COPA behøver ikke nødvendigvis dele meninger bragt i bladet.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse, efter indhentet skriftlig tilladelse hos COPA's sekretariat.

Illustrationsannoncer:

Tilsagn: 1 måned før bladet udkommer. Film mv. skal sendes til sekretariatet. Materialefrist og annulleringsfrist normalt 21 dage før udgivelsen. Materiale til næste nummer skal være Copa-bladet i hænde senest 22/10. Nærmere oplysninger: Sekretariatet og redaktøren.

Indstik:

Med forbehold. Kun i kuverterede blade. Nærmere oplysninger om tidsfrister mv.: Redaktøren.

ISSN 0901 - 3849

Foreningens formål:

Vedtægternes § 4:

Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoiropererede samt personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.

Stk. 2. Dette søges gennemført ved:

- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humørlegat.
- at udgive et medlemsblad, COPA.

Copa-bladet 5/2001 (september/oktober). [Fra første 'Co-Pa' i 1962: nr. 166]

Indhold:

Leder (Chr. Stentoft).....	2
Handicap og ligebehandling (Det Centrale Handicapråd).....	4
Det frivillige sociale arbejde skal styrkes (Terkel Andersen).....	9
 Læserne skriver	
Besøg på Villa Aurora, Møn (Merethe Bøjtrup Hofflund).....	11
 COPA-meddelelser.....	12
Nyt fra lokalforeningerne.....	14
Mødekalender.....	31
Gaver og arv.....	26
Produktinformation.....	29

HUSK COPA's hjemmeside: www.copa.dk

Copa-bladet udkommer
den 10. hver anden måned (ulige måneder).
Bliver omdelt af PostDanmark over 3 hverdage.
Dette Copa-blad er omdelt i uge 37.

Rådgivning

Helsingør:

Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 17.00 - 19.00.

Sted: Sygehuset Øresund, plan 2, afd. 23, Esrumvej 145, Helsingør.

Tlf.: 48 29 23 32.

Evt. forespørgsler uden for åbningstid: Lokalformanden i Frederiksborg amt. Se navn og tlfnr. på bladets bagside.

Århus:

Åbent anden onsdag i hver måned mellem kl. 16.00 - 19.00

(Dog ikke juli).

Sted:

Langenæs Allé 21, 8000 Århus.

Tlf.: 86 14 02 33.

Aftale om tid til en samtale kan ske i åbningstiden.

Udenfor åbningstiden:

Tlf.: 86 28 11 24 el. 86 42 69 79.

Liste over stomiambulatorier findes i dette blad side 31 og 32.

Handicap og ligebehandling

- en refleksion

Det Centrale Handicapråd har på flere møder i 2000 og 2001 drøftet begreberne handicap og ligebehandling. Begge er centrale begreber i handicappolitikken, men det er samtidig to begreber, som ikke er (vel)defineret. Rådets drøftelser har resulteret i følgende artikel - et refleksionspapir som netop - ja reflekterer over disse begreber.

Rådet har udgivet artiklen i en lille pjece, eksemplarer af denne kan rekvireres på: Sekretariatet, Det Centrale Handicapråd.

HANDICAP

Det Centrale Handicapråd,
Bredgade 25,
Skt. Annæ Passage, opg. F, 4.sal, 1260 Kbh. K,
tlf. 3311 1044.
Artiklen/pjecen kan også læses via www.dch.dk

Handicap - et begreb under udvikling

Der findes i Danmark ikke nogen entydig og formelt vedtaget definition af begrebet handicap. Men i daglig praksis og forståelse findes der en relativ præcis opfattelse af, hvem der er handicappede, og hvem der ikke er. Denne opfattelse har vist sig operationel i de fleste sammenhænge: For at tale om et handicap - eller en handicappet person - må der

kunne konstateres en fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, som afføder et kompensationsbehov for, at den pågældende kan fungere på lige fod med andre borgere i en tilsvarende livssituation.

Det er vigtigt løbende at afprøve og diskutere grænserne for de billeder, vi hver især danner os, når vi bruger begrebet handicap. En sådan

grænseafprøvning er vigtig, hvis begrebet skal forblive dynamisk og i stand til både at rumme og at afgrænse sig i forhold til nye grupper. Og en sådan grænseafprøvning er helt afgørende for, at der fortsat kan eksistere en bred konsensus om, hvem der er og hvem der ikke er handicappet.

Formålet med begrebsdiskussionen er således at holde handicapbegrebet i bevægelse. Formålet er ikke at nå frem til en endelig og absolut definition. Handicapbegrebet er dynamisk - og den erkendelse er måske i virkeligheden det væsentligste bidrag til forståelsen af begrebet.

Det miljørelaterede handicapbegreb

Den hidtil klareste og mest dynamiske definition på handicapbegrebet er det miljørelaterede handicapbegreb, sådan som det er defineret i FN's Standardregler om Lige Muligheder for Handicappede. Her defineres begrebet handicap som en betegnelse for tab eller begrænsning af muligheder for at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Handicap beskriver relationen mellem et menneske med funktionsnedsættelse og dets omgivelser. Funktionsnedsættelse - hvad enten den er fysisk, psykisk eller intellektuel - er det givne, det objektivt konstaterbare, mens handicap er det relative - det situationsafhængige. Men Standardreglerne siger ikke

noget om, hvor alvorligt en persons deltagelse skal være begrænset, eller hvor alvorlig en funktionsnedsættelse skal være, før der opstår et handicap.

Uanset hvor lille en funktionsnedsættelse er, så vil den - alt afhængig af situationen - kunne opleves som handicappende. Hvad vi accepterer som et handicap - eller rettere hvad vi accepterer som et handicap, der kan føre til krav på offentlig kompensation - er derimod et politisk spørgsmål om samfundsøkonomiske prioriteringer. I Danmark har vi således politisk besluttet, at milde grader af nedsat synsfunktion, som kan kompenseres ved hjælp af almindelige briller, er af en så lidt indgribende karakter og er så lidt handicappende, at vi stort set betragter det problem som privat. Vi giver ikke offentlig tilskud til almindelige briller som en handicapkompenserende foranstaltning.

Når man ud over disse politiske betragtninger vurderer omfanget af et handicap, så er det vigtigt at være opmærksom på, at samme funktionsnedsættelse kan føre til forskellige grader af handicap hos forskellige personer. Relationen mellem funktionsnedsættelsen, og det handicap den fører til, er ikke objektiv, men afhængig af personen. Der kan være store forskelle på, hvordan forskellige personer mestrer den samme funktionsnedsættelse.

Forskellige handicapbegreber i forskellige situationer

Fraværet af en formelt vedtaget handicapdefinition betyder, at der i forskellige regelsæt og love opereres med forskellige definitioner alt afhængig af, hvilken sammenhæng definitionen skal virke i. I mange sammenhænge opererer vi med, hvad man kunne kalde et situationsafhængigt handicapbegreb.

(fortsætter side 6)

Det Centrale Handicapråd

Det er Det Centrale Handicapråds opgave at rådgive regeringen og Folketinget i handicapspørgsmål. Det er derfor Rådets opgave at udtale sig om, hvordan samfundet bør indrettes, så borgere, der har et handicap, får mulighed for at deltage på lige fod med ikke-handicappede borgere. Hvem der er handicappede, og hvad ligebehandling er, er derfor nøglebegreber for Det Centrale Handicapråd. Hvem er det Rådet udtaler sig om og på vegne af - og hvad er det for en målestok Rådet bruger, når de siger ligebehandling. I 2000 satte Rådet begreberne handicap og ligebehandling på sit arbejdsprogram. Formålet med diskussionen var ikke at nå frem til én bestemt definition af begreberne, men at diskutere udviklingstendenserne i disse begrebers indhold. Som resultat af drøftelsen besluttede Rådet at udarbejde det her gengivne refleksionspapir som et bidrag til diskussionen om og udviklingen af de to begreber.

STOMI/BROK-BANDAGER

- bandagen der passer dig!

Stomi/brok-bandage fremstillet efter mål sikrer brugeren:

- *Optimal pasform*
- *Korrekt placering af stomihul*
- *Holder en brok effektivt inde*
- *Giver god støtte*
- *Komfortabel i brug*
- *Praktisk med åbent skridt*
- *Ingen generende sømme*

Kontakt ETO GARMENTS ApS eller en af vore forhandlere:

- Kirstine Hardam
Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro.
Tlf. 97 42 32 33 · Fax 97 42 80 14.
- Inge-Lise Sørensen ApS
Badevej 2 · 3000 Helsingør.
Tlf. 49 21 00 44 · Fax 49 21 02 57.
- Karen Blok Specialcenter
Gammel Havn 1 · 7100 Vejle.
Tlf. 75 84 00 22 · Fax 75 84 03 22.
- Stomacare
Vangeleddet 77 · 2670 Greve.
Tlf. 43 69 02 00 · Fax 43 69 14 02.
- Kirudan A/S
Nyholmsvej Allé 30 · 2610 Rødovre.
Tlf. 36 37 91 00 · Fax 36 72 83 22.
- Kjærulff A/S
Ørkebyvej 6 · 5450 Otterup.
Tlf. 64 82 15 35 · Fax 64 82 15 90.

Model 801 m. blonde

Model 801 m. lynlås eller velcro

Model 802

Model 823 m. poseholder

Model 821 m. poseholder

Model 803 m. poseholder

Model 811

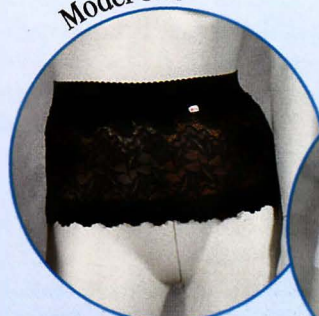
Model 813

Stomi / brok-bandage m. trusse

Model 812

Model 804

Alle modeller fåes i sort, hvid eller budfarve.

Eto

GARMENTS

— soft as silk, strong as steel

Eto GARMENTS ApS · Bredgade 16 · 5592 Ejby · Tlf. 64 46 13 30 · Fax 64 46 18 30
E-mail: sales@eto-garments.com · Hjemmeside: www.eto-garments.com

Socialministeriet og Folketinget har i deres revision af bistandsloven, som førte til serviceloven, udskiftet ordet handicap med "nedsat funktionsevne". Handicapkom-penserende ydelser kan be-vilges, hvis ansøgeren har et særligt behov for ydelsen på grund af en "betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne". I lov om compensation til han-dicappede i erhverv er mål-gruppen beskrevet som per-soner, der på grund af handicap kan have vanskeligt ved at få og bevare beskæftigelse uden compensation efter loven. Lov om specialundervisning for voksne og læsekurser for voksne handler blandt andet om specialundervisning af "personer med fysiske eller psykiske handicap", uden at man nærmere definerer hvad handicap betyder.

I Standardreglerne og i ser-vice-loven handler handicap altså om konsekvenserne af en

fysisk eller psykisk funktions-nedsættelse, mens vi andre steder bruger betegnelsen han-dicap.

Det er ofte fremhævet, at handicap ikke handler om syg-dom: En person, der har en funktionsnedsættelse, er ikke nødvendigvis syg. Personer med funktionsnedsættelser bliver syge og raske på samme måde som andre mennesker. Der er selvfølgelig mange eksempler på, at kroniske syg-domstilstande kan medføre en kronisk funktionsnedsættelse, som resulterer i eller indebærer et handicap. Sådanne invali-derende lidelser lader sig imid-lertid i stigende grad behandle dels forebyggende, dels kura-tivt ved operationer, medicin og på det seneste tillige gene-tisk. Det er imidlertid vigtigt at holde fast i, at sygdom og handicap er to væsensfor-skellige begreber. Handicap er konsekvensen af en kronisk funktionsnedsættelse, som ikke lader sig behandle med hel-bredelse til følge.

Samme problematik kendes i forhold til aldersbetingede li-delser eller svækkelser. Er gangbesvær altid et handicap? Også hos et menneske på 90 år? Gangbesvær vil altid være en funktionsnedsættelse, og den funktionsnedsættelse vil ofte føre til et handicap i forhold til at kunne færdes frit i samfundet.

Man kan så diskutere, hvad der er ligebehandling i forhold til det menneske, som får et handicap som 90-årig. I den sammenhæng må det indgå i vurderingen, at det "normale", som vi jo i et eller andet om-fang måler funktionsnedsæt-telsen op imod, ikke er et punkt men et spektrum. Det "nor-male" antager mange for-skellige former afhængig af fx alder, køn samt kulturelle og sociale baggrund, og det "nor-male" er derfor noget andet for en 90-årig end for en 25-årig.

Ud fra en fuldstændig strin-gent fortolkning af definitionen på det miljørelaterede han-dicapbegreb må man sige, at et samfund, der kompenserer fuldt ud, og hvor alle borgere uanset funktionsnedsættelse har lige adgang til at deltage i samfundet, er et samfund uden handicappede.

Men der vil stadigvæk være mennesker med funktionsned-sættelser. Selv om kørestols-brugeren kommer til at leve i fuldt tilgængelige omgivelser og dermed i en række sam-menhænge ikke længere har et handicap, vil vedkommende stadigvæk have brug for en kørestol. Det samme gælder epileptikeren, der har brug for sin medicin for at være fri for anfald. Den pointe er meget vigtigt at være opmærksom på, når man bruger handicap-begrebet til at afgrænse, hvem der har adgang til hjælp fra samfundet.

Også ud fra en menneskelig betragtning er det vigtigt at erindre, at uanset hvor godt, man kompenserer for en funk-tionsnedsættelse, og uanset hvor lige muligheder der ska-

bes, så forsvinder funktions-nedsættelsen ikke. Det enkelte menneske med en funktions-nedsættelse skal altid leve med funktionsnedsættelsen. Den blinde kommer ikke til at se blomsternes farver, den døde kommer ikke til at høre musik-ken, og kørestolsbrugeren kommer ikke til at grave og plante i sin have.

De sidste år har budt på nye udviklinger i internationalt regi, som betyder udfordringer for det handicapbegreb, vi bruger i Danmark: WHO's klassifikation *ICIDH-2* og EU's direktiv om forbud mod diskrimination af handicap-pede på arbejdsmarkedet.

ICIDH-2

WHO har revideret klassifika-tionen (ICIDH) fra 1980 af funktionshæmning (impair-ment), funktionsnedsættelse (disability) og handicap. Der er udarbejdet et udkast til en ny klassifikation, som WHO's generalforsamling tog endelig stilling til i maj 2001. Klassi-fikationen har endnu kun en titel på engelsk: "International Classification of Functioning, Disability and Health".

ICIDH-2 er tænkt som en klassifikation, der skal kunne bruges på tværs af faggrænser, blandt andet i sundheds-sektoren, socialsektoren og un-dervisningssektoren, i forsk-ning og ved fastlæggelse af politik på landsplan. Den har fire dimensioner, som alle men-neskers tilstand kan klassi-ficeres under.

Det handler først og frem-mest om kroppens struktur og funktion, og om den enkeltes udførelse af aktiviteter og del-tagelse i samfundet. Derudover omhandler klassifikationen betydningen af omgivelsernes indretning og af den enkeltes personlige tilgang. Ved at bruge ICIDH-2 kan man fastlægge et niveau for en persons måde at fungere på i disse dimen-sioner. Alt afhængig af, hvor alvorlige begrænsninger den

FS 22

din faglige stomipleje

En faglig sammenslutning af sygeplejersker, beskæftiget med pleje af patienter med stomi.

Vi afholder kurser og mødeaktiviteter på landsplan, samt oplysningsvirksomhed for sygeplejersker og interesseorganisationer. Herunder informationer om udenlandske kongresser og rejser. Vi medvirker til opretholdelsen af stomiklinikker i Danmark, som løbende opdateres i vort fagblad.

StomiNyt

Ønsker du nærmere tilknytning eller orientering gennem vort fagblad, da kontakt venligst:

Formand: Lena Thomsen,
Klarup Kirkevej 40, 9270 Klarup
tlf: 98 31 75 15

Næstformand og redaktør: Annemette Bach,
Provstevænget 9, 8464 Galten
tlf.: 8694 6242

enkelte har inden for en eller flere af dimensionerne, kan man så - måske - tale om, at vedkommende har en funktionsnedsættelse eller et handicap.

Man kan forestille sig mange udviklinger som resultat af ICIDH-2-arbejdet. Fagfolk fra forskellige sektorer kan få et fælles sprog til at tale om funktionsnedsættelse og handicap. Det kan give bedre samarbejde mellem sektorer og dermed bedre tilbud til mennesker med funktionsnedsættelser. Det er også muligt, at det handicappolitiske sprogbrug kommer til at omfatte andre situationer end i dag, hvis begreber som funktionsnedsættelse og handicap kobles med bestemte målinger på klassifikationens dimensioner (krop, aktivitet/deltagelse, omgivelser/personlighed).

EU's direktiv

EU har vedtaget et direktiv om forbud mod diskrimination af blandt andet handicappede på arbejdsmarkedet. I direktivet er der ingen definition af, hvem der er omfattet af det handicapbegreb, som direktivet bygger på. Der findes heller ikke nogen fælles europæisk definition af begrebet handicap. I nogle lande findes der slet ikke en officiel definition, i andre lande omfatter handicap dårlig ryg eller fedme eller parfumeallergi. Den manglende definition i direktivet indebærer, at det i vidt omfang vil blive overladt til EF-domstolen at afgøre de tvivlsspørgsmål, der kan opstå ved brug af direktivet.

EF-domstolens måde at arbejde på betyder, at EF-domstolens opfattelse af, hvilke situationer der er omfattet af direktivet, vil ændre sig løbende. Det kan altså betyde, at direktivet kommer til at gælde for mennesker med nogle fysiske begrænsninger, som vi i Danmark måske normalt ikke vil betegne som handicap.

I dag kan man måske diskutere, om mennesker, der er nedslidte i ryg og lunger på grund af dårligt arbejdsmiljø, er omfattet af handicapbegrebet. Der er pres på for at sætte fokus på "de virkelig svage", som har dårlige skolekundskaber eller dårlige sociale forhold, og det kan måske på sigt blive naturligt, at handicapbegrebet også handler om de besværligheder, ulemper og begrænsninger, man kan have, hvis man er overvægtig, har eksem eller er socialt belastet.

Ligebehandlingsbegrebet

Når handicapbegrebet udvider og ændrer sig, så gør ligebehandlingsprincippet det naturligvis også. Ligebehandling er lige så dynamisk som han-

dicapbegrebet, fordi det både skal defineres ud fra et dynamisk handicapbegreb og ud fra udviklingen i samfundet i øvrigt. Derfor ændres og skærpes kravene til ligebehandlingen af handicappede. Der henvises i øvrigt til Rådets papir om "Diskrimination - en begrebsafklaring" (bilag nr. 16/1999).

Ligestilling gennem forskelsbehandling - det lige udgangspunkt

Traditionelt forstås ligebehandlingsprincippet derhen, at den handicappede skal kompenseres for funktionsnedsættelsen for derved at opnå et lige udgangspunkt med andre ikke-handicappede. Ligebehandling medfører derfor ikke kun et krav om, at folk behandles ens, men i mange tilfælde betyder det, at der må gøres forskel på mennesker med forskelligt udgangspunkt for at sikre lige muligheder.

Kompensationsprincippet indebærer, at samfundet tilbyder en række ydelser og hjælpeforanstaltninger til mennesker med funktionsnedsættelse med det formål at begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion mest muligt. Kompensationen kan bestå i individuelle personlige ydelser, som fx en kørestol til den der har mistet gangfunktionen, høreapparater til den der har nedsat hørelse, personlig assistance mv. Kompensationen kan også bestå i parallelle tilbud, fx at skriftlige pjecer udgives i en parallel version på lydbånd, tilbud om teksttelefon som alternativ til almindelig taletelefoni. Eller kompensationen kan bestå i kollektive tiltag, dvs. at samfundet som sådan indrettes med de videst mulige hensyn til mennesker med en funktionsnedsættelse. For eksempel ved at indrette helt almindelige telefonbokse, så de uden videre også kan benyttes af blinde og

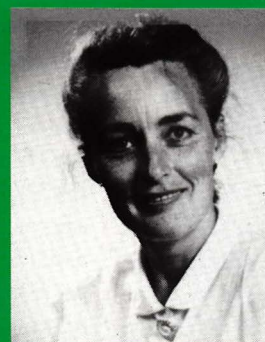
KAREN BLOK *Specialcenter*

Forhandling og individuel rådgivning om korrekt valg og anvendelse af hjælpemidler til mennesker der

- ☐ er STOMIOPEREREDE
- ☐ er brystopererede
- ☐ har ufrivillig vandladning
- ☐ har behov for støttestrømper
- ☐ brokbælter efter mål
- ☐ overtræksposer efter ønske

Forsendelse og rådgivning er gratis

Kontakt sygeplejerske/konsulent
Karen Blok

KAREN BLOK *Specialcenter*, Gammel Havn 1, 7100 Vejle
Tlf: 75 84 00 22 • Fax: 75 84 03 22 • e-mail: karenblok@karenblok.dk • www.karenblok.dk

kørestolsbrugere uden anvendelse af særlige hjælpemidler, ved at sikre niveaufri adgang til bygninger etc.

Handicappede defineres i stigende omfang i sammenhæng med andre diskriminationsstruede grupper, fx kvinder, etniske minoriteter, homoseksuelle mv. Inden for de andre diskriminationsstruede grupper har man længe diskuteret spørgsmålet om positiv særbehandling. Positiv særbehandling kan være nødvendig i den situation, hvor der kan konstateres en række samfundsmæssige barrierer, som ikke kan afhjælpes alene ved at sikre et lige udgangspunkt. For eksempel på arbejdsmarkedet, hvor der er en lov om ligestilling mellem mænd og kvinder ved udpegning af medlemmer til offentlige udvalg, kommissioner og lignende. Ifølge den lov skal myndigheder eller organisationer, der skal stille forslag om et medlem af udvalg mv., indstille både en mand og en kvinde.

Der er også på handicapområdet nogle ligebehandlingsproblemer, efter at kompensationsprincippet har udlyst forskellene i udgangspunktet. I Danmark har vi traditionelt valgt at tackle disse problemer med information og holdningsbearbejdning. Men på visse områder har vi indført positiv særbehandling, fx med isbryderordningen, hvor nyuddannede handicappede kan få støtte i en periode af ansættelsen. Ordningen skal kompensere for, at handicappede, der ikke kunne klare et studiejob samtidigt med studierne, sikres den nødvendige erhvervs erfaring på anden måde. Ordningen er imidlertid også åben for handicappede, som under studiet havde relevant studiearbejde. Et andet eksempel på positiv særbehandling er handicappedes fortrinsadgang til ansættelsessamtaler ved besættelse af of-

fentlige stillinger. På europæisk plan foregår der løbende en omfattende debat om indførelse af positiv særbehandling af handicappede, som rækker videre end isbryderordningen og fortrinsadgangen, for eksempel kvoteordninger, hvor arbejdsgiveren forpligtes til at ansætte en vis andel af handicappede i sin virksomhed.

Sikring af handicappedes retssikkerhed er et aspekt af ligebehandlingsprincippet, som får stadig stigende betydning. Beskyttelsen af handicappede som minoritetsgruppe i et demokratisk samfund er en nødvendig forudsætning for, at handicappede ikke diskrimineres af flertallet. Debatten om handicappedes retssikkerhed er således reelt et resultat af, at der i det danske samfund er et demokratisk underskud, som betyder, at handicappede er mere udsatte end andre for at deres rettigheder ikke respekteres.

Desuden er handicappede generelt mere afhængige af offentlige ydelser end ikkehandicappede. Der må derfor stilles retssikkerhedsmæssige krav til offentlige myndigheder, for at sikre handicappedes muligheder for at leve et liv med de samme muligheder som ikkehandicappede.

Ligebehandling som moralsk eller etisk dimension

Der opstår helt særlige problemer i relation til ligebehandlingsbegrebet, når vi taler om handicapgrupper, hvor udgangspunktet er meget ulige. Her tænkes fx på udviklingshæmmede, sindslidende, multihandicappede mv. I nogle tilfælde kan man kompensere for funktionsnedsættelsen, fx en ordning med personlig assistance på arbejdsmarkedet til sindslidende mv. Men i mange andre tilfælde er det i forhold

til disse grupper ikke muligt at kompensere for funktionsnedsættelsen, så personen opnår et udgangspunkt, der er sammenligneligt med udgangspunktet for ikkehandicappede.

Ligebehandlingsprincippet må derfor defineres ud fra nogle mere abstrakte og moralske begreber om livskvalitet. Altså ret til at leve et liv på egne præmisser uanset et handicap, og uanset at man i mange situationer er dybt afhængig af indsatsen fra det offentlige for at kunne fungere, fx i relation til sygebehandling, pleje, omsorg osv. FN's Standardregler om Lige Muligheder for Handicappede indeholder flere indsatsområder, hvor man kan gå ind og definere begrebet livskvalitet, fx retten til familieliv, personlig integritet, uddannelse, kultur osv. Disse livsområder udvikler og ændrer sig til stadighed, og der er hele tiden brug for, at man følger med udviklingen i samfundet, som det fx ses i relation til udviklingshæmmedes ret til et sexliv, ægteskab osv. Retten til at bestemme over sit eget liv, til at udnytte egne ressourcer og at udvikle en egen kultur bliver nødvendigvis fremherskende.

Ligebehandlingsprincippet er meget bredere end den traditionelle forståelse af, hvad kompensationsprincippet tilsiger. Når det ikke er muligt fuldt ud at opnå lige muligheder, så består ligebehandling i at sikre "det gode liv", og ligebehandlingspolitikken må derfor udmøntes med henblik på at gøre dette muligt. ■

• **Hvad forstår du ved ligebehandling af handicappede?**

• **Hvad forstår du ved begrebet handicap?**

• **Hvad forstår du ved begrebet ligebehandling?**

Har du en mening/kommentar så skriv et læserbrev til Copa-bladet (hvis du ønsker, kan vi bringe dit indlæg anonymt).

**Skriv til:
COPA/Copa-bladet
Sekretariatet
Sct. Hansgade 26 B
4100 Ringsted**

Det frivillige sociale arbejde skal styrkes

NY RAPPORT

Af: *Terkel Andersen,*
formand for Kontaktudvalget til det frivillige sociale arbejde

Endnu en rapport fra Socialministeriet har fundet vej til mange skriveborde i den frivillige verden. Denne gang måske med risiko for at gå relativt ubemærket hen som upåagtet pligtlæsning til ledige stunder, da titlen næppe ringer mange klokker hos læserne.

Alligevel vil jeg anbefale et par timers fordybelse i "Rapport fra den tværministerielle arbejdsgruppe om det private sociale initiativ". Ikke for underholdningsværdien, men

fordi den rummer mange værdifulde oplysninger om det regelgrundlag og de støtteordninger, som findes for den frivillige sektor. Dernæst fordi den indeholder en række forslag, som kan få betydning for udviklingen af den frivillige indsats.

Rapporten er resultat af et udvalgsarbejde, som blev igangsat efter en forespørgselsdebat i Folketinget den 18. november 1999. Debatten mundede ud i et pålæg til regeringen om at

få belyst konsekvensen af de større ændringer, der er sket de sidste år, herunder service-lovens §115 og omlægningen af tips- og lottostøtten, og samtidig se på barrierer i lovgivningen for fortsat fastholdelse og udvikling af det private sociale initiativ.

Kontaktudvalget til det frivillige sociale arbejde blev inviteret med i arbejdsgruppen og har der kunnet krydse klinger med repræsentanter for kommuner og amter og en lang

række ministerier: Socialministeriet, Sundhedsministeriet, Undervisningsministeriet, Skatteministeriet, Arbejdsministeriet, Kulturministeriet og Finansministeriet. Det har været nyttigt, at så mange parter med interesser på feltet har drøftet området i fællesskab. Læsere af rapporten vil kunne se, at det er lykkedes at tilvejebringe et fælles vidensgrundlag på tværs af ministerområderne. Men processen har på den anden side også vist, at der stadig er lang

Kontiba - bandage til kontinent stomi

- ◆ Hydrokolloid hudvenlig klæber
- ◆ Luft- og lugttæt
- ◆ Blødt kompres med indbygget absorberende indlæg

Stomibrokbælte

- ◆ Støttebælte til stomister med brok
- ◆ Tilpasses den enkelte bruger og stomibandage
- ◆ Fås i tre højder
- ◆ Let at anvende
- ◆ Giver behagelig støtte
- ◆ Elastisk og luftigt
- ◆ Ruller ikke

Kirudan - en personlig og professionel stomileverandør

Nyholms Allé 30 • 2610 Rødovre • Fax 3672 8322 • Tlf. 3637 9100

vej til, at man kan tale om, at der på tværs af ministerområderne er en fælles forståelse af det frivillige sociale arbejdes betydning for civilsamfund og velfærd. Der er, frivillighedsår eller ej, betydelige forskelle i opfattelsen af, hvor langt man bør strække sig for at give den frivillige indsats optimale udviklingsbetingelser.

Vi er stort set tilfredse med den rapport, der er kommet fra arbejdsgruppen. Rapporten giver et godt overblik over de offentlige støtteordninger i forhold til det frivillige sociale arbejde. Og den giver et godt overblik over de regler, der gælder på området. Den kan derfor danne baggrund for en styrket informations- og vejledningsindsats i forhold til de frivillige og de frivillige sociale organisationer.

Rapporten indeholder en lang række forslag med det formål at fremme det frivillige sociale arbejde og nedbryde barrierer. Jeg vil især fremhæve følgende:

Uddannelsespuljen:

I Kontaktudvalgets administration af Uddannelsespuljen har vi set, at der er stort behov for kvalificering af frivillige, og at midlerne virkelig gør gavn. Derfor er vi meget tilfredse med, at der er forslag om at gøre Uddannelsespuljen permanent.

Udviklingsmidler:

Der er hele tiden behov for at udvikle det frivillige sociale arbejde. Det gælder f.eks. i

forhold til organisationsudvikling, udvikling af kvalitet og nye metoder, udvikling af tilbud til nye målgrupper og inddragelse af nye grupper af frivillige. Der er også behov for at afprøve nye organisationsformer og samarbejdsprojekter på tværs af sektorer. Derfor er vi meget glade for, at der er forslag om at afsætte særlige udviklingsmidler til det frivillige sociale arbejde.

De selvejende institutioner:

Rapporten indeholder forslag om, at der gennemføres en dybtgående undersøgelse af forholdene for de selvejende institutioner.

Forsikring af frivillige:

Rapporten indeholder forslag om, at der oprettes en fælles forsikringsordning, som de frivillige organisationer og foreninger kan tilmelde sig.

Høringsret:

Rapporten indeholder forslag om, at i forbindelse med lovforslag, der er relevante for det frivillige arbejde, høres organisationer inden for det pågældende område, herunder Kontaktudvalget.

Grænser for velviljen

Der er dog også områder, hvor vi ikke har opnået de forbedringer, vi ønskede, og derfor har afgivet mindretalsudtalelser i rapporten. Vi havde således meget gerne set en lempelse af de nuværende regler for deltagelse i frivilligt socialt arbejde for modtagere af dagpenge og efterløn. De nuværende regler er svære at fortolke og de virker begrænsende på den frivillige indsats. Ud fra socialpolitiske hensyn ville det her i det internationale frivillighedsår have været mere end rimeligt at gøre det muligt for modtagere af dagpenge og efterløn at deltage i frivilligt socialt arbejde på linie med den øvrige befolkning.

Trods en ihærdig indsats har vi ikke kunnet vinde gehør for dette ønske i arbejdsgruppen. Det er fortsat et sæt forældede arbejdsmarkedspolitiske synspunkter, der vejer tungest i denne diskussion. Det antages, at lønnet arbejde risikerer at overgå til frivilligt arbejde, hvis reglerne lempes. Det er desværre disse arbejdsmarkedspolitiske hensyn, der fortsat overtrumfer de mere fremadrettede socialpolitiske hensyn.

Rapportens betydning

Regeringen har meldt ud, at man ønsker at gennemføre alle rapportens forslag. Vi kan derfor glæde os til at indgå i drøftelser med Socialministeriet om, hvordan forslagene skal omsættes i praksis. Vi ser også frem til at følge diskus-

sionen om rapporten i folkettingen, der rekvirerede rapporten i sin tid.

Rapporten får altså betydning ved sine konkrete forslag. Men betydningen på længere sigt skal måske i højere grad findes i de principielle grundsynspunkter, der fremlægges i rapporten. Grundsynspunkterne siger blandt andet, at regler, der udgør en barriere for den frivillige indsats, så vidt muligt bør ændres. De bør erindres hver gang, der drøftes nye offentlige tiltag. Grundsynspunkterne ligger i god forlængelse af de positive signaler, som regeringen også har markeret ved sit udspil til et charter for samarbejdet mellem det offentlige og den frivillige verden.

Jeg vil opfordre til, at rapporten og charterudkastet bliver drøftet nu og de kommende måneder, både i de enkelte organisationer og i arrangementer, der går på tværs af organisationerne.

"Rapport fra den tværministerielle arbejdsgruppe om det private sociale initiativ" kan findes på Socialministeriets hjemmeside www.sm.dk eller rekvireres fra Statens Information, tlf. 3337 9228, pris 75 kr.

Oplægget til "Charter om samspillet mellem det frivillige og det offentlige Danmark" kan findes på Socialministeriets hjemmeside www.sm.dk eller på Kulturministeriets hjemmeside www.kum.dk hvor charteret har sin egen debatide.

Flere aktive tillidsfolk - vil du give en hånd med i DSI?

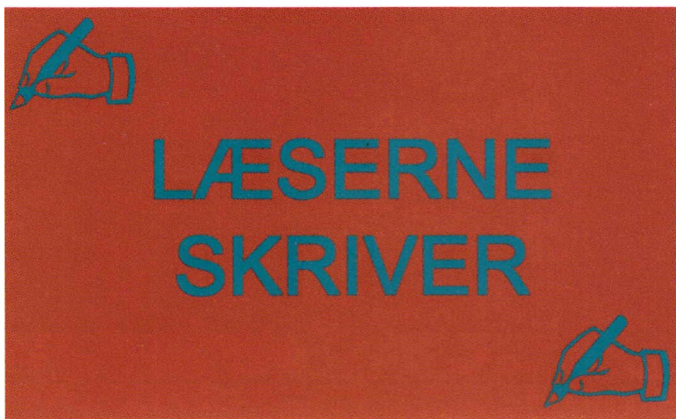
Efter det kommende kommunalvalg skal DSI's amtsafdelinger igen udpege brugerre-

præsentanter i en lang række lokale udvalg, råd og nævn. En enestående mulighed for at få

indflydelse på den lokale handikappolitik.

COPA's lokalafdelinger har i flere amter valgt en eller to repræsentanter til at deltage i DSI's møder på amtsplan. Men

måske vil også *du* gerne have indflydelse, give en hånd med? Hvis du vil gøre en indsats - på alle handicapgruppernes vegne - så henvend dig til din amtslige DSI-repræsentant. ■

Besøg på Villa Aurora, Møn

Scenen var sat i romantiske omgivelser en sommerlørdag, hvor medlemmer i lokalafdeling COPA-Storstrøm Nord skulle mødes på Villa Aurora på det østlige Møn. Ti sommerglade mennesker mødtes omkring kl. 13.00 og blev modtaget af kunstneren Knud P. Petersen og hans kone Lis. Vi fik først en lille rundvisning i den omkringliggende have og nød synet af den meget smukke sø, der også ligger på stedet. Herefter satte vi os sammen og nød vore medbragte delikatesser, som strakte sig lige fra sandwiches til vaskeægte smørrebrød med kniv og gaffel.

Efter at have fået fyldt depoterne godt op, var det nu tid til et foredrag om Villa Auras historie og nogle af de mennesker, der har boet og levet der. Knud P. fangede alles opmærksomhed med sin spændende fortælling om, hvordan villaen først var ejet af en gartner, hvilket haven stadig bærer tydeligt præg af med sine gamle drivhuse, mange gamle blomster, stauder og pyntegrønt. En sand inspirationskilde for enhver med en lille kunstnerspire i maven. Sidenhen blev den overtaget af Christian Thiede, der startede udstillingen af kunst. Også den store danske stumfilmstjerne Asta Nielsen levede sine sidste dage i villaen, da hun i en sen alder blev gift med Christian

Thiede. Da Christian Thiede efterhånden var blevet en ældre herre og gerne ville afhænde Villa Aurora og dens skønne omgivelser, blev han kontaktet af Knud P. og Lis, som var meget interesserede. Dette passede godt med Christians tanker om, at en kunstner skulle overtage stedet. Sådan blev det og nu udstiller Knud P. sin egen og andres kunst.

Udstillingen denne dag omfattede nogle af Knud P.'s egne værker og en samling russiske ikoner fra mellem 1600 og 1800-tallet, og vi fik en kort gennemgang af hans tilgang til kunsten.

Vi var generelt enige om, at Knud P.'s malerier var meget smukke og fascinerende med en stil, der kan beskrives som en blanding af Monet og Chagall med et åndeligt islæt.

Klokken var nu efterhånden blevet 17.00 og efter en kop kaffe og kage brød vi op.

Det havde været en meget dejlig sommerdag med godt vejr og gode oplevelser.

Villa Aurora er bestemt et besøg værd. Selv hvis man ikke skulle være interesseret i kunst er naturen i sig selv et smukt syn for enhver.

*Merethe Bøjtrup Hofflund
Storstrøm Nord*

I dette nummer af Copa-bladet
finder du
information/annoncer
fra:

- ETO GARMENTS
- DANSAC
- STOMACARE
- KIRUDAN
- INGELISE SØRENSEN
- KAREN BLOK
- KIRSTINE HARDAM
- MÆRSK-ANDERSEN

COPA takker for interessen og støtten

I DET JYDSKE STOMICENTER

- med detailforretninger i Randers og Aalborg - fører vi alle de store mærker i hjælpemidler til bandagering af colostomi, ileostomi, urostomi og incontinenens.

Sygeplejeartikler og bandager er det eneste, vi beskæftiger os med, så vi er altid velinformerede om det sidste nye, samtidig med at vi er fortrolige med de anerkendte produkter.

Vi klarer papirgangen for Dem, hvis De ønsker det, ligesom vi også sørger for automatisk levering pr. post.

- Og ikke mindst kan vi garantere en engageret og venlig service, hvor vi altid sætter kunden i CENTRUM

Coloplast

Convatec
for ekstra sikkerhed og komfort

dansac
stompelede

Mærsk-Andersen aps
SYGEPLEJEARTIKLER

8900 RANDERS, TORVEGADE 1. TLF. 86426262
9000 AALBORG, ØSTERÅ 3. TLF. 98122488

To humørlegater, jubilæumstilskud, rådgiverkursus og

COPA MEDDELELSER

*Fra COPA-forretningsudvalgs møde, 14. juni 2001
uddrag af referat ved Britta Mogensen, sekretariatsleder*

Humørlegater

Der var kommet to ansøgninger om humørlegat. Der blev bevilget et legat af 1.500,- kr og et legat af 1.000,- kr.

Storstrøm Nord

Storstrøm Nord lokalforening har søgt om tilskud til 30 års jubilæum. Der blev bevilget 6.000,- kr.

Tips/lotto

Christian Stentoft oplyste, der er lavet tre forslag til en ny fordelingsaftale. Socialministeriet undrer sig over, at de små foreninger i DSI får så stort tilskud. Der forhandles stadig, og ingen ny fordelingsaftale er vedtaget.

FOCUS 20/40

IOA har opfordre til, at stomiforeningerne hver sender en person til FOCUS 20/40 i Canada fra 13. til 16. oktober 2001. Det er sidste gang, at det holdes separat. Næste gang bliver det sammen med IOA-mødet. COPA har modtaget ansøgning fra Leif Schmidt om hjælp til opholdet mod at han selv betaler flybillet. Ansøgningen drøftedes. Der var enighed om, at betale ophold til FOCUS 20/40 i Canada fra 13. til 16. oktober for Leif Schmidt, mod at Leif Schmidt skriver et

fyldestgørende referat til Copa-bladet.

Nordisk møde

Nordisk møde i Island 17. - 22. august. (I næste Copa-blad formodentlig et referat).

Århus lokalforening

Der var modtaget ansøgning fra COPA-Århus amt om tilskud til efteruddannelse af rådgivere. Der blev bevilget 2.500,- kr.

Crohn vest

Der var kommet ansøgning fra Crohn vest om støtte til heldagsarrangement den 25. november for "crohnsyge" samt pårørende. Der var enighed om at bevilge 5.000,- kr (dog max. faktiske udgifter).

Rehabiliterings-cafemøde

Christian Stentoft deltog 21. maj i en dialogkonference "Rehabilitering i Fokus". Der var 20 borde med hver 6-8 personer. Ved hvert bord diskuteredes rehabilitering. På et tidspunkt skiftede alle, med undtagelse af en, plads. Denne ene fortalte, hvad man ved bordet havde fået ud af diskussionen. Senere skrev man et kort og lagde, hvorefter alle skiftede plads. DSI stod for konferencen. Samme dag ville DSI danne

en forening, der vil arbejde for rehabilitering. Christian Stentoft deltog ikke i dette møde.

Et svar fra Socialministeriet

Christian Stentoft er ikke helt tilfreds med Socialministeriets svar vedrørende udlæg af større beløb til hjælpemidler. Sidste afsnit i brevet lyder: *"Socialministeriet har ikke grundlag for at indgå i en nærmere vurdering af kommunernes prøvelse med henblik på tilrettelæggelse af ordningen med frit valg af hjælpemidler. Ministeriet går dog ud fra, at det må være i både kommunens og borgerens interesse, at den praktiske tilrettelæggelse sker så smidigt som muligt, og på en måde så det sikres at borgeren får de relevante hjælpemidler".*

Rådgiverkursus

Rådgiverkursus holdes på Hotel Scandic i Herning den 26.-28. oktober 2001. Kurset starter med middag fredag kl. 19 og slutter søndag ca. kl. 14. Der er bestilt plads til 27 personer inkl. to foredragsholdere. Marianne Andersen opfordrede til, at udstyre foredragsholderne med mikrofon. Man forsøger at få stomisygeplejersken fra Herning eller Holstebro til at komme.

EOA

Christian Stentoft havde det indtryk, at alle var godt tilfredse med EOA-kongressen, hvilket der var enighed om. Merete Møller nævnte, at Heinz Wolff efterlyser indlæg til EOA's nyhedsbrev.

Urostomigruppen: Hvem er kontaktperson?

Marianne Andersen spurgte, hvem der er kontaktperson for urostomigruppen. Det drøftedes og tages op på FU-mødet den 31. august.

COPA-streamers og COPA-kasketter

Marianne Andersen efterlyste nogle streamers til for eksempel at sætte på en dør. Marianne Andersen foreslog også kasketter med COPA-tryk. Enighed om at vende tilbage til dette på et senere tidspunkt.

COPA-canvasposer

Der var enighed om at bestille 300 stk. canvasposer.

I næste Copa-blad:

Uddrag af referat fra COPA-forretningsudvalgs møde 31. august 2001.

Næste COPA-forretningsudvalgs møde:
26. oktober 2001.

CROHNGRUPPEN VEST

Crohngruppen Vest er atter i gang med at arrangere ÅRETS CROHNDAG, derfor skal du allerede nu sætte et stort kryds i kalenderen

SØNDAG D. 25. NOVEMBER

hvor vi vil have et heldagsarrangement klar til jer.

I år vil vi gøre det ekstra attraktivt for pårørende/samlever, da det er vores erfaring at de i lige så stor grad som den Crohnramte, har behov for forståelse og erkendelse af sygdommens omfang.

Dagens program mangler endnu en "finpudsning", men vi kan allerede nu afsløre følgende:

Mødetidspunktet vil blive kl. 10.00

på Langenæs HandikapCenter

Langenæs Allé 21

Århus

hvor vi først vil nyde en kop kaffe/te med rundstykker (vi håber jo på at mange interesserede vil valfarte langvejs fra).

Herefter skal vi høre et foredrag relevant for Crohnfolket og samlever/familie.

Så skal vi nyde en frokost.

Efter den gode mad har vi fået energi til at samles i et par grupper:

- Pårørende for sig, hvor man vil have mulighed for at være sammen med ligestillede og udveksle erfaringer/problemer/solskinshistorier m.v.

- Desuden en gruppe med Crohnramte

som jo vil have de samme muligheder som ovenstående.

Et stomifirma være til stede og fremvise deres produkter samt præsentere sidste nye.

Vi skal også se en kort videofilm af Anette Sundby "Det er mit liv" omhandlende det at leve med en stomi.

Arrangementet forventes afsluttet ca. kl. 16.00.

Hold godt øje med næste udgave af Copa-bladet, her vil stå meget mere.

CROHNDAGEN vil vanen tro blive GRATIS, dog skal du selv sørge for transport.

Vi glæder os til at se rigtig mange.

Med venlig hilsen Mariann Olesen

CROHNGRUPPEN VEST

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

København/ Frederiksberg

Lokalformand:
Peter Sørensen,
Århus Plads 6, 2.th.
2100 København Ø
Tlf.: 3538 9148
E-mail: nepe@privat.dk

**Yderligere
kontaktperson:**
Grethe Nielsen
Enigheds-Allé 17
2700 Brønshøj
Tlf.: 3828 0382.

Siden sidst

Håber alle har haft en god sommer

Så er sommerferien godt overstået, jeg håber alle har haft en rigtig god tid og har nydt det gode vejr, vi havde i juli. Septembervejret ser jo ud til at blive mere "strålende", end solrigt.

Kommende aktivitet

Cafemøde Fredag 5/10 kl. 14.30 - 17.30

Vi har et cafemøde på Medborgerhuset Pilegården, Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj, hvor vi får besøg af Per og Ingelise Granberg fra firmaet ETO-garments, de vil vise og fortælle om deres nye stomi/brokbandage.

Samme dag kommer Tove Frithioff og Ulla Sørensen fra Stomacare, der vil blive fortalt om nye stomiprodukter, samt om reglerne omkring hjælpemidler. Samt selvfølgelig mulighed for at stille spørgsmål.

Der vil blive serveret kaffe/te og et stykke brød dertil.

Tilmelding er ikke nødvendig.

Kommende aktivitet

Kursus for nye rådgivere fredag den 26. til søndag den 28. oktober.

COPA afholder grundkursus for rådgivere, på Scandic Hotel Regina i Herning.

Man ser gerne at det er yngre personer og gerne reservoir opererede, der melder sig.

Dette skal dog ikke ses som et krav, da alle er velkomne.

Skulle der være nogle interesserede, der kunne tænke sig at blive rådgiver i København/Frederiksberg, kontakt da venligst Peter Sørensen, telefon 3538 9148, eller på e-mail nepe.privat.dk for nærmere information.

Kommende aktivitet

Jubilæumsfest Lokalforeningen København/ Frederiksberg fylder 20 år

Lørdag den 3 november, vil vi gerne invitere København/Frederiksbergs medlemmer og støttemedlemmer, på et hyg-

geligt arrangement, på Restaurant Dueslaget, Auroravej 2, 2610 Rødovre. Det er lige bagved Damhus Tivoli og Damhus kroen. Her skal vi være klokken 13.00 - 17.00, vi får en velkomst drink, en dejlig 3 retters menu, og kaffe med en lille en til næsen. Arrangementet koster kun 100 kroner for medlemmer og støttemedlemmer, For ikke medlemmer koster det 384 kroner at deltage. Så skynd dig at blive medlem eller støttemedlem, det kan nås endnu.

Der bliver desværre kun plads til 50 personer, så husk at melde hurtigt til. Sidste frist er fredag den 12/10, tilmelding

foregår til Peter Sørensen, telefon 3538 9148 eller Grethe Nielsen telefon 3828 0382. Læg besked med navn og telefonnummer på telefonsvarer, så skal vi nok ringe dig op.

Kommende aktivitet

Julefrokost med jubilæumsbanko

Vi afholder traditionen tro julefrokost, i december. Dato, tid og sted annonceres i næste Copa-blad, der kommer i november.

P.b.v.

Peter Sørensen

Københavns amt

Lokalformand:
Marianne Hemmingsen
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 4583 5258.

Yderligere kontaktperson:
Carina Christiansen,
Sønderlundsvej 21, st.tv.
2730 Herlev
Tlf.: 4491 6199.

Siden sidst har alle forhåbentligt haft en dejlig sommer og vi gentager her, hvad vi har af tilbud til jer.

Kommende arrangement

Vinaften 28. september

Hvis du er blot det mindste interesseret i vin, så kom og vær med denne aften. Vi fortsætter med at blive lidt mere kloge på vin, så vi kan skelne

mellem "Chit og Chanel" også kaldet skidt og kanel, når vi står og skal købe ind. Vi glæder os over at Mogens Bekker kommer og underviser os i, hvad vi

skal være opmærksomme på. Han vil sikkert også prøve om vi ha hørt efter med en lille konkurrence - i al uskyldighed hvor du kan vinde vin! Der vil blive serveret lidt som passer til vinsmagning.

Du vil ikke fortryde det, for vi kan risikere at få lejlighed til at smage en vin man måske aldrig ville drømme om at købe - så kom.

Dato: 28. september

Tid: kl. 19.30

Sted: Præstevænget 20,
2750 Ballerup
(5. min. gang fra
Ballerup S-station)

Pris: I anledning af, at det stadig er jubilæumsår, vil din pris for *hele* arrangementet vær

kr.50,00 alt incl.!

Tilmelding: Marianne
telf 4583 5258.

Kommende arrangement

Fest : 17. november - Københavns amt fejrer 20 års jubilæum

Sidst antydede vi, at der skulle ske noget særligt ca. medio november. Vores lokalafdeling bliver 20 år i november og det skal fejres med maner, så hvis du er klog så gør du to ting:

1. sætter et stort kryds i kalenderen så datoen er reserveret
2. ringer *straks* til Marianne og tilmelder dig/Jer.

Vi tør godt love et arrangement som kommer til at sige "Sparto" til de flestes forventninger:

Først til musical'en "My fair Lady" (opført af Birkerød Musik Dramatisk Forening).

Derefter transporteres vi i vores egen bus til *Festmiddag* på en dejlig kro (med chance for at svinge sig i dansen bagefter).

Pris: Alle medlemmer også støttemedlemmer: GRATIS!!
Ikke medlemmer: kr. 200,-/person for hele aftenen (excl.

drikkevarer.)

Man kan tegne sig som medlem eller støttemedlem senest ved tilmeldingen.
Medlemskab: kr.200,-
årligt /
pensionist kr.100,- /
støttemedlem kr.100,-.

Tilmelding:

Sidste frist aller 30. oktober (den dag vi er gået over til vintertid igen) ca. 50 deltagere, så tøv ikke med at ringe til Marianne Hemmingsen, Telf. 4583 5258.

P.b.v.
Jørgen Vendelbo

Kirstine Hardam

**Vi har altid
førende
produkter
på lager!**

Coloplast

dansac®

HOLLISTER

ConvaTec

biotrol pharma

- når det gælder:

Stomi-artikler
Sårbehandlingsbandager
Inkontinens-produkter

Vi løser hver opgave individuelt og giver os altid god tid, så netop du får den løsning, der er bedst for dig!

Permanent udstilling af alle produkter

Kontortid hver dag fra:

kl. 8.30 - 16.00 på
tlf. 97 42 32 33

- Portofri levering fra dag til dag.
- Ingen ekspeditions-omkostninger.
- Ingen grænse for mindste leverance.
- Fordelagtige priser
- Konsulentbistand

Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro
Tlf. 97 42 32 33 · Fax 97 42 80 14

A blurred photograph of a modern interior. In the foreground, a grey sofa is visible. Behind it, a bright orange cushion is placed on a darker surface. The background shows more of the room, including what appears to be a white wall and some architectural details, all out of focus.

Individuelle ønsker er
hovedsagen for os

Mennesker er forskellige

Derfor udvikler Dansac stomiprodukter til individuelle behov, krav og ønsker.

Dansac Nova2 er et godt eksempel på vores filosofi. Det er et 2-dels system med en række fordele, du aldrig før har kendt.

For det første er der en ny sikker lav profil på koblingsringene, som du kan have fuldstændig tillid til.

For det andet er hudbeskyttelsespladen fremstillet af naturlige hudvenlige indholdsstoffer, der beskytter og bevarer huden sund og hel.

For det tredje har filteret et dobbeltlag af 100% aktivt kul samt en væsketæt membran.

For det fjerde er poserne forsynet med vandafvisende og hurtigt-tørrende stof på både for- og bagside.

Sidst, men ikke mindst er Dansac Nova2 nemmere at håndtere og mere sikker end de to dels løsninger, du kender i dag.

Vi sender dig gerne en prøve på Dansac Nova2, hvis du sender kuponen til os.

dansac
- fordi små detaljer gør den stoe forskel

Kupon til gratis prøve

Ja, jeg vil gerne opleve Dansac Nova2's fordele. Send mig derfor en gratis prøve.

Stomiens diameter _____ mm

Jeg ønsker lukket pose ☐ Hudfarvet ☐ Klar

Jeg ønsker tømbar pose ☐ Hudfarvet ☐ Klar

☐ Asymmetrisk ☐ Symmetrisk

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

Kuponen sendes i lukket kuvert til: Dansac Danmark • Hejreskovvej 10F • 3490 Kvistgård

Frederiksborg amt

Lokalformand:
Gisela Schjøtt, Birkemosevej 30
3550 Slangerup
Tlf.: 4733 4434

Kommende aktivitet

Medlemsmøde den 29. september fra kl. 14.00 til kl. 17.00
Bemærk venligst den nye dato for afholdelse af medlemsmødet.

Bestyrelsen har sovet godt og grundigt i timen, da vi besluttede at afholde møde for vore medlemmer den 1. september. Denne dato er for manges vedkommende allerede reserveret til COPA's 'Midt i Livet Weekend' i Havnsø, bl.a. har flere af bestyrelsesmedlemmerne tilmeldt sig dette arrangement.

Der vil denne gang ikke være noget fast programsat tema for dette medlemsmøde, da der på generalforsamlingen i februar blev udtrykt ønske om en sammenkomst, hvor vi bare hyggede os og fik talt med hinanden om de smågenvordigheder, der kan opstå i dagligdagen som stomist. Vi har sikkert hver især nogle fiduser vi

kan videregive til andre.

Fra firmaet Inge-Lise Sørensen vil Pia Petersen komme med en udstilling med de nyeste produkter, så der vil også blive mulighed for at tale med hende.

Mødet afholdes på følgende adresse:

*Frederiksborg Sognegård,
Frederiksværksgade 2B,
3400 Hillerød.*

Vi skal som sædvanlig have tilmelding af hensyn til indkøb af brød og kaffe.

Tilmelding *senest den 25. september* til:

Jørgen Wissing,
tlf. 4914 7747
Ejgil Andersen
Tlf. 4817 6578
Gisela Schjøtt
tlf. 4733 4434,
træffes bedst
efter kl. 18.00.

*P.b.v.
Gisela Schjøtt*

Fyns amt

Lokalformand:
Lars E. Nielsen
Nyborgvej 16
5550 Langeskov
Tlf.: 6538 1122
mobiltlf.: 2160 7372

Yderligere kontaktperson:
Gerda Pedersen
Skalbjergervej 13
5230 Odense M
Tlf.: 6611 2684
mobiltlf.: 2650 2915.

Kommende arrangement

Bowling onsdag 19. september kl. 16.30
SuperBowl, Grønløkkevej 3, Odense C

Kom og vær med til vores årlige bowling tur, denne gang bliver det i SuperBowl på Grønløkkevej, hvor vi vil trille kuglen.

Vi starter kl. 16.30 så vi kan nå at skifte sko og få tildelt baner. Fra kl. 17.00 til 18.00 bowler vi og herefter går vi i restauranten hvor vi får serveret fiske

forret derefter følgende take selvbord med okse, skinke, kalvesteg, salatbar, grøntsager, kartofler, m.m.

For dette arrangement bliver prisen kr. 100 for medlemmer og kr 135 for ikke medlemmer. Alle er velkomne også selv om man ikke vil bowle!

Selv om tilmeldingsfristen er udløbet og du/I har lyst til en bowlingtur så prøv at ring og hør om der er ledig plads. Lars på tlf. 6538 1122 eller Gerda på tlf. 6611 2684.

Kommende arrangement

Åbent hus onsdag 10. oktober kl. 19.00

Efterårets åbne hus arrangement bliver afholdt i Kræftens Bekæmpelses lokaler på Vesterbro i Odense. Vi starter kl. 19.00 med foredrag om alternativ behandling af Grethe Horsman. Grethe Horsman er alternativ behandler, som i næsten 20 år har arbejdet med behandling af forskellige kræfttilfælde. Grethe Horsman har i en årrække været med til

at drive Birkeholm, et center for integreret medicin i Ravnebjerg. Hun har deltaget i flere projekter om sygdom og livskvalitet, hvor man anskuer behandlingen af kræfttilfælde ud fra et helhedssyn, som bl.a. også omfatter den psykiske og den sociale side af et sygdomsbillede.

Herefter er bestyrelsen vært med kaffe og brød. Øl og vand kan købes.

Kommende arrangement

Julekomsammen onsdag 5. december kl. 19.00

Vi har reserveret restaurant Stadion igen i år og gentager succesen fra sidste år. Nærmere herom i næste Copa-blad.

Vi i bestyrelsen glæder os til at se jer alle igen. Fortsat en rigtig god sensommer til jer alle – vi ses.

*P.b.v.
Inga Andersen*

Nordjyllands amt

Lokalformand:
Flemming Jacobsen
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 9837 1630.

Yderligere kontaktperson:
Kirsten Møhlenberg
Nielsmindevej 16
9493 Saltum
Tlf.: 9888 1151.

Kommende aktivitet

Busudflugt 23. oktober

Nu, nu, nu sker der igen noget i din forening COPA. Studietur til Coloplast i Thisted. Du kan glæde dig til et rigtigt COPA arrangement. Du bedes reservere dagen allerede nu.

Turen er tirsdag, den 23. oktober 2001.

Vores turistbus kører fra følgende steder og til følgende tidspunkter:

- Frederikshavn rutebilstation kl. 07.30.
- Hjørring rutebilstation kl. 08.00.
- Brønderslev ved Statoil kl. 08.20.
- Aalborg rutebilstation, perron 17 kl. 09.00.
- Thisted Coloplast ankomst kl. 10.30.

Ved ankomsten til Coloplast vil

vi få serveret en forfriskning og der vil være velkomst ved sygeplejerske Susanne Andersen.

Der vil blive informeret om eventyret og historien om Coloplast, ligesom der vil blive informeret om Coloplast produkterne blandt andet om helt nye produkter, som Coloplast netop nu lancerer til kolostomi og ileostomi.

Der serveres og nydes frokost fra kl. 12.00 til 13.00.

Efter en velfortjent frokost vil der være rundvisning af cirka 1 times varighed med guide på Coloplast fabrikken, hvor vi vil se og fornemme, hvordan stomiprodukter bliver fabrikeret.

Efter rundvisningen vil der være mulighed for spørgsmål til rundviserne og Susanne Andersen. Herefter afslutning hos Coloplast.

Efter besøget hos Coloplast vil der være arrangeret en bustur til naturområder og seværdigheder i Thy og Hanherred.

Der skal naturligvis ikke betales noget for bustur, frokost og fabriksbesøg. Du er velkommen til at invitere en ledsager med på turen.

Det er nødvendigt med tilmelding, gerne straks og dog *senest den 8. oktober*. Du skal tilmelde dig hos et bestyrelsesmedlem.

P.b.v.

Flemming Jacobsen

Husk
www.copa.dk

Storstrøm Nord

Lokalformand:
Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf./fax: 5650 8042
E-mail:
mpmmoeller@wanadoo.dk

Kommende aktivitet

Temadag i Fakse

Lørdag d. 20. oktober får vi besøg af overlæge Peter Hessel-feldt fra Hvidovre Hospital. Vi har haft besøg af Peter Hessel-feldt tidligere, og det var bestemt ikke kedeligt. Denne gang vil de forskellige stomityper blive gennemgået, så der bliver rig lejlighed til at få svar på de spørgsmål, man måtte have om andre stomityper end lige den, man selv er beriget med. Der vil også være lidt til ganen og derfor beder vi om tilmelding *senest* mandag d. 15. oktober på telefon 5650 8042.

Kommende aktivitet

Hvordan virker fordøjelsen, når man har stomi?

Der er mulighed for at få svar på det lørdag d. 10. november kl. 14.00 i KB's lokaler, Dania 5, Næstved, når diætist Ketty Honoré er på banen. Det er interessant at vide, hvordan man optager vitaminer og mineraler, når fordøjelsessystemet er forsynet med omkørsler og afledninger, så vi håber på stor tilslutning til mødet. Tilmelding *senest* mandag d. 5. november på telefon 5650 8042.

Vi håber, alle har haft en god sommer og er klar til at tage fat på årets sidste halvdel med fornyet energi. På glædeligt gensyn.

P.b.v. Merete Møller

INGE - LISE SØRENSEN Aps

SPECIALISTER I SYGEPLEJEARTIKLER

STOMI · KOMPRESSIONSSTRØMPER · BRYSTPROTESER
SÅRBEHANDLING · BANDAGER · INKONTINENSPRODUKTER

NYHED Nu også specialbutik med alle former for hjælpemidler, bandager, sygeplejeartikler, sundt og ortopædisk fodtøj og meget mere.

Rådgivning ved special-uddannede sygeplejersker

Levering fra dag til dag

Fragtfri levering

Individuel tilpasning i eget hjem

Intet ekspeditionsgebyr

Salg til private

OBS! Måltagning: Tidsbestilling anbefales

Badevej 2 · 3000 Helsingør
Tlf. 49 21 00 44 · Fax 49 21 02 57 · email: info@ils.dk

Ribe amt

Lokalformand:

Anders Lund
Holmevej 6
6700 Esbjerg
Tlf.: 7545 1322

Kommende arrangement

Medlemmer i Ribe amt sæt kryds i kalenderen

Torsdag den 27. september kl. 19.00 bliver du budt på muligheden for at gøre noget for dig selv, chancen for et bedre liv. Ikke mindst ved kronisk sygdom som f.eks. astma, allergi, træthed, hjerte/kredsløbsforstyrrelser, betændelse, overvægt og meget andet.

Hvordan kan det lade sig gøre, er det virkelig muligt?

Kom selv og hør!

Speciallæge Knud T. Flytlie kommer og fortæller om de rigtige muligheder der er for selvhjælp. Flytlie er uddannet i Norge, Tyskland, USA og Danmark. Har 15 års praksis under sygesikringen og siden 1990 udelukkende patienter på privatbasis. Flytlie fortsætter der, hvor det etablerede behandler system ofte har givet op. Flere virksomheder – offentlige og private – benytter Flytlies klinik til bl.a. helbreds-

undersøgelser, forebyggende rådgivning, kredsløb-EDTA-behandling, blodanalyse, mangeltilstande, livsstil og helbreds-vurdering.

Efter vi har lyttet, kan du stille spørgsmål. Så forbered det du vil spørge om, så vi kan få mange gode svar. Arrangementet foregår på

Østerbycentret,
Ribegade 169,
Esbjerg
kl. 19.00.

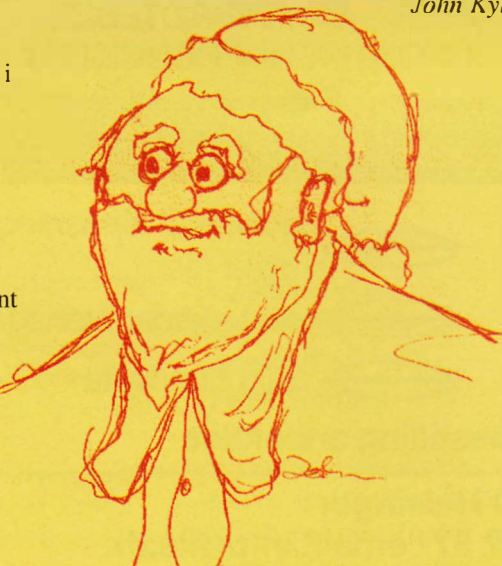
Dørene åbnes kl. 18.00 og er gratis for COPA medlemmer i Ribe amt (indbydelse tilsendes).

Alle interesserede er hjertelig velkomne, billetprisen er kr. 50,- og kan forudbestilles alle hverdage fra kl. 13.00 til kl. 17.00 på tlf. 7512 3191 og tlf. 7545 1322.

Kommende arrangement

Julefest

Af kommende arrangementer i Ribe amt kan du godt støve din feststemning af og glæde dig til vor julearrangement onsdag den 21. november.

P.b.v.
John Kyhl

Ringkøbing amt

Lokalformand:

Knud Faueryby
Østertorp 19, Gjellerup
7400 Herning
Tlf.: 9711 8016

Kommende arrangement

Rundvisning Vestjyllands Postcenter 16. oktober kl. 19.00

Tirsdag den 16. oktober, indbyder vi *alle* interesserede til rundvisning på Vestjyllands Postcenter, Godsbanevej 7 i Herning.

Postcentret er samlingssted for både breve og pakker for hele Midt og Vestjylland, og beskæftiger ca. 425 medarbejdere.

Vi mødes ved det "Røde Tårn" ved Postcentret kl. 19.00, og rundvisningen vil vare ca. 2 timer.

Rundvisningen er gratis, men transporten må I selv klare. Postcentret giver kaffe og brød.

Tilmelding senest den 14. oktober 2001 til:

Knud Faueryby
Lokalformand
9711 8016.

Kommende arrangement

Generalforsamling 14. november

Lokalforeningen for Ringkøbing amt indbyder til den årlige generalforsamling den 14. november kl. 18.30 i HK's lokaler i Vestergade i Herning.

Nærmere oplysninger samt dagsorden vil blive udsendt pr. brev til alle medlemmer.

P.b.v.
Knud Faueryby

Knud Faueryby og den øvrige bestyrelse i Ringkøbing amt indkalder til generalforsamling 14. november.

Roskilde amt

Lokalformand:
Erik Kristjansen
Jasminvej 1
4600 Køge.
Tlf.: 5665 3878.

Kommende arrangement

Medlemsmøde 25. september

Husk medlemsmøde tirsdag den 25. september kl. 19.00 på Møllebo, Københavnsvej 3, 4600 Køge. Diætist Lisbeth Jensen fra RASK kommer og fortæller om kalorier og sund mad.

Bemærk dagen er en tirsdag ikke mandag.

P.b.v.
Erik

Siden sidst

Spændende dage på Køge Torv

Fredag den 8. og lørdag d. 9. juni kom 'Frivillighedsbussen' til Køge Torv. Kl. 10.30 blev 'Ild sjælene Tændt' ved formand for soviatudvalget, Maria Jakobsen. Kl. 11.30 åbning af udstillingen i Rådhushallen af et bredt udvalg af frivillige organisationer i Køge. COPA var også med både fredag og lørdag.

erik

Sønderjyllands amt

Lokalformand:
Jytte Holdt
Østerskovvej 2, Simmersted
6500 Vojens
Tlf.: 7450 6333 Fax: 7450 6303

Vejle amt

Lokalformand:
Else Rasmussen
Bjolderupvej 18
6000 Kolding
Tlf.: 7552 4512

Tanker en augustdag

Jeg sidder her på min terrasse og nyder solen og varmen. Det har været en dejlig sommer, med både sol og regn i passende mængder. Når I læser dette er høsten i hus, badetøjet pakket ned, efterårstøjet fundet frem, og vi er klar til at starte på en frisk.

Vi fra bestyrelsen glæder os til igen at møde både nye og gamle medlemmer og lad os få en snak om hvad vi har oplevet i sommerens løb.

Vel mødt til kommende arrangementer.

Mojn, Jytte

Kommende arrangement

Medlemsmøde i Aabenraa 19. september

På Folkehjemmet i Aabenraa holder vi medlemsmøde den 19. september kl. 19.00

Carina Petersen fra firmaet Dansac, kommer og fortæller om nyheder indenfor stomplejemidler. Har I spørgsmål deler hun gerne ud af sin viden.

Desuden får vi besøg af Ulla Toft. Hun vil fortælle om 'Mit liv som sælger'.

Ulla er en meget aktiv kvinde med mange jern i ilden. Hun er bl.a. menighedsrådsformand, revyforfatter, amatørskuespiller samt en moderne bedstemor.

Ulla kører rundt i hele landet som sælger og oplever meget. Glæd dig til at høre om hvordan hun tjener sine penge på lagnerne!

Tilmeldig ønskes m.h.t. kaffe/te

Traktementet er gratis.

Tilmelding til:

Anne Lise tlf. 7452 0091

Günther tlf. 7467 1922

Jytte tlf. 7450 6333.

Kommende arrangement

Julefrokost

HUSK – sæt kryds i kalenderen og meld jer til!

*Søndag d. 18. nov. kl. 12
Kløver Es i Hellevad.*

Vi holder julefrokost og spiller banko. Egenbetalingen bliver latterlig lille. Bestyrelsen vil allerede nu ta' løbeskoene på og finde sponsorer, som vil give os gevinster til banko. Vi glæder os til at planlægge og forberede denne dag for jer – så mød op nye og gamle medlemmer. Jo flere vi ser af jer, jo mere gejst og interesse lægger bestyrelsen i arbejdet.

Alle detaljer angående mad og pris, kan I læse i novemberbladet.

P.b.v.

Jytte Holdt

Kommende arrangement

Generalforsamling lørdag 6. oktober

Vejle amt indbyder til ordinær generalforsamling, *lørdag d. 6. oktober*, mødet starter kl. 14.00 og foregår på "Ellehøj" Ellehammervej 8 i Vejle.

Dagsorden:

1. Velkomst og valg af dirigent og to stemmetællere.
2. Bestyrelsen aflægger beretning.
3. Kassereren forelægger lokalforeningens reviderede regnskab fra sidste kalenderår til godkendelse.
4. Bestyrelsen fremlægger aktivitetsplan for det kommende år.
5. Behandling af indkomne forslag. (Skal være formanden i hænde senest 8 dage før.)
6. Valg:
Formand Else Rasmussen er på valg, modtager genvalg.
Næstformand Licy Rasmussen er på valg, modtager ikke genvalg.
Sekretær Laust Skovgård Iversen er på valg, modtager genvalg.
Kasserer Ulla Fogt Jensen er på valg, modtager ikke genvalg. På forslag er Kirsten Pedersen.
Suppleant Preben Pedersen er på valg,

modtager genvalg, gerne som medlem.

Revisor Bennie Rasmussen er på valg, modtager genvalg.

Revisorsuppleant Emil Larsen er på valg, modtager genvalg.

Valg af suppleant.

På forslag er Verner Jensen, Bennie Rasmussen.

7. Eventuelt.

Protokollen vil være lagt frem ca. en halv time før mødet starter.

Efter mødet vil Karen Blok vise de nye ting, der er kommet og svare på spørgsmål, hvis I skulle have nogle. Karen vil også være vært ved kaffen og smørrebrød.

Så vi vil gerne have tilmelding senest *tirsdag d. 2. oktober*.

Tilmelding kan ske til:

Licy Rasmussen på
tlf. 7585 3058.

Else Rasmussen på
tlf. 7552 4512.

(Vejle amt fortsætter næste side)

STØT COPA

Send stemplede frimærker til: **Kjestine Rasmussen, Skibhusvej 171, 1 tv, 5000 Odense C**

Kommende arrangementer**Så starter COPA klubberne i Vejle og Kolding igen****COPA-klub i Vejle**

I Vejle starter COPA-klubben:

Onsdag d. 19/9

derefter er det:

onsdag d. 17/10

onsdag d. 14/11

onsdag d. 12/12

Alle dage er fra kl. 14.00 til kl. 16.00.

Det første møde onsdag d. 19/9 bliver i Føtex på Havnen fra kl. 14.00 til 16.00.

Ellers bliver møderne holdt på Vejle Sygehus i Cafeteriaet.

Den 12/12 bliver der lidt julehygge, nærmere derom i november bladet.

Licy vil gerne vide, om der er noget I kunne tænke jer der skulle foregå på disse møder, så ring til hende, hvis I har nogle forslag. Mød nu op og få et par hyggelige timer sammen med andre stomister.

Tilmelding 2 dage før til:
Licy Rasmussen
tlf. 7585 3058.

COPA-klub i Kolding

COPA-klubben i Kolding starter igen.

Første gang er:

onsdag d. 26/9.

Derefter er det:

onsdag d. 24/10

onsdag d. 28/11.

Derefter holder vi juleferie, men starter igen den sidste onsdag i januar.

Alle dagene er det fra kl. 19.00 til 21.00 og foregår på Kolding Sygehus i "Gæstekantinen".

Hvad kunne I tænke jer, vi skulle lave på møderne? Både nu i år og når vi starter til januar, ring til mig med jeres forslag.

Tilmelding dagen før
(p.g.a. kaffen) til:
Else Rasmussen.
tlf. 7552 4512.

Siden sidst**Jubilæumsudflugt!**

Som skrevet i sidste blad, var vi på udflugt d. 16/6.

Vejret var ikke for godt om formiddagen, men da jeg havde fået det direkte telefon nr. til "ham deroppe" blev der selvfølgelig så fint vejr, da vi ankom til Glud museum, at vi kunne drikke kaffen udenfor, efter vi havde været en tur rundt i alle de gamle huse sammen med rundviseren, som kunne fortælle en hel del personligt, om de personer som havde boet i disse huse engang. Det var meget interessant, der var en del arbejdende værksteder, bla. smeden, hvor man kunne købe små hestesko og søm, som han lavede imens vi ventede, det var der en del der gjorde.

Da kaffen var indtaget, med et stort stykke wienerbrød, fortsatte vi til Snaptun havn, hvor vi havde tid til at få en lille en til halsen og en tur rundt på havnen, inden vi skulle op på Kroen og spise. Bordene var dækkede og 'det store kolde bord' stod og ventede på os, det var en daglig anretning med små lune retter, jeg tror alle blev mætte, ellers var det deres egen skyld, der var nok at tage af.

Der var en del nye medlemmer med, som ikke havde været med til noget indenfor COPA før, dem vil vi gerne byde velkommen og håbe vi ser dem (og flere) igen, nu da de har set hvor vi hyggeligt, vi kan have det når vi er sammen.

Alt i alt var det hyggelig tur, vi vil også takke vores chauffør Peter, fra Vagn's turist, for en god tur.

P.b.v.
Else Rasmussen

Siden sidst**COPA jubilæum med amtsborgmester og meget mere**

Så oprandt datoen 15-6 hvor vi skulle fejre dagen for COPA's 50 års jubilæum og det blev fejret med maner. Det skete på den smukke Sallingsund Færgekro med udsigt over Sallingsund og vejret var perfekt. Festen begyndte hvor formand Inga Andersen bød velkommen, hvorefter borgmester Bent Hansen Viborg amt kom lige omkring og fortalte om sygehusene i amtet og anbefalede patientforeningen at synliggøre

sig i det man kan hjælpe hinanden. Vi ved jo hvor skoene trykker, og kan derfor være til nytte for andre patienter. Dernæst var der spisning. Vi fik to retter mad + dessert som var virkelig godt tilberedt i mellem retterne sang vi fra vores sangblad. Efter spisningen fik vi kaffe. Så var der plads så vi kunne få os en svingom, musikeren var Leo Andersen som til daglig spiller i Prinsens Livregiments musikkorps.

Det var en god aften og til slutningen var også god. Snakken gik livligt. Festen sluttede omkring kl. 24.00.

Komende arrangement**Generalforsamling**

Generalforsamling COPA Viborg amt finder sted 24. november i Højslev ved Skive. Nærmere i næste Copa-blad.

P.b.v.
Inga
Vestergaard
Andersen

Inga Andersen og den øvrige bestyrelse i Viborg amt indkalder til generalforsamling 24. november.

Århus amt

Yderligere kontaktperson:

Lis Lene Carstensen,

Hobrovej 92

8900 Randers

Tlf.: 8642 6979.

Lokalformand:

Henning Granslev

Bavnegårdsvej 110, Kolt

8361 Hasselager

Tlf.: 8628 1124 (bedst 14.00 - 18.00).

Sommeren er forbi, og forhåbentlig har I alle fået lidt sol på maven. Lokalforeningen tilbyder igen aktiviteter for medlemmerne.

Siden sidst

Aftensejltur

Tirsdag aften den 7. mødtes 20 personer på kajen i Århus ved MIS TUNØ. Vejret var fint med solskin fra en næsten skyfri himmel, (det havde det ikke været de sidste par dage) så alt tegnede godt til en fin aften. Et

par medlemmer havde medbragt lækkert hjemmebak til aftenkaffen, som skulle nydes på Århusbugten.

Sejlturen var bestilt til kl. 19 og forsamlingen ventede spændte på, at skipper skulle dukke frem på dækket for at byde velkommen. Desværre

var der ikke en eneste sjæl på skibet til det aftalte tidspunkt. På informationstavlen om havnerundfarten var der oplyst telefon til chefen fra MIS TUNØ. Elsemarie Kraul ringede og spurgte, om der ikke snart kom en person for at sejle med os. Det kendte skipperen ikke noget til. Tourist Århus/Convention, der er ansvarlig for booking af sejladserne havde ikke informeret herom. Heldigvis boede skipper og maskinmand i nærheden. Hvis vi bare ville gå ombord, så skulle de hurtigt komme for at sejle med os. Der gik kun 15 min.

Skipper spurgte efter specielle ønsker m.h.t. sejladserne. Vi ville gerne se den nye containerterminal, Marselisborg Lystbådehavn, badestrandene ved Marselisborgskoven og den gamle lystbådehavn. Alle ønsker blev opfyldt. Der var

endda tid til at ligge stille ude på bugten for at nyde aftensolen og se på de mange sejlere, som også nød den danske sommeraften. Skipper underholdt med lidt sang og guitar-spil. Under sejlturen blev der fortalt om skibets historie, om havnen og dens bygninger, og om landskaberne i det fjerne.

De hjemmebakke kager måtte nydes til Pepsi Cola og øl. Der var ikke kaffe p.g.a. svipsen med bestillingen. (Det ville nu havde været godt med en kop kaffe). På sejladserne tilbage var der et par marsvin, som lige ville sige godaften til os. Selv om der var sket fejl med bestillingen, var det en god aften sammen med et par hyggelige og garvede sømænd.

Så vi tog alle hjem med en god oplevelse ude fra verdenshavet omkring Århus.

Kommende arrangement**Randers:****Besøg i****Randers regnskov**

Onsdag den 19. september
kl. 19 til kl. 21.30 kan
du komme på besøg i Randers
Regnskov.

Vi mødes kl. 18.45 ved indgan-
gen. Der bliver mulighed for at
se ca. 175 dyrearter, bl.a. Gib-
bonaben, (den syngende abe).
Efter rundvisning med bestilt
guide bliver der serveret kaffe
med brød i Regnskovscafe'en.

Deltagerantal:

Max. 25 personer.

Pris:

Pr. person kr.40.

Tilmelding:

senest den 17. september
hos

Lis Lene Carstensen,
tlf 8642 6979 eller
Henning Granslev
tlf. 8628 1124
(mellem kl. 14 og 18).

COPA i RANDERS

Grøn leguan, en af
Randers Regnskovens krybdyr.

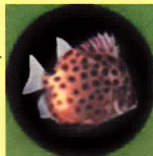

Lyle's flyvende
hund, en af
Randers
Regnskovens
pattedyr.

Sortkappet lori, en af
Randers Regnskovens fugle.

Argus, en af
Randers Regnskovens
fisk.

Kommende arrangement**Aftenmøde på
Randers Sygehus**

Vi vil prøve at lave et aften-
møde på Randers Sygehus med
læge, stomisygeplejerske og en
producent i begyndelse af år
2002.

Læs mere i næste blad.

Hyggeklub, Randers

Anne Marie Malling Olesen har bestilt lokale i Fritidscentret,
Vestergade, Randers **fredag den 19. oktober og fredag den
16. november, begge dage fra kl. 14.00 til 16.30.**

Alle er velkommen til lidt socialt samvær med ligestillede.
Anne Marie og Lis Lene sørger for kaffen. Ønsker du
yderligere oplysninger om Randersklubben gives de gerne
hos:

Anne Marie, tlf 8643 4337 eller Lis Lene 8642 6979

Birgit Madsen
Ekspedition

Tove Frithioff
Daglig leder

Ulla Sørensen
Sygeplejerske

Any Petersen
Ekspedition

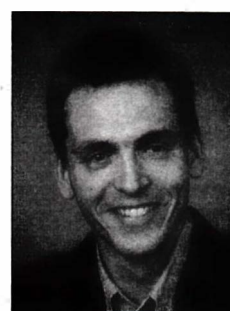
Vi er til for Dem

STOMACARE er et uafhængigt stomirådgivningscenter, etableret
i 1979 med det formål at rådgive og informere om bandager, hud-
skader og psykiske problemer.

Spørg STOMACARE, vort dygtige og venlige personale rådgiver
om samtlige stomiprodukter på det danske marked. Vi leverer
portofrit over hele landet fra dag til dag.

STOMACARE stiller *gratis* specialuddannet sygeplejerske til
Deres rådighed.

Af vort produktsortiment kan vi nævne Biotrol, Convatec,
Dansac, Dansk Coloplast, Hollister og Perma.

**Henrik
Fosdam Jensen**
Lager og forsendelse

Stomacare

Vangeleddet 77 · 2670 Greve · Telefon 43 69 02 00

Kommende arrangement

Silkeborg:**Besøg i AQUA**

Mandag den 8. oktober fra kl. 19.00 til kl. 21.30 tilbydes naturoplevelser i AQUA Ferskvands Akvarium, Silkeborg.

Deltageren vil bl.a. kunne se dykkende ænder, legesyge oddere, glubske geder og sjove bævere. Der er bestilt guide til rundvisning i centret. Vi slutter med kaffe og brød i Café AQUA. Mødetid kl. 18.45 ved indgangen. Pris pr. person kr.40. Tilmelding senest den 5. oktober hos: Henning Granslev, tlf 8628 1124 (mellem kl. 14 og 18).

Kommende arrangement

Grenå:**Mød sygeplejersker på Grenå Sygehus**

Sidste år lovede vi medlemmerne i Grenå, at COPA vil holde mindst et årligt møde lokalt. Bestyrelsen arbejder på at arrangere et møde med en sygeplejerske fra Grenå Sygehus afd. K2. Vi håber, at vi kan opfylde ønsket i uge 48. Mere information i næste blad.

P.b.v.

Henning Granslev

Århus, COPA-rådgivning

Langenæs HandicapCenter, Langenæs Allé 21, Århus den 2. onsdag i måneden kl. 16 til 19. 12. september, 10. oktober, 14. november og 12. december. Tag blot en pårørende med, vi giver gerne en kop kaffe eller the.

Tilbud til alle 10. oktober. Fra kl. 16.30 til kl. 19.00 gives gode kostråd af kostvejleder Kirsten Nygaard Sørensen fra "Livshjulet".

Kirsten giver vejledning om at være klar til vinterens tæring af kroppen. Du kan få lidt orientering om vitaminer og mineraler, som er gode til din krop og sjæl.

Onsdag 12. december

kl. 17.30 til ca. kl. 20.00 er der julekomsammen med pakker m.m. i Langenæs HandicapCenter.

Gaver og arv

(bogaft 6/3 2001 - 31/5 2001)

Poul Bentsen.....	100,00 kr	Esther Christiansen.....	50,00 kr	Hans Jørgen K. Lund.....	50,00 kr
Johannes Amtoft.....	100,00 kr	Nanna Møller Nilsen.....	50,00 kr	Gudrun Elise Fornæs.....	25,00 kr
Enid Carstensen.....	100,00 kr	Bende Christensen.....	50,00 kr	Emma Jensen.....	200,00 kr
Inge Gjessing.....	100,00 kr	Solveig Sølvér.....	200,00 kr	Edel Jensen.....	100,00 kr
Aage Munch.....	50,00 kr	Bruno Pedersen.....	100,00 kr	Willy Frandsen.....	100,00 kr
Litta Porter.....	50,00 kr	Inga Villadsen.....	100,00 kr	Lone P.K. Christensen.....	100,00 kr
Hans Arne Madsen.....	25,00 kr	Olav Paaske.....	200,00 kr	Kate Holme.....	75,00 kr
Kai Jarlhelt.....	100,00 kr	Elsebeth Nørgaard.....	100,00 kr	Tove Jensen.....	50,00 kr
Rita Pedersen.....	50,00 kr	Jan Jensen.....	50,00 kr	Ingrid Hørslev.....	100,00 kr
Anna Christiansen.....	25,00 kr	Vibeke Willesen.....	50,00 kr	Christian Petersen.....	100,00 kr
Lis Hammer.....	50,00 kr	Edith Rasmussen's bo.....	100,00 kr	Tove Grethe Petersen.....	200,00 kr
Ove Jensen.....	100,00 kr	Mona Eriksen.....	50,00 kr	Leif Kristensen.....	50,00 kr
Jan Kold Andersen.....	100,00 kr	Franch Munch Jensen.....	100,00 kr	Elisa Kragekjær.....	50,00 kr
Martin Riis Mølby.....	50,00 kr	Carl Th. Petersen.....	25,00 kr		
Kamma Bøggalle.....	50,00 kr	Bertha Hansen.....	100,00 kr		
Egon Jørgensen.....	25,00 kr	Gerda & Peter Nielsen.....	50,00 kr		
Jørgen Haahr.....	100,00 kr	Villy Olesen.....	100,00 kr		
Jytte Christensen.....	100,00 kr				
Maren M. Christiansen.....	50,00 kr	Kjestic Rasmussen,			
Edel Nielsen.....	100,00 kr	FRIMÆRKER.....	180,00 kr		
Lucie Schou.....	100,00 kr				
Lilli Pedersen.....	100,00 kr	Leif Grosen Hansen.....	100,00 kr		
Ruth Kjeldsgaard.....	100,00 kr	Oda Pedersen.....	25,00 kr		
Leif Clausen.....	50,00 kr	Annelise Jørgensen.....	100,00 kr		
Harry Bahnsen.....	20,00 kr	J. Lauesen.....	100,00 kr		
Otto Henriksen.....	100,00 kr	Gunnar Larsen.....	100,00 kr		
Holger D Nielsen.....	100,00 kr	Peter Jørgensen.....	100,00 kr		

**COPA
takker
på det
hjerteligste**

Forældregruppen

v/ Rolf Nielsen
Bøgeskov Høvej 9 B
8260 Viby J
Tlf.: 8628 7474 / Fax: 8628 7831

Invitation

til familieweekend for familier med stomi-/reservoiropererede børn
eller børn med afføringsvanskeligheder

Så nærmer tiden sig for dette års familieweekend, og Vejle Center Hotel glæder sig til at se os den 12. til den 14. oktober. I år kan de voksne se frem til et genhør med socialrådgiver Kirsten Pram, som vil guide os gennem de kringlede love og pragraffer. Vi får besøg fra Odense Universitets Hospital, hvorfra vi skal høre om bl.a. Colitis Crohn, kirurgi, og nyt fra Teddy. Sanne Djursfeldt, Niels Qvist og Steffen Husby besvarer gerne spørgsmål.

Lørdag eftermiddag drager vi alle på udflugt til Legoland med bus og madkurv.

Forældre med børn under 3 år må påregne selv at tage del i pasningen, når der er undervisning.

Der er stort badeland i tilknytning til hotellet, så husk badetøj!

Prisen pr. deltager er uændret, nemlig kr. 300,00 pr. person.

Tilmeldingsfrist den 28. september.

Forældregruppen glæder sig til at se goe gamle kendinge og forhåbentlig også mange nye ansigter.

Vel mødt i Vejle den 12. oktober.

Hilsen, Rolf Nielsen

Vi skal bl.a. til Legoland

TILMELDING

Ja tak, vi vil meget gerne deltage i familieweekenden
i dagene fra 12. til 14. oktober på Vejle Center Hotel

Barnets for- og efternavn.....

Barnet født dag/mdr/år.....medlemsnummer.....

Forældres navne.....

Adresse.....

Postnr.....By.....

Tlf.nr.....Diagnose/Stomitype.....

Søskende: navn.....født dag/mdr/år.....

navn.....født dag/mdr/år.....

Evt. bemærkning.....

Send tilmeldingen til COPA, Sekretariatet, Sct. Hansgade 26B, 4100 Ringsted *senest 28.september* (girokort, program, kørselsvejledning og deltagerliste bliver fremsendt).

Crohngruppen-Øst

Kontaktperson:

Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf./fax: 5650 8042
E-mail:
mpmmoeller@wanadoo.dk

Hallo – Crohn Øst!

Indbydelse, Crohnmøde

Lørdag d. 13. oktober kl. 12.00 – ca.16.00

afholdes årets arrangement – et dialogmøde, hvor vi håber på at finde frem til de emner, I allerhelst vil høre om i fremtiden.

Vi bruger **COPA's egne mødelokaler**, som ligger

Sct. Hansgade 26 B i Ringsted.

Programmet er:

- kl. 12.00 Velkomst og derefter frokost med øl/vand.
- kl. 13.00 "Hjernestorm" – Hvad vil vi gerne vide mere om?
- kl. 14.30 Kaffe m. brød.
- kl. 15.00 Trådene samles.
- kl. ca. 16.00 Tak for denne gang.

Intercity-toget fra København ankommer 07 og 37. afgang mod København 09 og 39. Sct. Hansgade ligger en rask gåtur (ca. 10 minutter) fra banegården.

COPA er vært ved spisning og kaffe. Transport er for egen regning.

Der er plads til 20 deltagere, og vi beder om tilmelding *senest d. 1. oktober* på telefon 5650 8042.

Mød op og lad os høre jeres gode idéer – colit'er er også hjertelig velkomne!

Mange hilsner – Crohn Øst, v/Merete Møller.

COPA's dejlige mødelokale.

COPA
Sct. Hansgade 26 B
4100 Ringsted.

Urostomigruppen

Kontaktperson:

Jytte Wittchen
Kragesøvej 6
4970 Rødby
Tlf.: 54 60 37 26

Indbydelse, urostomimøde

Så er der gået et år og vi arrangerer igen et møde for de urostomiopererede. I år er det planlagt at afholde mødet i **COPA's lokaler,**

Sct. Hansgade 26 B,

4100 Ringsted

lørdag den 6. oktober kl. 12.00.

Foredragsholder: Diætist Ellen Danebod, Næstved. Der vil blive serveret en let frokost ved ankomsten og der vil være mulighed for at købe øl og vand. Der vil blive serveret kaffe/te undervejs i mødet, der forventes afsluttet ca. kl. 16.30.

Tilmelding: Skriftlig eller telefonisk til COPA's sekretariat, Sct. Hansgade 26 B, 4100 Ringsted, tlf. 5767 3525

senest 25. september

(navn, adresse samt tlf.nr. bedes oplyst).

Bekræftelse/deltagerliste sendes sidst i september.

Jytte Wittchen

Ringsted station

COPA

Sct. Hansgade 26 B

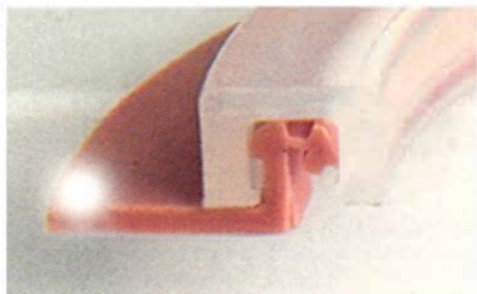

NOVA - nyt to-dels system fra Dansac Danmark

Tryghed og velvære er to sider af samme sag.

Er man tryk, føler man sig bedre tilpas og selvtilliden vokser.

Derfor har Dansac A/S udviklet et nyt to-dels system Dansac Nova med en ny sikker lav profil på koblingssystemet, som stomiopererede kan have fuldstændig tillid til.

For at øge sikkerheden endnu mere har Dansac A/S efterkommet et ønske fra brugerne om, at udover det sædvanlige lille klik, også at have en visuel sikkerhed for brugeren. Det betyder, at ringen på basispladen på Nova er hudfarvet og ringen på posen er transparent. Det gør det muligt også visuelt at sikre posen er behørigt påsat basispladen.

Vi har bibeholdt den velkendte semi-fixerede ringkonstruktion på basis-pladen. Det vil sige, at man nemmere kan påsætte posen på basispladen, da man kan få fingrene ind under en del af ringen, så trykket på maven minimeres ved skift af pose. En anden væsentlig fordel ved denne konstruktion er at pose og basisplade arbejder uafhængigt af hinanden.

Effektivt kulfilter

Kulfilteret på alle poser i den nye Nova-serie er udført i en speciel konstruktion, nemlig et dobbeltlag af 100% aktivt kul.

Det aktive kulmateriale tiltrækker lugten og binder molekylerne som en magnet, der

tiltrækker søm. Selv for en stomiopereret med stor produktion af luft/gas vil filteret give en lugtfri oplevelse i næsten 2 døgn.

Dansac har monteret filteret med en membran, der tillader luft/gas at passere relativt uhindret gennem filteret. Dette minimerer risikoen for at kulfilteret bliver stoppet til af afføringspartikler eller ødelagt af fugten fra tarmluften. Samtidig sørger membranen for, at en lækage gennem filteret minimeres.

Posefilm

Selve posen udgøres af en fem lags folie, hvorhvert lag har sin egen karakteristik og funktion. For at imødegå en eventuel "glaseffekt" i posen, forårsaget af vakuum, bruges der kun en præget folie til produktion af poserne.

Blød stoffbeklædning

Det er også nyudviklet teknologi, der har resulteret i det

bløde stof på for- og bagside af Nova -poserne.

Det har en speciel struktur, som forhindrer friktion fra hud og tøj. Stoffet er behandlet, så det er vandafvisende og hurtigtørrende og "fnulrer" ikke selv efter flere dages brug.

Hudbeskyttelsesplade

Nova-klæberen har på basispladen den velkendte rombeformede profil med varieret tykkelse fra 0,55 mm i kanten til 1,65 mm omkring stomien. GX-hydrokolloid-klæberen har allerede bevist, at den er sikker og hudvenlig på tussindvis af Dansac produkter.

Dens facon giver størst mulig hudkontakt i bøjefuren.

Størrelserne på hudbeskyttelsesplade er 85x85 mm på

ring 36, 100x100 mm på ring 43 og 55, og endelig 115x115 mm på ring 70.

Dækfilmen er forsynet med et øre, der gør det nemt at trække filmen af. Øret er markeret med en sort plet.

Nova kolo- og ileostomi-poser er designet med den bedste pasform og giver dermed størst mulig komfort for brugeren.

Hvis du ønsker mere information eller produktprøver, så kontakt Dansac Danmark på telefon 4846 5000. Du er også velkommen til bestille en prøvepakke via kuponen på midtersiderne i dette blad.

Mødekalender

medio sept - medio nov 2001

DATO / TID	STED / MØDEBESKRIVELSE / ARRANGØR	DATO / TID	STED / MØDEBESKRIVELSE / ARRANGØR
19-09 kl. 19.00-21.30	Randers Regnskov, Randers. Besøg. <i>Århus amt</i>	20-10 kl. 14.00 - ca. 17.00	Mødelokalerne, Fakse Sygehus. Temadag om stomityper v/overlæge Peter Hesselfeldt, hvidovre Hospital. <i>Storstrøm Nord</i>
29-09 kl. 14.00-17.00	Frederiksborg Sognegård, Hillerød. Medlemsmøde. <i>Frederiksborg amt</i>	19-10 kl. 14.00-16.30	Fritidscentret, Vestergade, Randers. Hyggeklub. <i>Århus amt</i>
05-10 kl. 14.30-17.30	Pilegården, Brønshøjvej 17, 2700 Brønshøj. Cafémøde. <i>København/Frederiksberg</i>	03-11 kl. 13.00-17.00	Restaurant Dueslaget, Auroravej 2, 2610 Rødovre. Jubilæumsfest. <i>København/Frederiksberg</i>
08-10 kl. 19.00-21.30	AQUA, Silkeborg. Besøg. <i>Århus amt</i>	10-11 kl. 14.00 - ca. 17.00	KB's lokaler, Dania 5, Næstved. 'Fordøjelse og stomi' v/diætist Ketty Honoré. <i>Storstrøm Nord</i>
10-10 kl. 16.00-19.00	Langenæs HandicapCenter, Århus. Rådgivning. <i>Århus amt</i>	14-11 kl. 16.00-19.00	Langenæs HandicapCenter, Århus. Rådgivning. <i>Århus amt</i>
10-10 kl. 16.30-19.00	Langenæs HandicapCenter, Århus. Kostvejledning. <i>Århus amt</i>	16-11 kl. 14.00-16.30	Fritidscentret, Vestergade, Randers. Hyggeklub. <i>Århus amt</i>
13-10 kl. 12.00 - ca. 16.00	COPA's mødelokaler, Sct. Hansgade 26B, Ringsted. Dialogmøde for 'Crohn-ejere'. <i>Crohn Øst</i>	24-11 kl. ? (endnu ikke fastlagt)	Højslev. Generalforsamling. <i>Viborg amt</i>
		24-11 kl. 13.00-17.00	Frederiksborg Sognegård, Hillerød. Julemøde. <i>Frederiksborg amt</i>

Stomiambulatorier / Stomiklinikker

Postnr	Sygehus	Telefonnummer (& evt. ringetid)	Konsultation
2100	Rigshospitalet, Stomienheden, afd. C2-12-3 2100 Kbh. Ø. Sygeplejerske Dorthe Skaarup Schmidt	35 45 24 26 (09.00 - 09.30)	Efter aftale alle hverdage
2400	Bispebjerg Hospital, Stomiambulatoriet 2400 Kbh. NV. Stomisyegeplejerske Lis Balleby	35 31 26 96 (man. 14.00-15.00. tirs-tors 08.00-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2600	KAS-Glostrup, Stomiklinikken 2600 Glostrup. Sygeplejerske Vibeke Kaufmann	43 23 27 47 (man.-fre. 8.30-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2650	Hvidovre Hospital, afsnit 300, opgang 3, 2.sal, Stomiambulatoriet 2650 Hvidovre. Sygeplejerske Per Herlufsen	36 32 36 21 (man.-fre. 08.30-09.00)	Efter aftale
2730	KAS-Herlev, 16. sal, stue 17 2730 Herlev. Sygeplejerske Annelise Paterson	44 88 44 88, personsøger 633 (man.-fre. 08.30-09.00)	Efter aftale alle hverdage
2900	KAS-Gentofte, kir. amb. D 732 2900 Hellerup. Sygeplejerske Jannie Mortensen	39 77 39 77 lokal 3337 (man.-fre. 08.00-09.00)	Man.-fre.: 08.00-14.00 Efter aftale
3000	Sygehuset Øresund Helsingør, plan 2 afd. 23 3000 Helsingør. Sygeplejerske Birgitte Andersen	48 29 23 30 / 48 29 23 18 (tors. 08.00-09.00)	Efter aftale
3400	Hillerød Sygehus, Stomiambulatoriet 3400 Hillerød. Sygeplejerske Lotte Voergaard	48 29 35 63 (man., ons., tors. 08.00-09.00)	Efter aftale
3700	Bornholms Centralsygehus 3700 Rønne	56 95 11 65 lokal 2123	1. og 3. torsdag i måneden 09.00-13.00

Ret og indflydelse

LEDER

Af: Christian Stentoft,
landsformand

Fra 1. januar 2001 var Servicelovens § 97 stk. 4 vedrørende frit leverandørvalg gældende for *alle brugere* af særligt personlige hjælpemidler.

Det betød samtidig, at overgangsbestemmelserne i lovens § 140 stk. 2 bortfaldt.

Endvidere betød det bortfald af det centralt fastsatte kontantbeløb. Beløbet var alene opretholdt for de brugere, der var omfattet af de leverandøraftaler, som var indgået eller var sendt i udbud før den 22. maj 1996 og som fortsat var omfattet af bestemmelserne i bistandslovens § 58, hvor man kunne vælge at få kontantbeløbet, hvis man ikke ønskede at få hjælpemidlerne gennem kommunens leverandør.

I § 97 stk. 4 defineres brugerens ret til frit leverandørvalg således:

Har kommunen ikke en leverandøraftale, er brugeren frit stillet med hensyn til valg af

leverandør.

Har kommunen en leverandøraftale, kan brugeren vælge at handle hos kommunens leverandør.

Ønsker brugeren ikke at handle hos kommunens leverandør, kan brugeren handle sine hjælpemidler hos selvvalgt leverandør – men kan så kun få dækket udgifter, svarende til det beløb, som kommunen kunne købe hjælpemidlerne til hos sin leverandør. Der kan således blive tale om en mindre egenbetaling.

For at sikre, at reglen om frit leverandørvalg ikke indebærer en unødigt belastning af den enkeltes brugers økonomi, bør det beløb, brugeren er berettiget til i henhold til bevillingen, refunderes straks ved forevisning af fakturaen.

Ved udlæg af større beløb bør kommunen aftale med den leverandør, som brugeren har valgt, at fakturaen sendes direkte til kommunen. For mig er der ingen tvivl om, at 4.000 til 5.000 kr. er et større beløb og af en størrelse, som det er indlysende at kommunen går ind og dækker hos leverandøren direkte, bortset fra den eventuelle egenandel, som brugeren skal udrede.

Kommunerne har stadig

mulighed for at indgå leverandøraftaler, også på området for de særligt personlige hjælpemidler. Men i forbindelse med indgåelsen af leverandøraftaler skal de inddrage repræsentanter for brugerne ved udarbejdelsen af kravsspecifikationer.

Reglen har til formål at inddrage brugerens viden og erfaring om produkterne og den service, der bør knytte sig dertil.

Brugerrepræsentanten skal sikres indflydelse på, hvilke krav kommunen skal stille i/til indholdet i leverandøraftalen, herunder krav til kvalitet, forsyningssikkerhed, sortiment, forhandlernet m.v., og hvor det drejer sig om særligt personlige hjælpemidler tillige opgivelse af priserne ved modtagelse af kopi af faktura og ikke kun en følgeseddel, der viser art og antal.

Det må anses for et rimeligt forlangende, når brugeren herefter skal afgøre med sig selv, om brugeren vil handle hos kommunens leverandør. Hvis dette krav ikke imødekommes, vil jeg helt klart anse det, som om kommune og leverandør søger at lægge brugeren hindringer i vejen for at udnytte den ret, som brugeren er tillagt i loven om frit leverandørvalg og så vil jeg gerne underrettes,

så jeg kan bringe det frem for Socialministeren. Der er efterhånden indgået flere leverandøraftaler på stomihjælpemiddelområdet uden, at der har været inddraget en brugerrepræsentant fra foreningen. Derfor har foreningen tilskrevet samtlige kommuner, *at det er foreningen, der er de stomiopereredes talerør* overfor myndighederne og at foreningen forventer at blive kontaktet vedrørende inddragelse af en brugerrepræsentant, hvis kommunen agter at indgå - eller forny en leverandøraftale på stomihjælpeområdet.

Jeg har tidligere omtalt, at foreningen har opstillet en række generelle krav til en leverandøraftale og forventer at blive kontaktet, såfremt et medlem bliver opfordret til at være brugerrepræsentant, - eller hvis medlemmerne kommer undervejs med, at kommunen har indgået en leverandøraftale uden at inddrage en kvalificeret brugerrepræsentant fra foreningen.

Der er ingen grund til at holde sig tilbage med bemærkningen om, at vi har det jo godt, vi får jo, hvad vi skal bruge og de er jo så flinke på kommunen.

Loven gælder ikke kun for de stomiopererede, den gælder også for kommunerne, - i sin helhed uden undtagelser. ■

LOKALFORENINGER / GRUPPER*De anførte træffetider er kun vejledende*

København / Frederiksberg

Peter Sørensen
Århus Plads 6, 2.th.
2100 København Ø
Tlf.: 35 38 91 48

Københavns amt

Marianne Hemmingsen
Grønnevej 253, 1-3
2830 Virum
Tlf. 45 83 52 58

Bornholms amt

Inge Skovgaard Petersen
Pæretærsdalen 21
3700 Rønne
Tlf.: 56 95 65 30

Frederiksborg amt

Gisela Schjøtt
Birkemosevej 30
3550 Slangerup
Tlf.: 47 33 44 34

Fyns amt

Lars E. Nielsen
Nyborgvej 16
5550 Langeskov
Tlf.: 65 38 11 22
Mobiltlf.: 21 60 73 72

Lolland-Falster

Marianne Andersen *)
Mejerivej 4
4892 Kettinge
Tlf.: 54 87 31 00

Nordjyllands amt

Flemming Jacobsen *)
Tyttebærvej 7
9530 Støvring
Tlf.: 98 37 16 30

Storstrøm Nord

Merete Møller *)
Ærtebjergvej 28
Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf. og fax: 56 50 80 42

Ribe amt

Anders Lund
Holmevej 6
6700 Esbjerg
Tlf.: 75 45 13 22

Ringkøbing amt

Knud Faueryby
Østertorp 19, Gjellerup
7400 Herning
Tlf.: 97 11 80 16

Roskilde amt

Erik Kristjansen
Jasminvej 1
4600 Køge
Tlf.: 56 65 38 78

Sønderjyllands amt

Jytte Holdt
Østerskovvej 2, Simmersted
6500 Vojens
Tlf.: 74 50 63 33

Vejle amt

Else Rasmussen
Bjolderupvej 18
6000 Kolding
Tlf.: 75 52 45 12

Viborg amt

Inga Vestergaard Andersen
Fårtoftevej 144
7700 Thisted
Tlf.: 97 92 15 97

Vestsjællands amt

Torben Hansen *)
Prinsessevænget 18, st.th.
4100 Ringsted
Tlf.: 57 61 56 23

Århus amt

Henning Granslev *)
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager
Tlf.: 86 28 11 24 (bedst 14.00 - 18.00)

Forældregruppen

Rolf Nielsen
Bøgskov Høvej 9 B
8260 Viby J
Tlf.: 86 28 74 74 / Fax: 86 28 78 31

Ungdomsgruppen

Dorthe Nielsen
Gåskærgade 29, 2.th.
6100 Haderslev
Tlf.: 74 53 64 60

Crohgruppen

Øst: Merete Møller
Ærtebjergvej 28, Lund
4660 Store-Heddinge
Tlf.: 56 50 80 42

Vest: Mariann Olesen
Skyttevej 21, 8450 Hammel
Tlf.: 86 96 34 49

Urostomi

Jytte Wittchen
Kragesøvej 6
4970 Rødby
Tlf.: 54 60 37 26

*) Medlem af COPA's forretningsudvalg.